

BAKKA BÜLTEN

Batı Karadeniz'de Kalkınmanın Gündemi

ZONGULDAK • KARABÜK • BARTIN

ISSN: 2148-3035 | Haziran 2018 | Yıl: 5 | Sayı: 10

Turizm Noktaları

**BATI
KARADENİZİ
TURİZM HARİTALARIYLA
KEŞFET**

www.bakkakutuphane.org

ister incele, ister bilgisayarına indir

BAKKAMERA

Medya Paylaşım Portalı
Media Sharing Portal

www.bakkamera.org

HAYDI
SENDE
ÇEK!

Gönüllü fotoğrafçı ol!

Gönüllü fotoğrafçı olarak bu büyük albüme sende yerini al,
bölge tanıtımına katkı sağla...

#bakkatanitiyor #bakkamera

04

BÖLGEMİZDEN HABERLER

- 04 Oda ve Borsa Seçimleri Yapıldı
Zonguldak Değerleri Buluşuyor
Konferansı Düzenlendi
- 07 Bartın'da Odun Dışı Orman Ürünleri
ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Paneli
- 08 Kalkınma Ajanslarında Sonuç Odaklı
Programlama (SOP)
- 10 Porsuk Ağacı – 4114 Yaşında Canlı Bir
Kütüphane
- 12 Bartın'da “Mağaraların Turizme ve
Peynir Üretimine Kazandırılması”
Paneli Gerçekleştirildi
- 14 BAKKA'ya 49,3 Milyon TL'lik Yatırım
Projelendirildi
- 16 “Cumhuriyet Kenti Karabük” Tanıtım
Toplantısı Yapıldı
- 18 Karabük 81. Kuruluş Yıldönümünü
Kutladı
- 19 On Birinci Kalkınma Planı Hazırlanıyor
- 20 On Birinci Kalkınma Planı'nın
Karadeniz Ayağı Tamamlandı
- 21 TÜBİTAK MAM'ın Hazırladığı Katı Atık
Bertaraf Tesisi Ön Fizibilite Raporu
Tamamlandı
- 22 Kalkınma Ajansları Bilgi İşlem
Sorumluları BAKKA'da Toplandı
- 24 Bölge Turizm Haritaları Seti Hazırlandı
- 26 Avrupa-Orient Dostluk ve Barış Rallisi
Zonguldak'ta
- 28 Akademik Bilişim 2018 Konferansı
Karabük'te Yapıldı

32

BAŞARI HİKAYELERİ

- 32 Türkili Konserve

36

RÖPORTAJ

- 36 Muhammed Taha Gergerlioğlu:
Siber Güvenlik

İÇİNDEKİLER

KÜNYE

Yaygın süreli yayını
Yılda iki kez yayımlanır

Haziran 2018 | Sayı 10
ISSN 2148-3035

İmtiyaz Sahibi
Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı adına
Elif ACAR
Genel Sekreter V.

Sorumlu Müdür
Mehmet ÇETİNKAYA

Haber Hazırlama
İlknur Yılmaz İPEKÇİ

Başarı Hikayeleri
Türkilî Konserve

Röportajlar
Muhammed Taha GERGERLİOĞLU

Uzman Görüşü
Osman Bahadır KALECİK

Katkı Sağlayanlar
Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı

Alper ERENLER
Canan ÇEVİK
Dilek KARTAL
Ferdi KÖSE
Kadir Kağan İNALOĞLU
Metin YÖRÜK
Mustafa Ayhan İNANIR
Osman Bahadır KALECİK
Öznur ÇAPRAZ
Sakin EREN
Şakir Adem YAZICI
Ümrân ÖZTÜRK

Kurum Dışından
Abdurrahman CANLI
Ahmet İŞİK
Aşkın UZUNKARA
Dr. Murat YILDIZ
Ferhat Güngör
Feriser OLGUN
İhlas Haber Ajansı
İsmail SEVİMLER

Sayfa Düzeni ve Tasarım
Soliva Tanıtım Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
Merkez Mah. Nakiye Elgün Sok.
No:67 Kat:1 Daire:5
Osmanbey Şişli / İSTANBUL
Tel: 0(212) 234 99 83

Basım ve Dağıtım
Soliva Tanıtım Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
Merkez Mah. Nakiye Elgün Sok.
No:67 Kat:1 Daire:5
Osmanbey Şişli / İSTANBUL
Tel: 0(212) 234 99 83

Basım Tarihi
27 Haziran 2018

Yönetim Yeri
Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı
Güney Mah. Zonguldak Yolu Cad.
No:36 67600 Kozlu / Zonguldak
Tel: 0372 257 74 70
Faks: 0372 257 74 72

Dergimizde yayınlanmasını istediğiniz yazı ve haber içeriği ile eleştiri ve tavsiyelerinizi bulten@bakka.gov.tr adresine iletebilirsiniz.

BAKKA BÜLTEN'in tüm yayın hakları Batı Karadeniz Kalkınma Ajansına aittir. Yazılar ve fotoğraflar Ajansın izni alınmadan hiç bir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. BAKKA BÜLTEN içeriğinden ancak kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

38**BAŞARILI PROJELER**

- 38 Güzelcehisar Peyzaj Uygulama Projesi
40 Ulus Doğa Park Otel Doğa Tutkunlarının Yeni Adresi Olacak

44**YATIRIMCI REHBERİ**

- 44 Filyos Vadisi Yatırım Havzası
46 Türkiye Dünyaya Defne İhraç Ediyor

48**UZMAN GÖRÜŞÜ**

- 48 Alternatif Bir Kalkınma Modeli – Cittaslow
Osman Bahadır KALECİK

50**BÖLGEMİZDE TURİZM**

- 50 Sırçalı Kanyonu
52 12 Mevsim 12 Zonguldak Fotoğraf Yarışması

54**HABERİNİZ OLSUN**

- 54 Baklabostan Tabiat Parkı
57 BAKKA 9 Yaşında
58 Odun Dışı Orman Ürünleri

60**YEREL/YÖRESEL ÜRÜNLERİMİZ**

- 60 Zonguldak Kestane Balı
64 Bartın Ağda Tatlısı
66 Yenice'nin Kültür Değeri Şimsir Kaşık
68 Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretin Bölge Ekonomisi İçin Önemi

72**DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ**

- 72 TR81 Bölgesinde 2017 Yılı Dış Ticaret Rakamları

38**44****64****52**

ODA VE BORSA SEÇİMLERİ YAPILDI

Bakanlar Kurulu kararıyla ertelenen oda ve borsa seçimleri için yarış tamamlandı. Türkiye'deki 365 oda ve borsada geçen yılın (2017) Ekim ve Kasım aylarında tamamlanması beklenen seçimler, Bakanlar Kurulu

kararıyla Nisan 2018'e ertelenmişti. Yapılan meslek komiteleri ve meclis üyeleri seçimlerinin ardından oda ve borsaların yeni yönetimleri belirlenirken, TOBB Genel Kurulu da Mayıs ayında gerçekleşti.

TR81 Batı Karadeniz Bölgesinde de 3 il ve 5 ilçede ticaret ve sanayi odası seçimleri gerçekleştirildi. 8 ticaret ve sanayi odasından dördünde başkan değişmezken dördünde ise yeni başkanla devam etme kararı alındı.

ZONGULDAK TSO'DA METİN DEMİR YENİDEN BAŞKAN

Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odasının Yönetim Kurulu Başkanlığına yapılan seçimle Metin Demir yeniden Başkan seçildi.

Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimleri 1 Nisan 2018 Pazar günü, yönetim ve diğer birimlerin seçimleri de 7 Nisan Cumartesi günü yapıldı. Yapılan oylamada Metin Demir Yönetim Kurulu Başkanlığı'na, Zafer Sağlam ise Meclis Başkanlığı'na seçildi.

Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odasının yeni yönetim kurulu üyeleri Metin Demir, Necmi Abay, Zeki Tosun, Ayşen Orhan, Batuhan Uludüz, Edibe Keleş Gürol, Hamdi Öztürk, Mustafa Özkan ve Yücel Mercimek oldu.

KARABÜK TSO'DA MEHMET MESCİER DÖNEMİ

Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığına Mehmet Mescier seçildi.

Karabük Ticaret ve Sanayi Odası'nın 14 Nisan'da yapılan organ seçimlerinin ardından hafta sonu yönetim ve diğer birimlerin seçimi gerçekleştirildi.

23 meclis üyesinin katıldığı oylamada iş adamı Mehmet Mescier Yönetim Kurulu Başkanlığı, Hüsnü Salih Yılmaz ise Meclis Başkanlığı'na seçildi. Tek liste ile gidilen seçimde yeni yönetim kurulu üyeleri Mehmet Mescier, Levent Biçer, Emre Akyüz, Adnan Çebi, Erhan Eren, Erol Karadeniz ve Murat Sönmez oldu.

BARTIN TSO'DA HALİL BALIK YENİDEN BAŞKAN

Bartın Ticaret ve Sanayi Odasının Yönetim Kurulu Başkanlığına yapılan seçimle Halil Balık yeniden Başkan seçildi.

Bartın TSO Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Meclis Başkanlığı için tek liste ile seçime gidildi. 25 işadammın oy kullandığı seçimlerde oyların tamamını alarak Meclis Başkanlığına Adem Akpürçek seçilirken, Yönetim Kurulu Başkanlığına ise Halil Balık seçildi.

Bartın Ticaret ve Sanayi Odasının yeni yönetim kurulu üyeleri Halil Balık, Fatih Mehmet Kanbur, Halil Sami Karakaş, Güzay Gülin Aldatmaz, Keramettin Şenkal, Mehmet İlker Yıldırım, Salim Cem Yıldız oldu.

EREĞLİ TSO'NUN YENİ BAŞKANI ARSLAN KELEŞ OLDU

Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde gerçekleştirilen seçimlerde Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığına Arslan Keleş

seçildi. Kdz. Ereğli TSO yönetiminde Ahmet Türk, Serdar Bakkaloğlu, Tahsin Tanyıldız, Mevlüt Özdemir, Özgür Ataoğlu ve Kadir Gaygeç yer aldı.

ÇAYCUMA TSO'NUN YENİ BAŞKANI ZEKAI KAMITOĞLU OLDU

Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde gerçekleştirilen seçimlerde Zekai Kamitoğlu Çaycuma Ticaret ve Sanayi Odasının yeni başkanı oldu.

Çaycuma TSO yönetiminde Serhat Dereli, Fatih Özkütük, Çağatay Yurtbay, Ali Karakaş, Deniz Saraç ve Aytekin Pekdemir yer aldı.

DEVREK TSO'NUN YENİ BAŞKANI HALDUN HACIKULAOĞLU OLDU

Zonguldak'ın Devrek ilçesinde gerçekleştirilen seçimlerde Haldun Hacikulaoğlu Devrek Ticaret ve Sanayi Odasının yeni başkanı oldu.

Devrek TSO yönetiminde İlkin Taşçı, Zekayi Bükrü, Mustafa Tabak, Mustafa Yumurtacı, Osman Servet Gündüz ve Bertuğ Başpınar yer aldı.

ALAPLI TSO'DA RECEP OCAK YENİDEN BAŞKAN OLDU

Zonguldak'ın Alaplı ilçesinde gerçekleştirilen Ticaret ve Sanayi Odası seçimlerinde mevcut Başkan Recep Ocak güven tazeledi.

Alaplı TSO yönetiminde Tarık Yazıcı, Selçuk Oktay, Burak Yaman ve Şerafettin Acar yer aldı.

SAFRANBOLU TSO'DA ALİ SAMİ ACAR YENİDEN BAŞKAN OLDU

Karabük'ün Safranbolu ilçesinde Ticaret ve Sanayi Odasında yapılan seçimlerde Ali Sami Acar yeniden başkan seçildi. Tek liste olarak girilen seçimde mevcut Yönetim

Kurulu Başkanı Ali Sami Acar güven tazelerken, Metin Çakır, Eyüp Öztürk, Osman İyigüngör ve İsmail Hayri Boyacı yeni dönem yönetim kurulunda yer aldı.

ZONGULDAK DEĞERLERİ BULUŞUYOR KONFERANSI DÜZENLENDİ

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) ile Zonguldak Dernekleri Federasyonu (ZONDEF) işbirliği ile düzenlenen "Zonguldak'ın Değerleri Buluşuyor" konferansı Zonguldak Valisi Ahmet Çınar'ın katılımıyla Bülent Ecevit Üniversitesi Sezai Karakoç Konferans Salonunda yapıldı. Etkinlik; Başarıya Giden Yolda Hayaller ve Hedefler ile Zonguldak'ın Gelecek Vizyonu olarak iki bölüm halinde gerçekleştirildi.

Zonguldak'ta girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ve insanların girişimciliğe özendirilmesi amacıyla düzenlenen konferansa Zonguldaklı olup Zonguldak dışında yaşayan başarılı iş adamları konuşmacı olarak katılım sağladı. Başarı hikâyelerinin ve iyi uygulama örneklerinin paylaşıldığı oturumda konuşmacılar değindikleri konularla ilin genel resminin farklı bir perpektiften görülmesini sağladı. Zonguldak Dernekler Federasyonundan Samet Eren ve Mustafa Kalaycı'nın moderatörlüğünü yaptığı konferansa; TÜYAP Anadolu Fuarçılık Genel Müdürü ve TOBB Türkiye Fuarçılık Sektörü Meclis Başkanı Cihat Alagöz, Orman Genel Müdürlüğü Personel Daire Başkanı

Hüdaverdi Şen, Elcab Kablo Yönetim Kurulu Başkanı Nejdet Tıskaoglu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı İsmail Yücel konuşmacı olarak katıldı. Organizasyona kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri, akademisyenler, öğrenciler ve basın mensuplarından oluşan geniş bir davetli topluluğu katıldı. Açılış ve protokol konuşmalarıyla başlayan etkinlikte Zonguldak'ın dünü bugünü ve yarını da ayrıntılı bir şekilde ele alındı. Şehrin ekonomik, kültürel, sosyal durumu, ulaşım ve altyapı sorunları, birlik ve beraberlik ruhu, girişimcilik kültürü gibi birçok önemli konu masaya yatırıldı ve enine boyuna tartışıldı.

Zonguldak'lı olup şehir dışında yaşayan konuşmacıların değindikleri konular ilin genel resminin farklı bir perpektiften görülmesine imkân sağladı. Konuşmacılar özellikle turizm alanında ciddi bir potansiyelin varlığından bahsederek doğal güzelliklerin ve mevcut değerlerin turizm açısından değerlendirilmesi kapsamında adrenalin turizmi (maden deneyimi, rafting, mağaraların spora açılması vb.) gibi rakiplere göre farklı ve özgün yaklaşımlar geliştirilmesini önerdi. Organizasyon kapsamında ayrıca ilde düzenlenen girişimcilik eğitimlerini başarıyla tamamlayan kursiyerlere girişimcilik sertifikaları verildi. Etkinlik teşekkür belgesi ve plaket takdimlerini müteakip sona erdi.

BARTIN'DA ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNLERİ VE TIBBİ AROMATİK BİTKİLER PANELİ

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Bartın Üniversitesi ve Bartın Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğiyle “Odun Dışı Orman Ürünleri ve Tıbbi Aromatik Bitkiler” paneli düzenlendi.

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) Bartın Yatırım Destek Ofisi ile Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi ve Bartın Ticaret ve Sanayi Odası tarafından “Odun Dışı Orman Ürünleri ve Tıbbi Aromatik Bitkiler” konulu bir panel gerçekleştirildi. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. İbrahim Tümen'in yönettiği panelde

Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Esra Küpeli Akkol, “Tıbbi Aromatik Bitkilerin Eczacılık Yönünden İncelenmesi”, Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yüksel Kan “Bitkisel Ürünler”, Orman Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ayben Kılıç Pekgözlü “Ağaç Reçineleri”, Bartın Orman İşletme Müdürü Selahattin Yanık ise “Defneler” hakkında konuştu.

Panelde Vali Yardımcısı Şükrü Özcan, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Halil Balık, BAKKA Bartın Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Osman Bahadır Kalecik, Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürü Birol Cangı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Abdülsettar Bayram, Organize Sanayi Bölgesi Müdürü Oğuzhan Kasapoğlu, öğretim üyeleri ve sanayiciler katıldı.

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERDE BÖLGEMİZ ZENGİN BİR KAYNAĞA SAHİP

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı Doç. Dr. Gökhan Gündüz, gerçekleştirilen etkinliğin bölgenin orman varlığının verimli bir şekilde kullanılmasını fikrinden ortaya çıktığını söyledi. Tıbbi ve aromatik bitkilerin üretiminde bölgenin zengin bir kaynağa sahip olduğunu belirten Gündüz, kestane ve orman gülü gibi tıbbi alanda kullanılabilecek bitkilerden birinin de kenevir olduğunu ifade etti. Bartın'ın kenevir üretimine izin verilecek 19 ilden biri olduğunu aktaran Gündüz, yöresel ürünlerin ilin marka değerini artıran bir unsur olduğunu savundu.

HER 3 BİTKİDEN BİRİ TÜRKİYE'DE

Paneli yöneten Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. İbrahim Tümen odun dışı orman ürünlerinin gıda sektöründen boya sektörüne, dericilik sektöründen ilaç sektörüne birçok alanda kullanılabildiğini belirtti. Avrupa'da odun dışı orman ürünlerinden elde edilen gelirin İtalya'da 5 milyar dolar, İspanya'da

20 milyar dolar civarında olduğunu, Türkiye'de ise 450 milyon doların üzerinde olduğunu belirten Tümen, ülkemizin bu alandaki gelirini arttırabileceğini çünkü ülkemizin bitki çeşidi açısından çok zengin olduğunu ifade etti.

BARTIN'DA EN ÖNEMLİ ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNÜ DEFNE

Odun dışı orman varlıklarından defne konusunda konuşan Bartın Orman İşletme Müdürü Selahattin Yanık ise Bartın'daki en önemli odun dışı orman ürünlerinin başında defne bitkisinin geldiğini vurguladı. Defne'nin köylüler tarafından toplanması nedeniyle köylülerin kırsal kalkınmasını sağladığını belirten Yanık, "Defneden daha fazla katma değer elde edilecek ürünlerin geliştirilmesinde üniversite laboratuvarlarında incelemeler yapılmalıdır. Defne üretim tekniği konusunda halka yönelik eğitimler verilmelidir" diye konuştu.

DIŞ TİCARET HACMİNİN 600 MİLYON DOLARI REÇİNE İTHALATI

Reçine üretimi hakkında konuşan Orman Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ayben Kılıç Pekgözlü, "2013 yılı TÜİK verilerine göre Türkiye'de 8

milyon 61 bin 789 kg taze reçine ithal etmiştir. Dış ticaret hacminin 600 milyon dolarını bu ürünler oluşturmaktadır. 2017-2021 yılları arasında Antalya, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Tekirdağ, İzmir, Mersin, Muğla ve Sakarya illerinde reçine üretim sahaları oluşturulacaktır. Kızılçam ve Sahilçamı ormanları kullanılacaktır" dedi.

ÜLKEMİZ ÖNEMLİ BİR YERE SAHİP AMA LİDER ÇİN

Daha sonra konuşan Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Esra Küpeli Akkol, Türkiye'de 350 civarında tıbbi ve aromatik bitki olduğunu ve bunlardan 150 türün ihracatının yapıldığını belirtti. Türkiye'nin coğrafi konum, bitki ve iklim çeşitliliği, tarım potansiyeli ve geniş yüzölçümü sayesinde tıbbi ve aromatik bitkiler ticaretinde önemli bir yere sahip olmasına rağmen dünyada üretim liderinin Çin olduğunu vurguladı. Panelin son konuşmacısı olarak Öztem Defne üretim tesisi sahibi Uğur Koyutürk, şirketin Bartın'da defne üretimi hakkında bilgi verdi. Panelde söz alan Bartın Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürü Birol Cangı ise tıbbi ve aromatik bitkiler sektörüne ileri yatırım teknolojisi gerektirmeksizin adım atılabileme fırsatı olduğunu söyledi.

KALKINMA AJANSLARINDA SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAMA (SOP)

Kalkınma Bakanlığı tarafından kalkınma ajanslarının işlevsel ve kurumsal dönüşümü başlatılmıştır. Bu çerçevede ilk adım olarak 2018 yılından itibaren ajansların bölge planları ve sektörel stratejileriyle uyumlu stratejik tercihlerini belirleyerek bu stratejileri destekleyecek Sonuç Odaklı Program (SOP) oluşturma çalışmalarına başlaması istenmiştir.

5449 sayılı Kanunda belirtilen görevlerini daha etkin bir şekilde yerine getirebilmeleri için geçmiş uygulama tecrübeleri de dikkate alınarak Kalkınma Bakanlığı tarafından kalkınma ajanslarının işlevsel ve kurumsal dönüşümü başlatılmıştır. Bu çerçevede ilk adım olarak 2018 yılından itibaren ajansların bölge planları ve sektörel stratejileriyle uyumlu stratejik tercihlerini belirleyerek bu stratejileri destekleyecek Sonuç Odaklı Program (SOP) oluşturma çalışmalarına başlaması istenmiştir.

BAKKA SONUÇ ODAKLI PROGRAMLARI

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) bölgesel düzeydeki koordinasyon rolü ve yerel potansiyeli harekete geçirme hedefiyle hareket etmektedir. 2018 yılı Temmuz ayında kuruluşunun dokuzuncu yılını tamamlayacak olan BAKKA

bölgedeki kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ve koordinasyonuna katkı sağlayarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak doğrultusunda faaliyetlerine devam etmektedir.

BAKKA 2018-2020 yıllarında bölgede yapılabilecek çalışmaları yeni SOP mantığı çerçevesinde değerlendirirken ajansın ve bölgedeki temel paydaşların kurumsal, beşeri, mali ve teknik kapasitelerini de göz önünde bulundurmıştır. Stratejik tercihler belirlenirken kurum içi ön çalışmalar yapılmış ardından da BAKKA Yönetim Kurulu ve Kalkınma Bakanlığıyla farklı tarihlerde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ekim 2017'de yürürlüğe giren Kalkınma Ajansları Çalışma Programı Hazırlama Usul ve Esasları'nda belirtilen hususlar da

göz önünde bulundurularak Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı stratejik tercihlerini belirlemiş ve bu tercihler doğrultusunda SOP başlıklarına karar vermiştir.

BAKKA STRATEJİK TERCİHLERİNİ VE SOP'LARINI BELİRLEDİ

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının Bağımlı Ekonomik Yapısını Kırmış ve Yaşam Kalitesini Yükseltmiş Bir Bölge Olmak olarak belirlediği 2014-2023 Bölge Planı vizyonu çerçevesinde iki ana gelişme eksenine sahiptir. Bunlar;

- Yenilikçilik ve Girişimcilikle Desteklenen Sektörel Çeşitlilik,
- Sürdürülebilir Sosyal Kalkınma

Ajans stratejik tercihi belirlenirken bölge planı amaç ve hedeflerine de doğrudan hizmet etmesi ilkesini benimsemiştir. Bu doğrultuda Ajans bölgenin madencilik ve demir-çelik sektörüne bağımlı ekonomik yapısını

kırma stratejisine yönelmiştir. Söz konusu strateji doğrultusunda bölgede gelişme potansiyeline sahip ve rekabetçi sektörler gözden geçirilmiştir. Ajansın 2013 yılında yaptırdığı ve Bölge Planına da altlık teşkil eden Sektör Tanımlama, Önceliklendirme ve Rekabet Analizi dokümanında belirlenmiş olan sektörler ile bölgenin gelecek vizyonunda yer alan önemli proje ve yatırımlar incelenmiştir. Yapılan tüm bu çalışmalar sonucunda bölgenin bağımlı ekonomik yapısını kırmak için iki alan belirlenmiştir. Bunlardan biri turizm sektörünün geliştirilmesi bir diğeri de Filyos Vadisi Projesi yatırımlarının yönlendirilmesidir. Seçilen SOP başlıkları aşağıdadır;

- FİLYOS SOP - Filyos Vadisine Yönelik Yatırımların Doğru ve Etkili Bir Şekilde Yönlendirilmesi
- TURİZM SOP - Turizmin Çeşitlendirilmesi, Markalaşma ve Bütüncül Turizmin Geliştirilmesi

Ajansın belirlediği TURİZM SOP'u Bölge Planında yer alan Turizmin Çeşitlendirilerek Geliştirilmesi önceliğine hizmet ederken Filyos SOP'u ise Sektörel Çeşitliliğin Sağlanması, Mevcut Sınai Faaliyetlerin Rekabet Güçlerinin Arttırılması, Ulaşım Altyapı ve Lojistik İmkânlarının Güçlendirilmesi, Yerleşmelerin Mekân ve Yaşam Kalitesinin Arttırılması, Sosyal Kalkınmanın Sağlanması önceliklerinin ayrı ayrı hepsine hizmet etmektedir.

TURİZM SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (TURİZM SOP)
TURİZM SOP ile bölgede dağınık şekilde yürümekte olan turizm sektörüne bakışın değiştirilmesi, turizmin çeşitlendirilmesi ve tüm yıla yayılması, şehir ve ürün markalaşma çalışmalarıyla bölgenin marka değerinin yükseltilmesi, turizm alanlarının entegrasyonu, turizm rotaları ve koridorlarıyla bütüncül turizm sisteminin

geliştirilmesi hedeflenmiştir. Böylece bölgenin turizm potansiyellerinin değerlendirilmesi, elde edilen katma değer artırılması, bölgeye daha fazla turist gelmesi, turizm sektöründeki istihdamın ve hizmet kalitesinin artırılması ile bölgede turizm sektöründen elde edilen gelirin yükseltilmesi amaçlanmıştır.

FİLYOS SONUÇ ODAKLI PROGRAMI (FİLYOS SOP)

FİLYOS SOP ile hâlihazırda kamu kaynaklarıyla yürütülen ve özel sektöre hitap edecek Filyos Liman Projesi, Filyos Endüstri Bölgesi, Filyos Serbest Bölgesi, Filyos Serbest Bölge Gelişme Alanı yatırımları ele alınmıştır. Bölgeye gelecek yatırımların yönlendirilmesi ve mekânsal gelişim planlarının yapılması, işbirliği, koordinasyon ve tanıtım çalışmaları, bölgenin girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ve en önemlisi de eğitim yoluyla insan kaynaklarının eğitilmesi ve geliştirilmesiyle bölgenin projeden elde edeceği katkının artırılması amaçlanmıştır.

DİĞER FAALİYETLER

SOP'lar kapsamında değerlendirilmeyen ancak bölgenin kalkınması için yapılması gereken önemli çalışmalar Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında programlanmıştır. Ayrıca bu dönüşüm ve SOP sürecini en iyi şekilde yönetmek adına, personelin sektörel ve tematik konularda uzmanlaşmasına önem verilecek ve kurum faaliyetleri bu yönde şekillendirilecektir. ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi belgesini ilk alan kalkınma ajansı olan BAKKA gerçekleştireceği çalışmalarla toplam kalitenin korunmasını ve sürdürülmesini sağlayacaktır. Ayrıca her geçen yıl kurumsallaşma adına yeni faaliyetler gerçekleştirilerek sürekli iyileştirme çalışmalarına da devam edilecektir. Tüm bu çalışmalar ise Kurumsal Gelişim başlığı altında programlanmıştır.

Ajans faaliyetleri belirlenen bu stratejik tercihler ile buna bağlı olarak oluşturulan SOP'lar ekseninde oluşturulmuş olup kaynakların bu çerçevede kullanılması planlanmaktadır.

PORSUK AĞACI - 4114 YAŞINDA CANLI BİR KÜTÜPHANE

Doğada yeni bir keşfin ilk önemli etkisi, şaşkınlık, hayranlık ve bazen de heyecanla tanımlanabilir.

Ancak bu ilk etkinin ardından zihnimizde oluşan aşinalık, yerini “merak” denilen bilimin en önemli öznesine bırakır çoğu zaman. Hiç gitmediğimiz, görmediğimiz bir yerden gelen arkadaşımıza ilk sorduğumuz şey gördüklerini anlatmasıdır. İlk ağızdan, en sıcak bilgilerdir beklediğimiz. Peki ya bu arkadaşınız 4114 yaşında ve neredeyse Bronz Çağından geliyor ve

hatta doğup büyüdüğünüz yerin hemen kıyısında yaşıyor olsaydı?

41 ASIRLIK BİR DELİKANLI

Zonguldak İlinin Alaplı İlçesi Gümeli Beldesinde, 2016 yılının bahar aylarında adını duymaya başladığımız ve aslında çok önceden beri bildiğimiz, yüzlerce yaşlı ağacın yaşadığı bir tabiat anıtının devamındaki ormanda yaşayan 41 asırlık delikanlıya, daha önceki bültenlerimizde yer vermiştik.

Delikanlı olarak adlandırılmasına görenler pek de şaşırıyor. Taze bir fidan gibi görünmesine, yan yana olsalar, aynı çağları gören diğer akranları şaşırırdı belki de. Tepe sürgününe kadar canlı ve pırl pırl görüntüsü, kendine ne denli iyi baktığının da ifadesi.

Geçmişten günümüze, birçok topluma ait kült, onu “yeniden doğuşun simgesi” olarak görmüştür. Yeniden doğabilmenin anahtarı, mevcudu zorlukların bir adım ötesine kadar muhafaza edebilmektir. İşte, porsuk ağaçları da bu özellikleri nedeniyle belki de bu simgeye layık görülmüştü.

On yıllar süren kısıtlı iklim koşullarına, büyümesini neredeyse durdurarak direnen bu ağaçlar, dışarıdan gelecek her türlü etkiyi, sert ve geçirimsiz kış odunlarından oluşan bir katmanla savuşturmuşlardır. Meyvesinin kırmızı etli kısmı hariç her yeri zehirli olan bu ağacın, keçilerden başka tadına bakma cesareti gösteren de yoktur.

Tabii ardıc kuşlarını ayrı tutmak gerekir. Onlar tıpkı adını aldıkları ardıc ağaçları gibi porsuk meyvelerini de sindirerek toprağa bırakır ve çimlenmeye engel kabuklarını yumuşatır. Bir ağacın dallarında ardıc kuşunun sesini duyuyorsanız bilin ki o ağacın neslinin geleceği garanti altındadır. 2016 yılı Haziran ayından sonra bu kocaman doğal yaşlı ormandaki bütün hikayenin

keşfine çıkıldı. Öncelikle yaşının belirlenmesi ve devamındaki çalışmalar, TRT Haber’de yayınlanan Kadim belgeseliyle kayda alındı. Bu belgeselde Gümeli Tabiat Anıtı ile birlikte yaşayan ve ona zarar vermeden, böylesine el değmemiş şekilde kalmasına fırsat veren yöre halkından, çevresinde dolaşan onlarca tür yaban hayvanına, diğer bitki türlerine ve kuşlara kadar birçok şey yer aldı.

Gümeli Tabiat Anıtı, Doğa Koruma ve Millî Parklar Zonguldak İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan öneriyle ve Orman ve Su İşleri Bakanlığının 14 Temmuz 2016 tarihindeki onayıyla, 4112 yaşındaki anıt porsuk ağacını da kapsayacak şekilde 255 hektardan, 405 hektara ulaşan bir sınıra genişletildi. Bu yeni sınırlara göre Tabiat Anıtı Yönetim Planı hazırlandı ve şu günlerde onay aşamasına geldi. Artık bu alandaki tüm değerler, hassasiyetler ve dinamikler belgelenmiş oldu. Adımı herkesin duyduğu Porsuk Ağacının yanında ses kaydı alınan bir Kara Ağaçkakan da, bu yörede var olduğuna dair şüpheleri, kesinliğe dönüştürdü.

Hazırlanan yönetim planı ile önümüzdeki yıllarda bu alanla ilgili bütün kurumların sorumlulukları ve katılımları da takvime bağlandı. Çok yakında bu hassas alanın nasıl ziyaret edileceği de açıklanınca, oraya giden ve gitmiş olanlardan dinleyen bizlerin zihinlerine, merakımız, hayranlığımız hatta kaygılarımızın cevapları kadar, gelecekteki dünyaya karşı sorumluluğumuzu nasıl yerine getirebileceğimizin öğretisi de işleyecek.

BAKKA SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ

Alandan sorumlu kurumlar üzerlerine düşen vazifeleri layığıyla yerine getirirken, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı olarak bizler de kalkınmanın

anahtarları olan bilgilerin derlenmesi ve geleceğe ışık tutulması için harekete geçtik. Zonguldak Valiliğinin desteği ve Doğa Koruma ve Millî Parklar Zonguldak İl Müdürlüğü'nün işbirliğinde, DKMP Zonguldak İl Müdürü Sezgin Örmeci, Anturia Danışmanlık'tan Dr. Murat Yıldız ve Karadeniz Teknik Üniversitesi'nden Dr. Öğr. Üyesi Ercan Oktan'ın yürüttükleri çalışmayla 4114 yaşındaki anıt porsuk ağacını (*Taxus baccata* L.), doku kültürü ve çelik yöntemiyle laboratuvar koşullarında klonlanmasını sağladık. Belki de Koyun Dolly'den yıllar sonra 41 asır yaşamış bir canlının klonlanması adına en ilgi çekici olanlarından birini gerçekleştirdik. Karadeniz Teknik Üniversitesi laboratuvar ve seralarında klonlama işlemi gerçekleştirilen 4114 yaşındaki porsuk bireyleri, toprakla buluşmaya hazır halde bekliyor. Bu

çalışmanın sonuçları hem çalışma ekibi tarafından raporlanmış ve hem de bir yüksek lisans tez çalışması ile ayrıntılı şekilde teknik olarak bilimsel literatüre geçirilmiştir. Yeryüzündeki en yaşlı porsuk ailesi sayılabilecek bu orman, öncelikle bu şehirde ve çevresinde yaşayan toplum tarafından en güzel şekilde algılanmalı ve sahiplenilmelidir. Üstelik yalnızca 4114 yaşındaki anıt porsuk ağacı ile değil, bu ormanda bulunan bütün doğal ve kültürel değerleriyle anılmalıdır. Bu gerekçeyle okullarda, halka açık alanlarda, iletişim mecralarında, neden ve nasıl koruduğumuzu, hassasiyetlerini de ekleyerek anlatmak zamanı gelmiştir. Bu sayede il dışından da gelecek ziyaretçilerin onunla nasıl yaşamak gerektiğine dair fikirleri oluşacaktır. Ayrıca çok önemli bir bilgi kaynağı, hatta yaşayan bir arşiv sayılan bu

ormanın bizlere sunacağı tüm verilerin, onun niteliklerini bozmadan derlenmesi ve değerlendirilmesi, geleceğe ilişkin bir fırsat olarak görülmektedir. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı olarak, Gümeli Tabiat Anıtı ile olan ilişkimizin çevresel etik çerçevede gelişmesi için planlanacak bilimsel araştırma çalışmalarının yanında eğitim, dokümantasyon ve tanıtım gibi faaliyetleri sürdürmeye ve Tabiat Anıtının Zonguldak iline olduğu kadar tüm dünyaya da sunduğu değerlere karşı sorumluluğumuzu yerine getirmeye önümüzdeki dönemlerde de devam edeceğiz. Unutmamak gerekir ki bir değere sahip olmak kadar onu korumak ve yaşatmak da önemlidir. Zonguldak dün olduğu gibi yarın da korumadaki bu başarısını yapılan çalışmalarla sadece ziyaretçilere değil tüm ülkeye ve dünyaya aktarmalıdır.

BARTIN'DA “MAĞARALARIN TURİZME VE PEYNİR ÜRETİMİNE KAZANDIRILMASI” PANELİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Bartın Üniversitesi ve Bartın Ticaret ve Sanayi Odası işbirliğiyle “Mağaraların Turizme ve Peynir Üretimine Kazandırılması” konulu bir panel gerçekleştirildi. Panelde Bartın'daki mağaraların turizme ve peynir üretimine uygunluğu farklı yönleri tartışıldı.

Bartın Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Küre Dağları Milli Parkı Bartın Şube Müdürlüğü ve KÜSİ Kurulunun da katkılarıyla düzenlenen etkinliğe, kamu kurum ve kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, öğretim üyeleri ve sanayiciler katıldı. Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Karadağ'ın yönettiği panelde aşağıda yer alan konularda konuşmalar gerçekleştirildi;

- Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nihat Akın “Geleneksel Peynir Üretimi”,
- Fen Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Ufuk Çelebioğlu “Probiyotikler”,
- Bartın Gıda Tarım ve Hayvancılık İl

Müdürü Abdülsettar Bayram “Bartın Tarım Sektörü”,

- Karaman Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünden Fatih Ayaz ile Fikri Boyacıoğlu “Obruk Peyniri ve Saha Faaliyetleri”,
- Küre Dağları Milli Park Müdürlüğünden Yemilhan Atılğan “Mağaralar”,
- Serbest araştırmacı Hamdi Mengi ise “Alternatif Turizm Değeri Mağaralarımız”.

**BARTIN'I MARKALAŞTIRACAK
UNSURLAR ORTAYA ÇIKARILMALI**
Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı Doç. Dr. Gökhan Gündüz, etkinliği “Bartın için ne

yapabiliriz?” sorusundan yola çıkarak düzenlediklerini söyledi. Bartın'da üretim, istihdam, ihracat konularına odaklandıklarını vurgulayan Gündüz, bu konuların çözülmesi gereken öncelikli konular arasında yer aldığını belirtti. Bartın'ın dinamiklerinin incelendiğinde Bartın'ı markalaştıracak unsurların henüz ortaya çıkarılmamış olduğuna dikkat çeken Gündüz, “Malatya'nın kayısı, Kayseri'nin pastırması, Bursa'nın iskender kebabı gibi Bartın'ı markalaştıracak unsurları ortaya çıkarmak gerekiyor” dedi.

**BARTIN'DA 3 İŞLETMEDE TOPLAM
4 BİN 640 TON PEYNİR ÜRETİLDİ**
Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü

Abdulsettar Bayram, Bartın'da süt üretimine yönelik bilgiler verdi. Bartın'da 2016 yılında 1805 sağmal hayvandan 51 bin 684 ton süt sağıldığını belirten Bayram, sağılan sütün 36 bin 550 tonunun işlendiğini bunun ise toplam sağılan sütün yüzde 70'i olduğunu aktardı. 3 işletmede toplam 4 bin 640 ton peynir üretildiğini ifade eden Bayram, Divle (Obruk) peynirinin üretildiği bölgeye değer kattığına değindi.

MAĞARA PEYNİRCİLİĞİNİ ANLATTI

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nihat Akın, mağaralar kullanılarak basamaklı olgunlaştırma

gerçekleştirilebileceğini fakat mağarada peynirin olgunlaşması için mağaranın bulunduğu yerin ve mağaranın içinin sıcaklığı, nisbi nem ve mağaradaki hava sirkülasyonu ile olgunlaştırılacak peynirin çeşidinin önemli olduğunu ifade etti. Fen Fakültesi Biyoteknoloji Bölümü Araştırma Görevlisi Dr. Hasan Ufuk Çelebioğlu, peynirlerde probiyotik kullanımını, Karaman Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü yetkilileri ise Divle Obruğu Tulum Peynirinin üretim süreçlerini anlattı.

BARTIN MAĞARALARI TURİZM DEĞERİ OLMAYA VE PEYNİR ÜRETİMİNE UYGUN
Küre Dağları Milli Park

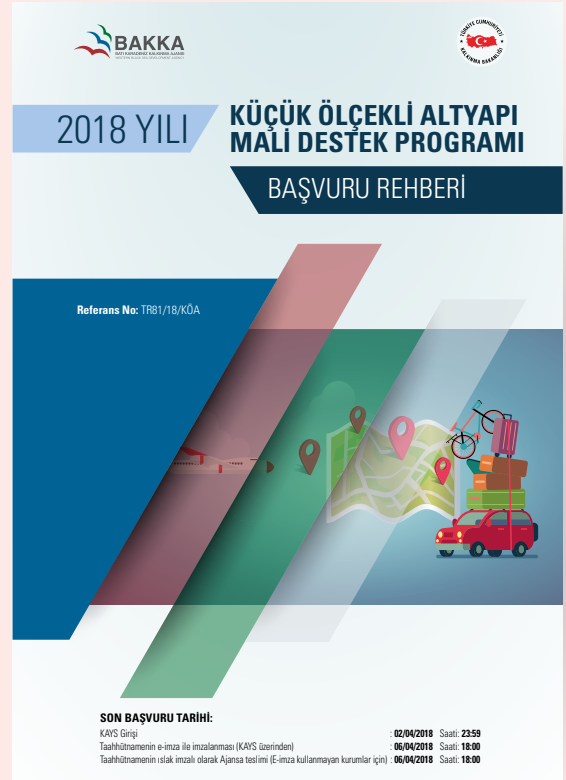
Müdürlüğünden Yemilhan Atılgan, Küre Dağları Milli Parkının mağara potansiyeli açısından dünyada ikinci, Türkiye'de ise birinci olduğunu belirtti. Etkinlikte yaklaşık yüze yakın mağara barındıran Küre Dağları Milli Parkındaki mağaraların yapılacak altyapı çalışmaları ile turizme kazandırılabilirliği gibi bir kısmının peynir üretimine de uygun olduğu vurgulandı.

Mağara araştırmacısı Hamdi Mengi ise, gerçekleştirilecek çalışmalar ile mağaraların altyapı eksikliklerinin tamamlanarak Bartın turizmine katkı sağlayacak hale getirilebileceğini vurguladı.

BAKKA'YA 49,3 MİLYON TL'LİK YATIRIM PROJELENDİRİLDİ

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının (BAKKA) 20 Milyon TL bütçeli 2018 yılı Mali Destek Programları kapsamında toplam 104 adet başvuru alındı. Başarılı projelere ilişkin sonuçların Temmuz ayında kamuoyuna ilan edilmesi planlanmaktadır.

BAKKA tarafından 8 Ocak 2018 tarihinde ilan edilen toplam 20 Milyon TL bütçeli : 2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı başvuru süreci, KAYS üzerinden 2 Nisan itibariyle ve taahhünameyi sunumu açısından 6 Nisan itibariyle tamamlandı.

12 Milyon TL
bütçeli 2018 Yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında
27 adet
başvuru alındı.

8 Milyon TL
bütçeli 2018 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında
77 adet
başvuru alındı.

Süresi içerisinde teslim alınan 104 proje kapsamında TR81 Batı Karadeniz Bölgesinde 49,3 Milyon TL tutarında yatırımın projelendirildiği ve bu yatırımlar için Ajanstan 36,6 Milyon TL hibe talep edildiği görülmüştür. Projelerin değerlendirme süreci 9 Nisan 2018

Pazartesi günü başlamış olup sonuçların Temmuz ayında kamuoyuna ilan edilmesi planlanmaktadır. Değerlendirme sürecinde projeler sırası ile belirli aşamalardan geçerek başarılı bulunanlar kamuoyuna ilan edilecektir. Bu aşamalar şu şekildedir;

- Ön inceleme (uygunluk kontrolü / idari kontrol / eksik evrak bildirimi),
- Bağımsız değerlendirici incelemesi,
- Değerlendirme komitesi incelemesi,
- Genel Sekreterlik incelemesi (ön izleme / risk değerlendirmesi / bütçe revizyonu),
- Yönetim Kurulu onayı.

2018
KÖA

	Başvuru Sayısı	Toplam Bütçe (TL)	Talep Edilen Destek Tutarı (TL)
ZONGULDAK	14	13.388.949,24	9.935.260,70
KARABÜK	10	12.686.711,83	8.564.016,17
BARTIN	3	4.448.419,89	2.580.114,91
TOPLAM	27	30.524.080,96	21.079.391,78

2018
SK

	Başvuru Sayısı	Toplam Bütçe (TL)	Talep Edilen Destek Tutarı (TL)
ZONGULDAK	39	9.890.570,38	8.216.312,64
KARABÜK	30	6.165.285,88	5.434.790,39
BARTIN	8	2.703.751,60	1.906.035,79
TOPLAM	77	18.759.607,86	15.557.138,82

“CUMHURİYET KENTİ KARABÜK” TANITIM TOPLANTISI YAPILDI

Karabük Valiliği koordinasyonunda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Karabük'ün sahip olduğu potansiyel değerlerin daha iyi tanıtılması, markalaştırılması ve kent imajının güçlendirilmesi amacıyla bir çalışma gerçekleştirildi.

Karabük'ün sahip olduğu potansiyel değerlerin daha iyi tanıtılması, markalaştırılması ve kent imajının güçlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen çalışmalar için 100. Yıl Kültür Merkezinde tanıtım toplantısı düzenlendi.

Karabük Hediyelik Eşya ve Markalaşma ile “Dört Mevsim Karabük” Belgeseli çalışmalarının tanıtıldığı toplantıya; Karabük Valisi Kemal Çeber, Karabük Belediye Başkanı Rafet Vergili, il protokolü ve

davetliler katıldı. Tanıtım toplantısının açılış konuşmasını yapan ve hedeflerinin Karabük'ün değerlerini öne çıkarmaya çalışmak ve markalaşma olduğunu ifade eden BAKKA Genel Sekreter Vekili Elif Acar, “Bu kapsamda çeşitli objeler ürettik. Bu objelerin üretimi için Karabük'teki firmalara, matbaalara bunları ücretsiz olarak sunacağız. Bu çalışmadan sonra da kent kimliği oluşturma ve kent markası oluşturma çalışması başlatacağız. İlimizin de bu projeyi sahiplendiğini görüyorum.

Karabük'ün kendi markası oluşacak. Karabük'ün silüetini oluşturduk, bu değerleri yansıttığımız tişört, şapka gibi ürünler var” diye konuştu.

Acar'ın konuşmasının ardından, Özener Patent Yönetim Kurulu Başkanı Huriye Özener tarafından “Şehir Markalaşması” konulu bir sunum gerçekleştirildi. Programın devamında doğa belgeselcisi İsmail Şahinbaş ve ekibinin hazırladığı “Dört Mevsim Karabük” belgeselinin izlenmesinin ardından tanıtım toplantısı verilen bir kokteyl ile sona erdi.

KARABÜK 81. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLADI

3 Nisan Demir Çelik Fabrikalarının temellerinin atılması ve Karabük'ün kuruluşunun 81. yıldönümü kutlandı.

Karabük Demir Çelik Fabrikaları'nın temelinin atılması ve Karabük'ün kuruluşunun 81. yıl dönümü, il genelinde düzenlenen çeşitli tören ve etkinliklerle kutlandı.

Karabük Valisi Kemal Çeber tarafından Atatürk anıtına çelenk sunumu ile başlayan törene Karabük Milletvekilleri Mehmet Ali Şahin, Burhanettin Uysal, Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Mehmet Ceylan, Karabük Belediye Başkanı Rafet Vergili, Ankara-Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, Cumhuriyet Başsavcısı Ahmet Fatih Ağca, Karabük Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Refik Polat, KARDEMİR A.Ş. Genel Müdürü Ercüment Ünal, kurum müdürleri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, siyasi parti temsilcileri, KARDEMİR işçileri, askeri personel, öğrenciler ve vatandaşlar katıldı.

81 yıl önce temelleri atılan fabrikanın aynı zamanda bir şehrin doğuşuna vesile olduğunu vurgulayan Vali Kemal Çeber, "Bugün, aynı zamanda şehrimizin kuruluş günüdür. Fabrikamız, ülkemizde kuruluş gününü kutlayan tek il olarak ve Cumhuriyet Kenti Karabük unvanıyla anılma ayrıcalığını bizlere sağlamıştır. Ağır Sanayinin Başkenti ve Cumhuriyet Kenti Karabük unvanlarını şehrimize kazandıran Fabrikalar Kuran Fabrikamız, bugün de, demiri eriten azmi ve kararlılığıyla şehrimize hayat vermeye, ülkemizin imar ve ihyasında güçlü roller üstlenmeye devam etmektedir. 1930'lu yıllarda yurdun

dört bir yanından gelerek, ülkemizin kalkınma hamlesine katılmanın mutluluğunu ve heyecanını yaşayan büyüklerimiz gibi bizler de bugün aynı azim ve kararlılıkla şehrimize ve ülkemize hizmet etmenin gururunu ve kıvançını yaşamaktayız. Çeltik tarlalarını, çelik fabrikalarına dönüştüren irade bugün de dimdik ayakta. 81 yıllık sanayi kültürü, çalışma disiplini, üniversitesi, tarihi ve doğal güzelliklere sahip ilçeleri; canlı, dinamik ve genç nüfusuyla geleceğe ümitle bakan bir şehirde bulunmanın mutluluğunu yaşıyoruz. 3 milyon ton üretim hedefleyen fabrikamızla birlikte Filyos Limanı ve Eskipazar OSB yatırımlarının tamamlanmasıyla ağır sanayinin başkenti unvanını perçinleyeceğimize inanıyoruz. Bu duygu ve düşüncelerle, Fabrikalar Kuran Fabrikamızın Karabük'te kurulmasına vesile olan başta devletimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, dönemin Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Başbakan İsmet İnönü ve

İktisat Vekili Celal Bayar olmak üzere emeği geçen tüm devlet büyüklerimizi minnet ve şükranla anıyor, vefat eden çalışanlarımıza rahmet diliyorum" diye konuştu.

GEÇMİŞTEN BUGÜNE KARABÜK İLĞİYLE DİNLENDİ

Kutlamalar, üniversite öğrencilerinin gözüyle 'Hayalimdeki Karabük Sergisi' ve '3 Nisan 1937'den Bugüne Karabük' konulu panel ile devam etti. Karabük Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Refik Polat'ın da katıldığı panelde konuşmacı olarak Karabük'ün kuruluşundan bugüne yaşamları boyunca şehre emek veren Şinasi Altuner, Ahmet Sarıtuğç, Çetin Güney, Aytekin Kuş ve Abdullah Kalaycıoğlu yer aldı.

Panele katılan isimlerinin farklı konu başlıklarındaki sunumları, kuruluşundan bugüne Kardemir'in ve Karabük'ün gelişim süreci ile ilgili anıları, katılımcılar tarafından ilgiyle dinlendi.

ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI HAZIRLANIYOR

Kalkınma Bakanlığının koordinasyonunda hazırlık çalışmaları devam eden 2019-2023 yıllarını kapsayacak 11. Kalkınma Planı çerçevesinde Batı Karadeniz İl Toplantıları “Geleceği Birlikte Planlayalım” başlığı altında 9-16 Şubat 2018 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Kalkınma Bakanlığı tarafından etkileşimli, aşağıdan yukarıya planlama anlayışına uygun biçimde,

temel kalkınma önceliklerinin tespitinde yerel ve merkezi düzeyler arasında bilgi ve görüş alışverişinin sağlanarak politikaların daha isabetli

belirlenmesine ve planın daha güçlü sahiplenilmesini sağlayabilmeye yönelik olarak 81 ilde kalkınma ajanslarının koordinasyonunda il toplantılarının gerçekleştirilmektedir. Zonguldak, Karabük ve Bartın'da düzenlenen toplantılar da büyük bir ilgi ile karşılanmış olup toplumun farklı kesimlerinden sağlanan geniş katılım memnuniyet yaratmıştır. Toplantılarda ortaya konan somut önerilerin 11. Kalkınma Planı çalışmalarına olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Zonguldak, Karabük ve Bartın'da gerçekleştirilen bu toplantılar geniş katılımlı il toplantıları, kadınlara yönelik il toplantıları ve gençlere yönelik il toplantıları şeklinde gerçekleştirildi. Toplantılardan elde edilen sonuçlar Kalkınma Bakanlığı yetkililerine rapor halinde iletilerek, bölgenin öncelikleri belirlenmiş oldu.

ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI'NIN KARADENİZ AYAĞI TAMAMLANDI

2019-2023 yıllarını kapsayacak olan On Birinci Kalkınma Planı Karadeniz Bölgesi İstişare Toplantısı, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın başkanlığında, dört bölge ve onaltı ilden gelen üst düzey temsilcilerin katılımıyla 4 Nisan 2018 günü Samsun'da gerçekleştirildi.

Kalkınma Planı hazırlıkları kapsamında yerel paydaşların, kadınların, gençlerin ve doğrudan vatandaşların katılımıyla 81 ilde çalıştaylar düzenlenmiştir. Bu toplantılara yaklaşık 12.000 kişi katılım sağlamış ve plan çalışmalarına girdi sağlayacak önemli bilgiler elde edilmiştir.

Yerel düzeyde gerçekleştirilen bu çalışmaların devamı niteliğinde yerel paydaşların görüş ve önerilerinin alınması amacıyla Kalkınma Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'ın başkanlığında yedi coğrafi bölgede il valilerinin, il belediye başkanlarının, üniversite rektörlerinin ve meslek örgütleri başkanlarının da katılımıyla toplantılar düzenlenmiştir.

Toplam yedi coğrafi bölgede yapılacak olan toplantıların beşincisi olan On Birinci Kalkınma Planı Karadeniz Bölgesi İstişare Toplantısı'nda konuşan Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, 81 ilde gerçekleştirilen toplantılar sayesinde yerelde bulunan gençlerin, kadınların, kurum yöneticilerinin neler istediğini daha net görmek istediklerini ifade ederek, "On Birinci Kalkınma Planına çok önem veriyoruz. Bu sebeple 81 ilde çalışmalar yaptık. Yerelin düşüncesi nedir, gençlerimizin, kadınlarımızın öncelikleri nedir, bunları il il toplantı yaparak tespit etmeye çalıştık. Ajanslar aracılığı ile 81 ilde yaklaşık 250 toplantı gerçekleştirildi. Bu toplantılarda ortaya çıkan öncelikler; eğitim, güvenlik, tarım ve kırsal

kalkınma, istihdam, teknolojiye dayalı üretim olarak belirlendi. Her il için elimizde bir yol haritası olmalı. Elimizde kalkınma ajansları var ve işte kalkınma ajanslarını bu konuda kullanmalıyız. Kalkınma Ajanslarını KOSGEB gibi kurumlardan ayırıştırmanın en önemli özelliği yol haritası belirlemesi ve kurumların yapması gerekenleri belirleyerek yol haritasını oluşturmasıdır. Ajansların amacı o yörenin, o bölgenin kalkınmasını sağlayacak o yol haritasının gerçekleşmesi için atılması gereken adımların belirlenmesi ve gerektiği noktalarda da mali olarak bir miktar destek verilmesidir. Bir anlamda ajanslar o illerde o bölgelerde şemsiye kuruluş görevi üstlenmeli ve ilgili birimleri yönlendirmelidir" dedi.

TÜBİTAK MAM'IN HAZIRLADIĞI KATI ATIK BERTARAF TESİSİ ÖN FİZİBİLİTE RAPORU TAMAMLANDI

Coğrafyasının yaklaşık %65'i ormanlarla kaplı TR81 Batı Karadeniz Bölgesinde (Zonguldak, Karabük, Bartın) katı atık depolama alanları oluşturulması ve bu alanların yönetilmesi süreçlerinde önemli sıkıntılarla karşılaşmaktadır. Bölgenin en önemli sorunlarının başında gelen katı atık depolama sorununu kalıcı olarak ortadan kaldıracak olan ve en etkin bertaraf yöntemlerinden biri olarak kabul edilen katı atıkların yakılarak biyokütle enerjisi üretilmesi kapsamında Batı Karadeniz Kalkınma

Ajansı Yönetim Kurulu tarafından bir çalışma yaptırılması kararlaştırılmıştır. Bu doğrultuda atığın içeriği, miktarı ve kalorifik değerleri, taşıma mesafeleri ile bunların maliyetleri, ayrıca bertaraf sonucunda ortaya çıkacak elektrik ve buhar enerjisinin miktarlarını tespit edebilmek amacıyla bir araştırma raporu hazırlanması için çalışma başlatılmıştır. Bu doğrultuda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi Başkanlığı (TÜBİTAK MAM) arasında "Batı Karadeniz Bölgesi

Katı Atıklarının Yakma Tesisinde Bertarafı İçin Ön Fizibilite Raporunun Hazırlanması" projesi adıyla bir sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda yaklaşık bir yıldır yürütülen araştırma ve çalışmalar tamamlanarak taslak rapor ilgili paydaşlarla paylaşılmıştır. Taslak rapora ilişkin teknik detayların görüşülmesi amacıyla BAKKA ve TÜBİTAK MAM ekibinin koordinasyonunda 5 Nisan 2018 Perşembe günü Zonguldak, 6 Nisan 2018 Cuma günü Bartın ve Karabük'te katı atıkla ilgili kilit

aktörlerle taslak rapora ilişkin ön görüşme ve bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

11 Nisan 2018 Çarşamba günü Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu'na rapor sunumu yapılmış ardından da raporun tüm ilgili taraflara, paydaşlara ve kamuoyuna aktarılması amacıyla Safranbolu Hilton Garden Inn Otel'de bir kapanış toplantısı organize edilmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TÜBİTAK MAM temsilcilerinin de katılım sağladığı toplantıya Zonguldak, Karabük ve Bartın ili üniversiteleri, il ve ilçe belediyeleri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, İl Özel İdareleri, Çevre Birlikleri, İSTAC, İZAYDAŞ, Bartın Çimento gibi kurumların temsilcileri ve atık yönetim sektöründe faaliyet gösteren firmalardan katılım sağlanmıştır.

Proje kapanış toplantısı, BAKKA Strateji Geliştirme ve Programlama Birim Başkanı Mehmet Çetinkaya'nın açılış konuşmasıyla başlamıştır. Ardından TÜBİTAK MAM temsilcilerinden Dr. Özgür Doğan, Yüksek Mühendis Volkan Pelitli ve Dr. Mehmet Ünsal'ın sunumları ile devam etmiştir. Sunumlarda bölgeye ilişkin katı atıkların nitelikleri ve tüm araştırma sonuçları kısaca aktarılmış söz konusu tesisin kurulduğu takdirde hangi maliyetlerin ortaya çıkacağı, yatırım tutarı ve geri dönüş süresi, projenin pozitif ve negatif

etkileri de görüşülmüştür. Ayrıca proje raporunun sadece yakma tesisi şeklinde algılanmaması gerektiği, bu rapor kapsamında yapılan analiz ve araştırmalar ile raporda geçen bilgilerin herhangi bir atık yönetim sistemi için bölgenin en güncel katı atık durumunu ortaya koyduğu için oldukça değerli olduğu da belirtilmiştir. Toplantıda atıkların bir kısmının kompostlaştırılması veya bölgedeki bir çimento fabrikasında atıktan türetilmiş yakıt formunda yakılması hususları da alternatif metotlar olarak görüşülmüştür. Toplantının kapanış kısmında yeni bir yakma tesisi yapılması yerine bölgede mevcut bulunan çimento tesisinde atıkların yakılması alternatifi üzerinde daha detaylı çalışılması gerektiği, atık konusunda bölgesel işbirliği ve ortak çalışmaların önemi vurgulanmıştır.

Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Sıfır Atık Projesine bir an önce başlanması ve tüm ülkede yaygınlaştırılmasının gerekliliğinin üzerinde durulmuştur. Atık getirme merkezleri, ikili ayrıştırma vb. yöntemlerle kaynağında azaltma ve ayrıştırmanın başlatılmasıyla katı atıkların daha yönetilebilir bir duruma geleceği de tüm paydaşlarca ifade edilmiştir.

Toplantıya katılım sağlayan Bakanlık yetkilileri ve katılımcıların Katı Atık Bertaraf Tesisi Projesi ile ilgili görüşleri alınarak, Zonguldak, Karabük ve Bartın illerinde kurulması planlanan tesisin olumlu/olumsuz yönleri ele alınmış ve toplantıya son verilmiştir. Temmuz ayı sonlarında nihai hale getirilecek rapora www.bakkakutuphane.org adresinden ulaşılabilecektir.

KALKINMA AJANSLARI BİLGİ İŞLEM SORUMLULARI BAKKA'DA TOPLANDI

Kamu kurumları arasında dijital iletişimin güvenliğinin sağlanması fiziksel ve siber saldırılara karşı daha korunaklı bir ağ kurulması (KamuNet) amacıyla 2016/28 sayılı Başbakanlık Genelgesi 3 Aralık 2016 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Genelge ile iletişimin sanal bir ağ üzerinden yapılarak siber güvenlik risklerinin azaltılması, kurumlar arası iletişimde belli standartların sağlanması, ortak uygulamalar için uygun altyapıların oluşturulması, ortak veri merkezlerinin kullanılması gibi koordineli eylemleri gerektiren başlıklar bulunmaktadır. Bu

itibarla özellikle KamuNet projesi çerçevesinde Kalkınma Ajanslarında koordinasyonun sağlanması için yapılan ortak çalışmalarını istişare etmek amacıyla Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı ev sahipliğinde 6-9 Şubat 2018 tarihlerinde Kalkınma Ajansları Bilgi İşlem Sorumluları Bilgi ve Tecrübe Paylaşımı toplantısı düzenlendi. Çağa uygun teknolojik gelişmelerin takip edilmesini kapsayan ilk günkü toplantının ilk kısmında teknoloji kullanımında ortaklık kültürü, sanallaştırma çözümlerinin Ajanslarda kullanımı ve Bulut Bilişim konularının yanı sıra KamuNet projesi hakkında da istişareler

gerçekleştirildi. Teknolojinin bu noktasındaki yenilikleri anlatmak üzere Microsoft temsilcileride toplantıya katılım sağladı. KamuNet Stratejileri ve Etkin Siber İstihbarat Yöntemlerinin anlatıldığı toplantının ikinci kısmında ise Kalkınma Ajanslarında Siber Güvenliğin önemine vurgu yapılarak Kalkınma Ajansları olarak ortak yapılabilecek çalışmalar belirlendi. Amacı siber saldırılara ulusal düzeyde hazırlıklı olunmasını sağlamak olan Uluslararası Siber Güvenlik Federasyonu'nun yönetim kurulu başkanı M. Taha Gergerlioğlu'nun konuk olarak katıldığı oturumda ülkemizin kritik altyapılarına karşı

gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi muhtemel siber saldırılara karşı ortak standart oluşturmak amacı ile proaktif davranışların önemine değinildi. Toplantı diğer günlerde Ajanslardaki farklı iyi uygulama örneklerinin anlatması, Bilgi Güvenliği, Saldırı Tespit Sistemleri ve DLP Çözümleri konularının işlenmesi ile devam etti. Siber Güvenlik ve Ajanslarda Siber Güvenlik Yaklaşımları, Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin kurumlardaki önemi ve bu konuda Ajanslarda

atılması gereken adımlar alanında uzman davetliler ile ele alındı. Toplantının genel değerlendirilmesinin yapıldığı son günde, Ajansların 2018 yılı içerisinde ortak yapılması gereken çalışmalar için istişare gerçekleştirildi. Ayrıca toplantı süresince alınan raporlar birleştirilerek nihai rapor haline getirildi ve ileriki günlerde yapılabilecek çalışmalar için ortak bir yol haritası çıkarıldı. Eğitim ve toplantının yanı sıra

farklı Ajanslardan gelen bilgi işlem personeline bölgemizin kültür ve turizm merkezleri gezdirildi. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Safranbolu ile Zonguldak Maden Müzesine düzenlenen ziyaretler büyük ilgi gördü. Profesyonel iş yaşantısını veri madenciliği üzerine kuran Bilgi işlem sorumlularına Türkiye Taşkömürü Kurumuna ait eğitim ocağında, kömür madenciliğinin de ne kadar zor olduğu uygulama yolu ile gösterildi.

Turizm Noktaları

**BATI
KARADENİZİ
TURİZM HARİTALARIYLA
KEŞFET**

tcbakka

www.bakka.gov.tr

BÖLGE TURİZM HARİTALARI SETİ HAZIRLANDI

TR81 Batı Karadeniz Bölgesi illerinin (Zonguldak, Karabük, Bartın) turizm potansiyellerinin tanıtılması, bütüncül turizm yaklaşımının geliştirilmesi, ilin ve bölgenin gezi rotaları arasında yer alması amacıyla

• Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından turizm noktaları harita seti hazırlanmıştır.

• Bölge illerinin doğal, tarihi ve kültürel alanları ile turizm değeri taşıyan noktalarını gösteren bu harita seti yaz (deniz) turizminden yayla turizmine,

• mağara turizminden kuş gözlemciliğine, dağcılıktan su altı dalış turizmine kadar uzanan geniş bir alanda yayılmış olan turizm çeşitliliğinden hareketle bölge potansiyellerini göstermek amacıyla ortaya koyulmuştur ve bölge illerinin tüm turizm noktalarını (mağara, şelale,

Zonguldak Turizm
Noktaları Haritasına
Ulaşmak İçin QR Kodu
Okutunuz!

Karabük Turizm
Noktaları Haritasına
Ulaşmak İçin QR Kodu
Okutunuz!

Bartın Turizm
Noktaları Haritasına
Ulaşmak İçin QR Kodu
Okutunuz!

yayla, plaj, ören yerleri, milli parklar vb.) elinizin altında taşıma fırsatı vermektedir.

Haritalarda yer verilen noktalar paydaşların da katkılarıyla yapılan istişareler sonucu tespit edilmiş, tasarım için gerekli simgeler ve fotoğraflar

..... kurgulanmış, iller bazında bu noktalar harita üzerinde işaretlenerek, harita seti ortaya çıkarılmıştır. Batı Karadeniz'i Turizm Haritalarıyla Keşfet sloganıyla hazırlanan Batı Karadeniz Turizm Noktaları setinin basılı versiyonuna, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı merkez

..... hizmet binası ve illerdeki yatırım destek ofislerimizden ulaşılabilir. Zonguldak, Karabük ve Bartın illeri bölge turizm haritalarının (PDF) çevrimiçi dijital versiyonlarına yukarıdaki QR kodlarından da ulaşılabilir.

EUROPA-ORIENT DOSTLUK VE BARIŞ RALLİSİ ZONGULDAK'TA

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından desteklenen ve bu yıl 13'üncüsü gerçekleştirilen Europa-Orient Dostluk ve Barış Rallisinin Zonguldak etabı gerçekleştirildi. Yarışmanın Zonguldak etabında Vali Ahmet Çınar'ın startı ve direksiyon başına geçmesiyle konvoy halinde şehir turu düzenlendi.

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından desteklenen ve bu yıl 13'üncüsü gerçekleştirilen Europa-Orient Dostluk ve Barış Rallisini yarışmacıları Zonguldak Etabı için kente geldi. Fransa'nın Strasburg şehrinde Ürdün'e kadar uzanan yolculukta 15 ülkeden 120 araç ve uluslararası basın mensuplarıyla birlikte yaklaşık 300 katılımcı yer aldı. Zonguldak Valiliği koordinasyonunda Kozlu Kaymakamlığı, Kozlu Belediye Başkanlığı, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı, Zonguldak Off-Road Kulübü Derneği ile Zonguldak'taki kamu kurum ve kuruluşları işbirliğinde

hazırlanan Europa-Orient Dostluk ve Barış Rallisinin Zonguldak etabı iki gün sürdü.

Ralli ekibinin kamp alanı olarak belirlenen Kozlu sahilinde protokol ve Zonguldak halkının da katılımıyla açılış etkinlikleri gerçekleştirildi. Kozlu sahilindeki açılış etkinliklerinin ardından Zonguldak Valisi Ahmet Çınar'ın katılımıyla şehir turu başlatıldı. Direksiyon başına geçen Zonguldak Valisi Ahmet Çınar ve Kozlu Kaymakamı Ahmet Karakaya'nın da katılımıyla gerçekleştirilen konvoy renkli görüntülere sahne oldu. Konvoyun ardından Vali Çınar, rallideki katılımcılara teşekkür etti.

RALLİ ZONGULDAK'IN TANITIMINA KATKI SAĞLAYACAK

Europa-Orient Dostluk ve Barış Rallisini Türkiye Koordinatörü Nadir Serin, "5 Mayıs'ta Strasburg'dan yola çıktık. Bu kadar güzel ilgi açıkçası bizi gerçekten mutlu etti. Çok güzel hava var, atmosfer çok güzel. Valimize ve Kozlu Kaymakamımıza çok teşekkür ediyoruz. Tam bir Türk misafirperverliğini sergiliyorsunuz. Ayrıca bütün Zonguldak halkına teşekkür ediyorum. Umarım yabancı arkadaşlarımızla burayı güzel bir festival havasına çeviririz. Döndükleri zaman da 250 gönüllü elçi olarak dönerler. Türkiye'ye geldikleri zaman ilk uğrak yerlerinden

birisi de Zonguldak olur" diye konuştu. Etkinlik kapsamında yarışmacılar ilde gerçekleştirdikleri bazı ödevlerle ilin tanıtımına da katkı sağladılar. Alaplı ilçesinde bulunan Gümeli Yaylası'nda dünyanın en yaşlı beş ağacından biri olan 4 bin 114 yaşındaki anıt ağacı, bin 600 ve bin yaşındaki porsuk ağaçları ziyaret edilerek yetkililerden bilgi alındı. Porsuk ağaçlarında hatıra fotoğrafı çektiren yarışmacılar daha

sonra Bölüklü Yaylası'na geçerek burada yöresel yemeklerden tattı. Ardından Kozlu ilçesine geçen yarışmacılar için sahil bandında Türk kültürünü tanıtan sergi, yöresel yemekler, halk oyunları ve konserlerin düzenlendiği etkinlikler gerçekleştirildi. Etkinliklere il protokolünün ve yarışmacıların yanında Zonguldak halkı da büyük ilgi gösterdi. Çoğunluğunu Alman

ve Fransızların oluşturduğu farklı ülkelerden gelen yarışmacılar son ödev olarak Zonguldak'ın Çaycuma ilçesine bağlı Filyos beldesine geçtiler. Filyos Kalesi'nden fotoğraf çekilmesi, Filyos Antik Kenti kazı alanının görülmesi ve yetkililerden çalışmalar hakkında bilgi alınması sonrasında Zonguldak'taki son ödev de tamamlanarak bir sonraki etap olan Çorum etabını gerçekleştirmek üzere konvoy yola çıktı.

AKADEMİK BİLİŞİM 2018 KONFERANSI KARABÜK'TE YAPILDI

Karabük Üniversitesi Akademik Bilişim 2018'in konferansına ev sahipliği yaptı. Konferans süresince Türkiye'nin en prestijli bilişim ve teknoloji firmaları Karabük Üniversitesi fuaye alanında açılan stantlarda ürünlerini tanıttılar.

TÜBİTAK-Ulakbim ve İnternet Teknolojileri Derneğinin desteğiyle her yıl farklı bir üniversitede düzenlenen etkinlik bu yıl Karabük Üniversitesinin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Akademik Bilişim 2018 Konferansının açılışına Karabük Valisi Kemal Çeber, Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Mehmet Ceylan, Karabük Belediye Başkanı Rafet Vergili, Karabük Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Refik Polat, protokol üyeleri, Türkiye'nin farklı üniversitelerinden akademisyenler, daire başkanları, bilişim uzmanları ve öğrenciler katıldı. Türkiye'nin bilişim alanındaki

en büyük organizasyonu olan ve iki kısımdan oluşan Akademik Bilişim 2018'in birinci kısmı 4 gün boyunca devam eden kurslarla tamamlandı. Verilen kurslar süresince, tüm üniversitelerin ve kamu kuruluşlarının, bilgi işlem yönetici ve teknik personelleri, bilişim sektöründe çalışanlar ve bu alanlarda okuyan öğrenciler olmak üzere, yaklaşık 1500 kursiyer, 50 farklı alanda eğitim aldı. Konferansın ikinci kısmında ise Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinden gelen bilim adamları, çoğunluğu değişik üniversitelerden gelen bilgi işlem yönetici ve teknik personelleri ile bilişim firması temsilcilerine seminerler verdi.

KARABÜK ÜNİVERSİTESİ EKİM AYINDA I. ULUSLARARASI SİBER GÜVENLİK KONGRESİNE EV SAHİPLİĞİ YAPACAK
Karabük Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Refik Polat yaptığı konuşmada, Akademik Bilişim konferansına ev sahipliği yapmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek; "Özellikle teknoloji konusunda geçen dönem Karabük Üniversitesi ve Malezya Perlis Üniversitesinin ortak girişimleriyle Uluslararası Endüstri 4.0 ve Uygulamaları Sempozyumu yaptık. Önümüzdeki Ekim ayında ise Güney Kore, Malezya, Bangladeş ve Türkiye'den dört üniversitenin ortaklaşa yapacağı I. Uluslararası Siber

Güvenlik Kongresine ev sahipliği yapacağız. Bu kongrede bilişim dünyasının güvenlik alanıyla ilgilenen bütün akademisyenleri, uzmanları buraya davet etmek istiyoruz. Akademik Bilişim 2018'de yaklaşık olarak beş binin üzerinde katılımcı yer alıyor. Umarım Karabük'ten ve üniversitemizden memnun kalırlar” dedi.

TÜRKİYE'DE İNTERNET KULLANIMI 2007 YILINDA YÜZDE 30 İKEN 2017 YILINDA YÜZDE 67'YE ÇIKMIŞTIR

Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Mehmet Ceylan ise ülkemizde tüm vatandaşların e-devlet hizmetlerinden yararlanabilmesi için bilişim okuryazarlığını artırıcı çalışmalar yapıldığını ifade etti. Ceylan, konuşmasında şunları söyledi: “Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı Bilgi Toplumu İstatistikleri Raporuna göre; vatandaşlarımızın internet kullanım oranı 2007 yılında yüzde 30 iken 2017 yılına

gelindiğinde bu oran yüzde 67'ye çıkmıştır. 2017 yılında internet kullanan vatandaşlar tarafından kamu kurum ve kuruluşlarının e-devlet kapısı üzerinden sunduğu hizmetlerin kullanım oranı yüzde 41,3'tür ve elektronik ortamda sunulan bu kamu hizmetlerinden faydalanan vatandaşlarının memnuniyet oranı 2007 yılında yüzde 64,1 iken 2017 yılında yüzde 95'e çıkmıştır. 2016 yılı e-devlet kalkınma verilerine göre ülkemiz 193 ülke içerisinde 68. sırada ve dünya sıralamasının üzerindedir.”

BİLİŞİM SEKTÖRÜNDE EN İYİ OLMAK ZORUNDAYIZ

Vali Kemal Çeber Karabük Üniversitesinin bilim merkezi olma yolunda daha emin ve sağlam adımlarla ilerlediğini, teknolojinin günümüz dünyasında çok hızlı ilerlediğini belirterek, “Bilgi güçtür, dünya artık bilginin gücü üzerinde idare edilmektedir. Bu güç bilişim ve internet ile şekillenmektedir, biz

bundan kaçamayız. Bu sektörde en iyi olanlardan biri olmak zorundayız, hatta en iyi olmak zorundayız. Bu programın ilimizde ve üniversitemizde olmasından dolayı memnuniyetimi dile getirmek istiyorum” dedi.

KARABÜK ÜNİVERSİTESİ VE DİĞER ÜNİVERSİTELER BU GİBİ EĞİTİMLERE ÇOK CİDDİ DESTEK VERDİLER

İletişim Teknolojileri Derneği Başkanı Prof. Dr. Mehmet Ufuk Çağlayan ise yaptığı konuşmada, akademik bilişim konferansları hakkında bilgi vererek, “Akademik Bilişimde eğitimler, kurslar başlattık. Karabük Üniversitesi ve diğer üniversiteler için önemini kavrayıp bu gibi eğitimlere çok ciddi destek verdiler. Eğitimler öğrencilerimize ücretsiz verilmektedir. Akademik Bilişim, Türkiye’de yapılan en önemli ücretsiz eğitim faaliyetlerinden biridir. Kalite konusunda da sürekli kendimizi geliştirmek için çalışıyoruz” dedi.

TÜRKİLİ KONSERVE

1952 yılında Bartın'da kurulan ve Türkiye'nin ilk konserve fabrikalarından biri olan Türkilî Konserve yarım asırdan fazla tecrübesiyle kendi sektöründe Türkiye'nin önde gelen kuruluşları arasında yer almaktadır. Firmanın kuruluşunda 2. Dünya Savaşı sonrası Avusturya'dan getirilen bir ziraat mühendisinin katkıları bulunmaktadır.

Avusturyalı mühendis bölgede ziraati öğretir ve yetiştirilen ürünler, Zonguldak'ın ihtiyacını karşılamak için kömür işletmelerine kamyonlarla gönderilirdi. Ürün fazlaştıkça, konserve fabrikası kurulması gündeme geldi. Fabrikayı

kurulan Türkilî kardeşler 1982'de işleri ayırınca, fabrika Bahri Türkilî'de kaldı. Bahri Bey'in damadı olan şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Serhat Çörek, fabrikanın kurulduğu yıllarda konserve Türk standardının bile bulunmadığını belirterek, "1982-1983 yıllarında

Avrupa'ya konserve bizden gidiyordu" dedi. Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (The Food&Drug Administration - USFDA) onayı da alan şirket, ABD'ye başta dolma olmak üzere pek çok ürün ihraç ediyor. Serhat Çörek, "Korservenin Vakkosuyuz" diyerek iddialarını ortaya koyuyor.

Türkili Konserve müşterilerine ve tüketicilerine daha kaliteli hizmet vermek amacıyla kurulmuştur. Sonraki yıllarda yeni teknolojiler de takip edilerek 2001 yılında Serhat Çörek tarafından yeni bir tesis kurulmuştur. Tuzcular Köyü mevkiinde yer alan bu yeni tesis 26.550 m² alan üzerinde yer almaktadır ve bu alanda aynı zamanda tarım da yapılmaktadır.

Firma, müşterilerine ve tüketicilere daha kaliteli ve iyi hizmet vermek amacı ile fabrika çevresinde tarım arazileri kullanılarak sebze ve meyve de yetiştirilmekte ve bu ürünleri üretimde kullanmaktadır. Firmada aşağıda yer alan ürünler değişik ebat ve boyutlarda, cam ve tenek kutularına dolun yapılarak piyasaya sürülmektedir;

Serhat ÇÖREK (soldaki)

Türkili Konserve yurtiçi ve yurtdışı piyasalarına ilave olarak, askeri birlikler tarafından da tercih edilen ve aranan bir marka haline gelmiştir. İmalatların %35-40'lık bir bölümü yurtdışı pazarına gönderilmektedir. Firma ürünlerini AB ülkeleri, ABD, Kanada, Avustralya, Rusya, Çin, Orta Asya ve Afrika ülkelerine ihraç etmektedir. %60-65'lik bölümü ülke içinde, bölge bayiliklerine ve Türk Silahlı Kuvvetlerine konserve tedariki sağlanarak gerçekleştirilmektedir.

TÜRKİLİ KONSERVE KALİTENİN ADRESİ

1998 yılında TSE tarafından verilen, TSE EN ISO 9001 Kalite Güvence Sistem belgesini gıda sektöründe alan ilk firmalardan biri olan Türkili Konserve yarım asırlık adını da aynı yıl T.P.E 'den Marka Tescil belgesi olarak gerçekleştirmiştir. Ayrıca Türkili

TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemine 2005 yılında geçmiştir. Türkili hâlihazırda TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemini uygulayarak kaliteye verdiği değeri göstermektedir.

Türkili Konserve uygun kaliteli girdi temin etmeyi, her türlü hijyen ve sağlık şartlarının gereklerini yerine getirmeyi, ürünlerle ilgili standartlar ve kanuni mevzuatlara uymayı, çalışanların bu konularda sürekli eğitimlerini, tüketici haklarına saygılı olmayı misyon edinmiştir. Müşteri memnuniyetini sağlama, sürekli olarak iyileşme ve gelişme, tüketici haklarına saygılı olma ve koruma prensibiyle hareket eden firmanın ürünleri yurtdışında ise Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (The Food&Drug Administration - USFDA) onaylıdır.

- Sebze Konserveleri
- Hazır Yemek Konserveleri
- Haşlamalar
- Etlî Yemekler
- Marmelatlar
- Komposto ve Reçel Konserveleri
- Balık Konserveleri

ZAMANLA GELİŞTİK VE GÜÇLENDİK

Gerçekleştirdikleri yatırımlarla zaman içinde üretim kapasite ve çeşitliliklerini artırarak, ürünlerinin yurt içi ve yurt dışından talep görür hale gelmeye başladığını belirten Türkili Konserve Sanayi ve Ticaret Genel Müdürü Serhat Çörek, “Yarım asrı aşan tecrübemizle sektörümüzde Türkiye’nin önde gelen firmaları arasında yer alıyoruz.

Avrupa ve Asya ülkeleri başta olmak üzere Amerika ve Afrika’nın da içinde bulunduğu dört kıtaya üretimimizin yüzde 35-40’ını ihraç ediyoruz. Firmamızın yıllık ortalama ihracat rakamı ise 350.000 \$” dedi.

BAKKA Bülten’e konuşan Çörek firmayla ilgili olarak; “Türkili Konservelerinin Türk ve Dünya standartlarında olmasının haklı gururunu yaşamaktayız. Kuruluşumuz, 2002 yılının Ağustos

ayında Merkezi İspanya/Madrid'de bulunan "Ticaret Liderleri Kulübü" tarafından Paris'te yılın "Gıda ve İçecek Ödülü"ne, yine merkezi İspanya/Madrid'de bulunan turizm endüstri ve ticaret magazin dergisi Editorial Office Trade Leaders' Club tarafından Uluslararası "Altınyıldız Prestij ve Kalite Ödülü"ne layık görülmüştür. 2004 yılında da ülkemizde TSE tarafından kalite ödülü alan kuruluşlar arasında yer aldık. 2017 yılında Yaşama Dokunanlar Derneği tarafından Türkiye Gıda Kalite Ödülü aldık. Türkili yurtiçinde ve yurtdışında çeşitli ödüllere layık görülmüştür. Sebze, haşlama, balık konservelerinin yanı sıra marmelat, reçel ve komposto üretimi gerçekleştiren firmamız, ihracatta da ülkemizi en iyi şekilde temsil ediyor" şeklinde açıklamada bulundu.

ÜRÜN YELPAZEMİZ GENİŞ

Gelen talepler doğrultusunda ürün yelpazelerini daha da genişletme çabası içinde olduklarını aktaran Çörek, "Türkiye'de doğal ve kaliteli ürün çeşitliliğimizle tercih edilen firmalar arasındayız. Türkiye'nin değişik yörelerinde üretilen sebze, meyve ve bakliyat çeşitlerinin yanı sıra kendi arazisi üzerinde kendi bünyesinde son teknolojik imkânlarla

gerçekleştirdiği sera faaliyetleriyle ürettiği sebzeleri de kullanmaktayız. Ayrıca et ve balık ürünlerinde de çağdaş yöntemler uyguluyoruz. Böylece ürünlerimizi sebze ve haşlama konserveleri, marmelat-reçel, kompostolar ile et ve balık konserveleri haline getiriyoruz" dedi.

Yurt dışı ve yurt içi piyasada tercih edilen bir marka olduklarını anlatan Çörek, "ABD'nin ithal gıda ürünlerinde şart koştuğu gıda ve ilaç idaresi yönetmeliklerine uygun üretim yapıyoruz. 65 çeşit konserve üreten Türkili Konserve Fabrikası'nın hamsi konservesi, ABD'nin talep ettiği ürünlerin başında yer alıyor. Yılda ürettiğimiz 30 milyon kutu konserveyi iç piyasanın yanı sıra ABD, Çin ve Afrika ülkelerine satıyoruz. Uzun yıllardır AB ülkeleri ile ABD'ye çeşitli konserveler ihraç ediyoruz. Bütün mamullerimizden gönderdiğimiz ABD'ye 2014 yılında ilk kez 500 koli hamsi konservesi ve ton tipi palamut konservesi ihraç ettik ve konserveler çok beğenildi. Bunun üzerine ABD'deki bir firma bizimle irtibata geçti ve gönderebileceğimiz kadar hamsi konserve istedi." Serhat Çörek, fabrikalarında bezelye, bamya, türlü, taze fasulye, et kavurma, salçalı tavuk, sebzeli kebab, ciğer yahni, tas

kebab, rosto, barbunya pilaki, biber dolma, yaprak sarma, barbunya, kuru fasulye ve nohut haşlamanın yanı sıra palamut konservesinin de üretildiğini dile getirdi.

ÇİFTÇİ ÜRETİM YAPMIYOR

Türkili Konserve Sanayi ve Ticaret Genel Müdürü Serhat Çörek, konserveye dönüştürülecek ürünlerin tazeliği ve doğallığının büyük önem taşıdığını ifade ederek, "Türkili, Bartın'daki kendi arazisinde ve civar arazilerde doğal ortamda hiçbir suni gübre kullanmaksızın bazı sebze ve meyve çeşitlerini üretilip, bu ürünleri işlemektedir. Domates, biber, bezelye, bamya, patlıcan, taze fasulye, yaprak sarma, kuru fasulye gibi ürünleri alım garantisi vermemize rağmen yöredeki çiftçiler yeterli üretim yapmıyorlar. Üreticilere tohumu, gübreyi biz verelim, siz üretin ve ürettiğiniz ürünü de biz alalım diyoruz. Ama maalesef insanlar üretimden uzak. Zamanındaki kamu iktisadi teşekkülleri yöredeki insanları tembelleştirmiş ve tarlalar bomboş duruyor. Köylüler bile sebze ihtiyacını pazardan karşılıyor. Biz de yıllık 200 ton bakliyat, 250 ton sebze ihtiyacımızı yurdun farklı illerinden ve kendi kurduğumuz tarım arazilerinden karşılıyor" şeklinde konuştu.

ULUSLARARASI SİBER GÜVENLİK FEDERASYONU GENEL BAŞKANI MUHAMMED TAHA GERGERLİOĞLU:

Türkiye’de siber güvenlik alanında ciddi bir eğitim hamlesine ihtiyaç var

Türkiye’de siber güvenlik alanında ciddi bir eğitim hamlesine ihtiyaç var. Dolayısıyla Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının bu alandaki projesini çok anlamlı ve değerli buluyorum. Ülkenin en önemli sorunlarından biri olan siber güvenlik personeli yetiştirilmesine öncülük edecek özgün bir proje oluşturmuşlar. İnşallah proje kısa zamanda başlar ve bu alandaki açığın giderilmesinde faydalı olur.

Siber Güvenlik Federasyonu’nun kuruluşu ve kuruluş nedenleri hakkında bilgi verir misiniz?

Uluslararası Siber Güvenlik Federasyonu İstanbul, Ankara, Afyon, Kırklareli gibi büyük şehirlerde bulunan 11 derneğin bir araya gelerek oluşturdukları bir sivil toplum kuruluşudur. Uluslararası Siber Güvenlik Federasyonunun amacı siber güvenlik alanında sivil toplum hareketlerini güçlendirmek ve farkındalığı oluşturmaktır. Uluslararası Siber Güvenlik Federasyonu merkez binası İstanbul’un Üsküdar ilçesinde bulunmaktadır. 2016 yılından itibaren faaliyetlerini bu merkez binada yürütmektedir.

Kamu yönetimi bünyesindeki arka plan finans hareketlerini “arka sokaklar” olarak da tabir ettiğimiz finans hareketlerini takip ederken (yani görünmeyen kısımda) siber güvenlik ile ilgili ciddi sıkıntılar olduğunun farkına vardık. Hedefimiz Türkiye Cumhuriyeti olarak dünyadaki gelişmiş devletler gibi siber güvenlik alanında bilimsel çalışmalar yapmak ve bunu teknolojiye çevirme konusunda ileri safhalara gelmesidir. Gelişmiş

ülkelerde siber güvenlik oldukça önemli bir yere sahiptir. Bir örnekleme yapmak gerekirse Almanya’da 8 istihbarat alanı var. BND Alman Federal Güvenlik İstihbaratından önce siber güvenlik istihbaratı gelmektedir. Bu durum diğer devletlerin siber güvenlik alanına ne denli önem verdiklerinin ciddi bir göstergesidir.

Elektronik ve otomasyon sistemlerin yanında akıllı makinelerinde kullanıldığı tüm alanlarda siber güvenlik sistemlerinin bulundurulması ve geliştirilmesi zaruri bir hal almıştır. Güvenlik güçlerimizin siber güvenlik alanlarında ciddi bir donanıma ihtiyaçları vardır. Aynı şekilde ekonomik yaşantıda bankaların ve finansal kuruluşların da ciddi bir şekilde donatılması gerekmektedir. Bu donanımların karşılanması için üniversitelerin bilim üretmesi ve siber güvenlik faaliyetlerine önem vermesi gerekmektedir. Kamu kuruluşlarının ve devletinde siber güvenlik alanlarında hedefler geliştirerek bu konuda ilerleme kaydetmesi son derece önemlidir. Özel sektör siber güvenlik alanında ciddi bir hizmet oluşacağını ve istihdam alanının artacağını düşünüyoruz.

Tüm bu unsurlar ile medya bu alanda farkındalık oluşturma çalışmaları içerisinde yer almalıdır. Bu unsurların birbiriyle bağlantılı olan her türlü faaliyetinin ve hareketinin içerisindeyiz. Kısacası kendimize durumdan vazife çıkarıyoruz. Bir başka önemli ayrıntıda siber güvenlik ile ilgili eğitim müfredatının çıkarılması konusudur. Bu müfredatla ilgili medyayı, kamu kuruluşlarını ve üniversiteleri harekete geçirmek ve özel sektör ürün ara yazılımı ve siber güvenlik yatırımlarıyla ilgili teşvik ve uygulamalarda nasıl bir yol izlenmesi gerektiğiyle ilgili çalışmalarımız devam etmektedir. Kuruluşumuzun gayesi öncelikle Türk milletine, Türk halkına ve İslam halklarını temsil eden devletlere hizmet etmek ve küresel siber güvenlik problemlerinin çözümüne katkı sunmaktır.

Ülkemizde siber güvenlikle ilgili mevcut durum nedir?

Türkiye’deki siber güvenlikle ilgili el yordamı ile bir araştırma yaptığımızda gözlemlediğimiz en önemli sonuç yakın zamana kadar Türkiye’de yetişen siber güvenlikçilerin Türkiye’de gerekli hizmet alanlarını bulamadıkları, kamu

ve özel sektörde kaynak oluşturulmadığı için de yurtdışı hizmetlerine yöneldikleri şeklindedir. Siber güvenlik alanında artan saldırılar akabinde 10'a yakın özel sektör firması kapalı alan faaliyeti yapmakta ve bu alanda ciddi gelirler elde etmektedir. Bu alanda hizmet veren özel sektör firmalarının daha fazla çalışma yaparak güçlenmesi gerekmektedir.

Bilgi Teknolojileri Kurumu (BTK) teknoloji ve siber güvenlik alanında yeni kurulan bir kurumdur. İlk aşamada yapılan çalışmalarda BTK ve bu tarz kuruluşlar ufuk açan, siber güvenlik alanında önemli çalışmaların olacağını gösteren gelişmelerdir. Türkiye'de siber güvenliğin önü son derece açıktır. Bilhassa sanayicilerimizin bu konuya duyarlılığı büyük bir önem teşkil etmektedir.

Türkiye'de siber güvenlik eğitimlerinin son durumu nedir?

Ülkemizde bu alanda çok planlı ve programlı bir eğitim müfredatımız maalesef yok. İlkokul, ortaokul ve liseye kadar altyapı eğitimlerinin verilmesi gerekmektedir. Üniversitelerde lisans eğitimi henüz yok fakat lisansüstü eğitimlerde bir yaygınlaşma söz konusu. Lisansüstü eğitimlerin yanında 10'a yakın özel sektör lisesi oluştu. Buna ihtiyaç duyan bir özel sektör grubu olduğunu görüyoruz. Ticaret liselerinin muhasebe ve mali veriler açısından işletme fakülteleri için nasıl altyapı oluşturmaları söz konusu ise siber güvenlik alanında da bu liselerin ülkenin elektronik ve siber güvenlik konusunda bir altyapı ara elemanı yetiştirmesi söz konusudur. Bu konunun önümüzdeki dönemde Milli Eğitim Bakanlığınca müfredatla destekleneceğini görebiliyoruz. Milli Eğitim Bakanlığının da bu konudaki duyarlılığının farkındayız.

Ülkenin içinden geçtiği bazı zorluklardan dolayı siber güvenlik alanındaki faaliyetler biraz arka planda kalmıştır. Fakat 2018 yılı itibarıyla daha aktif siber güvenlik faaliyetlerini hep birlikte göreceğiz.

Eğitimle ilgili eğitimcilerin eğitimi belli bir sürede gerçekleşecek ve daha sonra akademik çalışmalar bu yeni eğitimcilerin olgunlaşmasına vesile olacaktır. Bu özel tedrisatla belli mesafeler alınacaktır ve bu duyarlılık giderek artacaktır. Faaliyetlerimize başladıktan sonra karşımızdakilerin heyecanlandığı ve bizlere Türk Silahlı Kuvvetleri kapsamında bir ordu gözüyle baktıklarını rahatlıkla anlayabiliyoruz.

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının geliştirdiği, bölge gençlerinin ve öğrencilerin siber güvenlik konusunda eğitilmesi kapsamında "Siber Vatan" projesi var. Başarılı olan gençlerin veya farklı yerlerde eğitim gören kişilerin iş olanakları hakkında bilgi verir misiniz?

Federasyon olarak bizim diğer amacımızda siber güvenlikte yetişmekte ve yetişecek olan siber güvenlik elemanlarının bu eğitim alanlarının çoğalmasıyla beraber iş imkanlarının oluşturulmasına olanak sağlamaktır. Kamu kurumlarının bu konuda çalışmaları var fakat özel sektörde bu konuda büyük açıklar bulunmaktadır. Federasyonumuza birçok kurumdan özel yetenekli ve özel eğitim görmüş siber güvenlik elemanı talebi gelmektedir. Bu konuda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı ile yapacağımız ortaklıkta yetiştireceğimiz siber güvenlik elemanlarının istikballeri çok parlak olacaktır. Sanayicilerimizin bu konuda oldukça fazla siber güvenlik elemanına ihtiyacı var.

Türkiye'deki sanayicilerinin %25'inden de federasyon olarak iyi eğitilmiş siber güvenlik elemanı talebi alıyoruz. Bu kapsamda üniversiteler, özel sektör, kamu kurumları işbirliğine sivil toplum kuruluşlarını da katarak 4'lü bir sistemle bunu üstlenmekteyiz. Kriminal suç işlemiş gençlerinde topluma kazandırılması anlamında bazı güvenlik kurumlarının siber güvenlik hizmetlerini sağlayarak ve dışardan ücretlendirmek suretiyle kriminal suçlara karışmalarını engellemek sosyal sorumluluğumuz olmalıdır. Türkiye'de siber güvenlik alanında ciddi bir eğitim hamlesine ihtiyaç vardır. Dolayısıyla Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının bu alandaki projesini çok anlamlı ve değerli buluyorum. Ülkenin en önemli sorunlarından biri olan siber güvenlik personeli yetiştirilmesine öncülük edecek özgün bir proje. İnşallah proje kısa zamanda başlar ve bu alandaki açığın giderilmesinde faydalı olur.

Federasyon olarak eğitim konusunda Milli Eğitim Bakanlığınca siber güvenlik eğitimi müfredatını online veya yüz yüze sistemlerde olmak üzere iki farklı şekilde hazırladık ve her ikisini de gerekli birimlere sunduk. Hazırladığımız eğitim müfredatlarından biri kabul edildi diğerinin de kısa sürede kabul edileceğini düşünüyoruz. Önemli olan bu müfredatların daha sıkı denetlenmesi, geliştirilmesi, akademinin ve üniversitelerin de bu işin içine girmesinin sağlanmasıdır.

GÜZELCEHİSAR PEYZAJ UYGULAMA PROJESİ

GÜZELCEHİSAR / BARTIN
80 MİLYON YILLIK LAV SÜTUNLARINA EV SAHİPLİĞİ YAPIVOR

Fatih Gangan
- PHOTOGRAPHY -

2016 Yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında Ajansımızca desteklenen ve Bartın İl Özel İdaresi tarafından yürütülen “Bartın İli Güzelcehisar Lav Sütunları ve Sahilinin Turizm ve Rekreasyon Amaçlı Peyzaj Uygulama Projesi” isimli proje tamamlandı.

Güzelcehisar, yaz döneminde genellikle yöreyi tanıyanlar tarafından deniz gezisi, yüzme ve kamp gibi amaçlarla ziyaret edilen Bartın iline bağlı, şehir merkezine 17 km. uzaklıkta bulunan bölgemizin şirin köylerinden biridir. Mavinin ve yeşilin her tonuna rastlayabileceğiniz köyde Cenevizlerden kalma olduğu düşünülen kale yapısı, mezar taşları ve lahitler antik çağlardan günümüze uzanan tarihi bir yerleşime işaret etmektedir. Doğal güzellikleri ve tarihi geçmişi ile bölgemizin saklı cennetlerinden biri olan Güzelcehisar, aynı zamanda dünyanın en nadide doğa harikalarından biri olan

lav sütunlarına da ev sahipliği yapmaktadır.

GÜZELCEHİSAR LAV SÜTUNLARI

Tarih ve doğanın iç içe olduğu şirin sahil köyünde bulunan eşsiz güzellikteki lav sütunları olarak adlandırılan bazalt kayalar bölgeye gelen ziyaretçiler için görsel şölen sunmaktadır. Yerkabuğunun çatlaklarından dışarı çıkan lavların soğuyup katılaşması ve sonrasında büzülüp çatlaması sonucu oluşan lav sütunları dünya üzerinde sayılı alanlarda bulunmaktadır. Lav sütunlarının ve diğer değerlerin tanıtılması, ulaşılabilir hale getirilmesi ve markalaşması amacıyla Bartın İl Kültür Turizm Müdürlüğü ve Bartın

Üniversitesi akademisyenlerinin ortak çalışmalarıyla 2016 yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programına “Bartın İli Güzelcehisar Lav Sütunları ve Sahilinin Turizm ve Rekreasyon Amaçlı Peyzaj Uygulama Projesi” isimli proje sunulmuştur. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının mali desteği ve Bartın İl Özel İdaresinin eş finansman katkısıyla proje başarıyla tamamlanmıştır. İl protokolü ve birçok davetlinin katılımıyla 17 Mart 2018 tarihinde açılışı gerçekleştirilen proje ziyaretçilerin hizmetine sunulmuştur.

Proje uygulamaları sonrasında bazalt kayalıkları ile farklı turizm potansiyeli olan alanda yürüyüş yolları ve düzenleme çalışmaları yapılarak

Güzelcehisar Sahili insanların ziyareti için daha elverişli hale getirilmiştir. Proje kapsamında gerçekleştirilen peyzaj çalışmaları ile Güzelcehisar Sahili ve Lav Sütunları dört mevsim ulaşılabilir hale getirilerek Güzelcehisar'da turizm potansiyelini harekete geçirecek tanıtım çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda Lav Sütunlarının daha rahat izlenebilmesi için sütunların ön tarafında bulunan adacık üzerine platform kurulmuş, deniz ve sahilin eşsiz güzelliğinin yukarıdan seyredilebilmesi ve çeşitli etkinliklere ev sahipliği yapılabilmesi adına seyir terası inşa edilmiştir. Sahilde adacık üzerine kurulan platform ile seyir terası arasında ulaşımın daha rahat sağlanabilmesi

in ahşap yürüyüş yolu yapılarak yılın her döneminde lav sütunlarını görmek isteyen ziyaretçiler için düzenlemeler yapılmıştır.

Sahilde yapılan düzenlemelerin ardından yöre halkına doğa koruma ve turizm, ev pansiyonculuğu, konaklama hizmetleri, ekolojik tarımsal faaliyetler konularında eğitimler verilerek turizm ve zirai faaliyetler konusunda farkındalıklarının artması yönünde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Yapılan altyapı ve peyzaj çalışmaları, verilen eğitimler ve tanıtım faaliyetleri sonucunda Güzelcehisar sahili ve lav sütunlarına sahip bölgenin potansiyelinin ortaya çıkarılması yönünde önemli bir adım atılmıştır.

Doğal güzellikler açısından zengin olan bölgenin bu değerlerinin daha iyi tanıtılabilmesi, daha ulaşılabilir hale getirilebilmesi ve markalaşması açısından bu tarz projeler büyük öneme sahiptir. İlerleyen dönemde bölgemizin eşsiz doğal güzelliklerinden biri olan lav sütunlarının erişilebilirliğinin artırılması bölgemizdeki turizmin çeşitlendirilmesine önemli ölçüde katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Dünyada ziyaretçi akımına uğrayan örnekleri bulunan bazalt sütunlarının ülkemizde de bilinirliğinin artırılması sadece bölge için değil ülkemiz için de önem arz ettiğinden uygulanan projenin bölgeye önemli katkı sağladığı görülmektedir.

ULUS DOĞA PARK OTEL DOĞA TUTKUNLARININ YENİ ADRESİ OLACAK

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansının 2016 Yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında desteklenen ve Ulus Belediye Başkanlığı tarafından yürütülen “Ulus Belediyesi Otel Restorasyonu” isimli proje sözleşmesi 13 Ocak 2017 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girdi. Toplam bütçesi 1,07 milyon TL olan proje bütçesinin %70’i Ajans tarafından hibe olarak verildi. Proje 15 ayda tamamlanmış olup Ulus’ta doğa tutkunlarına ev sahipliği yapmayı beklemektedir.

PROJE KÜNYESİ

Program Adı: 2016 Yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı
Referans Numarası: TR81/16/KÖA/0026
Proje Adı: Ulus Belediye Oteli Restorasyonu Projesi
Yararlanıcı: Ulus Belediye Başkanlığı
Başlangıç Tarihi: 14.01.2017
Bütçe: 1.073.707 TL
Destek Miktarı: 751.595 TL (% 70)
Proje Süresi: 15 ay

Ulus Doğa Park Otel 20 bin metrekare alan içerisinde yer alan, bodrum, zemin ve birinci kat olmak üzere üç kattan oluşan 2.740 m²’lik bir yapıya sahiptir. Tesis içerisinde yüzme havuzu ve spor alanları da bulunmaktadır. 3-4 yıldızlı otel konforunda olan otelin ziyaretçilerin uğrak yerlerinden biri olacağı değerlendirilmektedir. Ulus Doğa Park Otel 7 Mayıs 2018

tarihinde il protokolünün katılımıyla gerçekleştirilen bir törenle hizmete açıldı.

PROJE İHTİYACININ BELİRLENMESİ

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlatılan Batı Karadeniz Bölgesi Sektörel Önceliklendirme ve Rekabetçilik Analizi çalışmasında Bartın'ın rekabetçilik potansiyeli en yüksek iki sektörden birinin turizm sektörü olduğu tespit edildi.

Bartın sahip olduğu eşsiz koyları, plajları, denizi ve kültürel değerlerinin yanında alternatif turizmin geliştirilmesine olanak sağlayabilecek ve bölgenin önemli turizm potansiyellerinden biri olan Küre Dağları Milli Parkına da ev sahipliği yapmaktadır. Küre Dağlarının bir bölümü Kastamonu'da diğer bir bölümü de Bartın'ın Ulus ilçesinde

bulunmaktadır. Ulusal ve uluslararası öneme sahip olan Küre Dağları Milli Parkı, doğal hayat açısından Türkiye'nin en zengin eko-sistemine sahip alanlardan birisidir. Orman varlığı, tarımsal ve sulak alanlar ile bakir alanlar buradaki yaban hayatının çeşitliliğini arttırmaktadır.

Bölgenin tanıtımı ve kalkınması için sürdürülebilir turizm uygulamalarına duyulan gereksinim nedeniyle Bartın Üniversitesi tarafından Ekorota Bartın; Doğal ve Kültürel Koridorların Haritalanması adıyla hazırlanan proje Batı Karadeniz Kalkınma Ajansından da destek aldı. Proje kapsamında ilde sürdürülebilir turizmin geliştirilmesi amacıyla farklı rotalar oluşturularak bir kitapçık haline getirildi. Bartın genelinde üç aya sıkışmış ve sadece kıyılarda odaklanmış turizmin 12 aya yayılması amacıyla hazırlanan Ekorota

çalışması kapsamında Bartın'ın farklı turizm değerlerini de kapsayan 6 rota geliştirilerek Bartın'da unutulmaya yüz tutmuş kültürel değerler ortaya çıkarıldı. Ekorota Bartın projesinin 6 ana rotası, kıyı boyunca ilerleyen deniz rotasıyla ile Bartın'ın doğal ve kültürel kimliğini yansıtan değerlerin görülebileceği diğer rotalardan oluşmaktadır. Bu yaklaşımla tanımlanan rotalar arasında Ulus Küre rotası da yer almaktadır.

TURİZMDE KONAKLAMA TESİSLERİNİN ÖNEMİ

Yeni bir varış yeri oluşturulması ve turizmin geliştirilmesinden bahsederken turistlere sağlanan konaklama imkânları da önem kazanmaktadır. Konaklama imkânlarının çeşitliliği başka bölgeleri ziyaret eden insanların o lokasyonu tercih etmesinde ve turizm hareketliliğinde oldukça etkilidir.

Bartın ve ilçelerinde 52 adet tek yıldızlı ve pansiyon türü konaklama alanı, üç adet iki yıldızlı, üç adet üç yıldızlı, bir adet dört yıldızlı ve bir adet de özel konaklama tesisi bulunduğu görülmektedir. Bölgede kıyı turizmi sezonunun kısa sürmesi turistlerin konaklama sürelerini de kısaltmaktadır. Dolayısıyla Bartın'ın turizm gelirleri de maalesef istenen seviyeye ulaşamamaktadır. Bartın'da turizm süresinin uzatılması ve turizmden elde edilen gelirin artması için yeni konaklama tesislerinin yapılması ve turizmin çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Bu maksatla turizm çeşitliliğine katkı sunacak olan ve doğa turizmini öne çıkaracak bu projenin hayata geçmesi, daha büyük çapta yürütülecek çalışmaların güçlenmesine katkı sağlayacak olup bölgede ortalama geceleme sayısının artırılmasına da katkı sunacaktır.

PROJENİN KABULÜ VE UYGULAMA AŞAMASI

Bu projede Bartın'ın Ulus ilçesinde

1994 yılında yapım ihalesi gerçekleştirilen ve arazi anlaşmazlığı yüzünden 1998'den bu yana atıl durumdaki bir otel, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) desteğiyle turizme kazandırıldı. Proje kapsamında güçlendirme, onarım ve çevre düzenlemesi işlemleri tamamlanarak 78 yatak kapasiteli Ulus Belediyesi Otelinin hizmete girmesi sağlandı. Bartın mutfağının tanıtılması, geleneksel yemeklerin tekrar hatırlanması ve gastronomi turizminin harekete geçirilmesi için Bartın mutfağı ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda tespit edilen yüzden fazla yemek çeşidi yöre mutfağının zenginliğini tanıtmak için otel bünyesinde 75 kişi kapasiteli bir restoran hizmete sokularak bölgede gastronomi turizminin harekete geçirilmesi sağlandı. Otelin bulunduğu konumda futbol sahası, spor salonu, yürüyüş yolları gibi imkânlar da mevcut olup tesisin başta futbol kulüpleri olmak üzere diğer spor branşlarındaki sporculara da kamp imkânı sunması beklenmektedir.

ULUS DOĞA PARK OTEL DOĞA TUTKUNLARINI BEKLİYOR

Ulus ilçesi temiz havası, oksijeni, yeşilin her tonu, akarsuları, şelalesi ve yaylasıyla kampa çok elverişli ve kıymetli bir bölge olarak göze çarpmaktadır. İlçe son yıllarda bisiklet şenlikleri, kamp gibi çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetlere de ev sahipliği yapmaktadır. Otelin yapımıyla birlikte ilçeye gelen ziyaretçilerin konaklaması için de önemli bir eksiklik giderilmiştir. Küre Dağları Milli Parkı eteğinde, ormanla iç içe olan otel turizmde bir hareketlenme yaşanması ve bunun il ekonomisine de güzel yansımalarının olacağını şimdiden habercisi durumundadır.

Projeye yaklaşık 20 yıldır atıl durumda olan bu tesisin, bölge halkının yaşam kalitesinin ve refah düzeyinin artırılması, bölgenin turizm altyapı imkânlarının geliştirilmesi, turizmin çeşitlendirilmesi ile bölgesel kalkınmaya da doğrudan ve dolaylı olarak katkı sağlaması beklenmektedir.

filyos

Vadisi Projesi Valley Project

Filyos
Limanı
Filyos Port

Endüstri
Bölgesi
Industrial Park

Serbest
Bölge
Free Zone

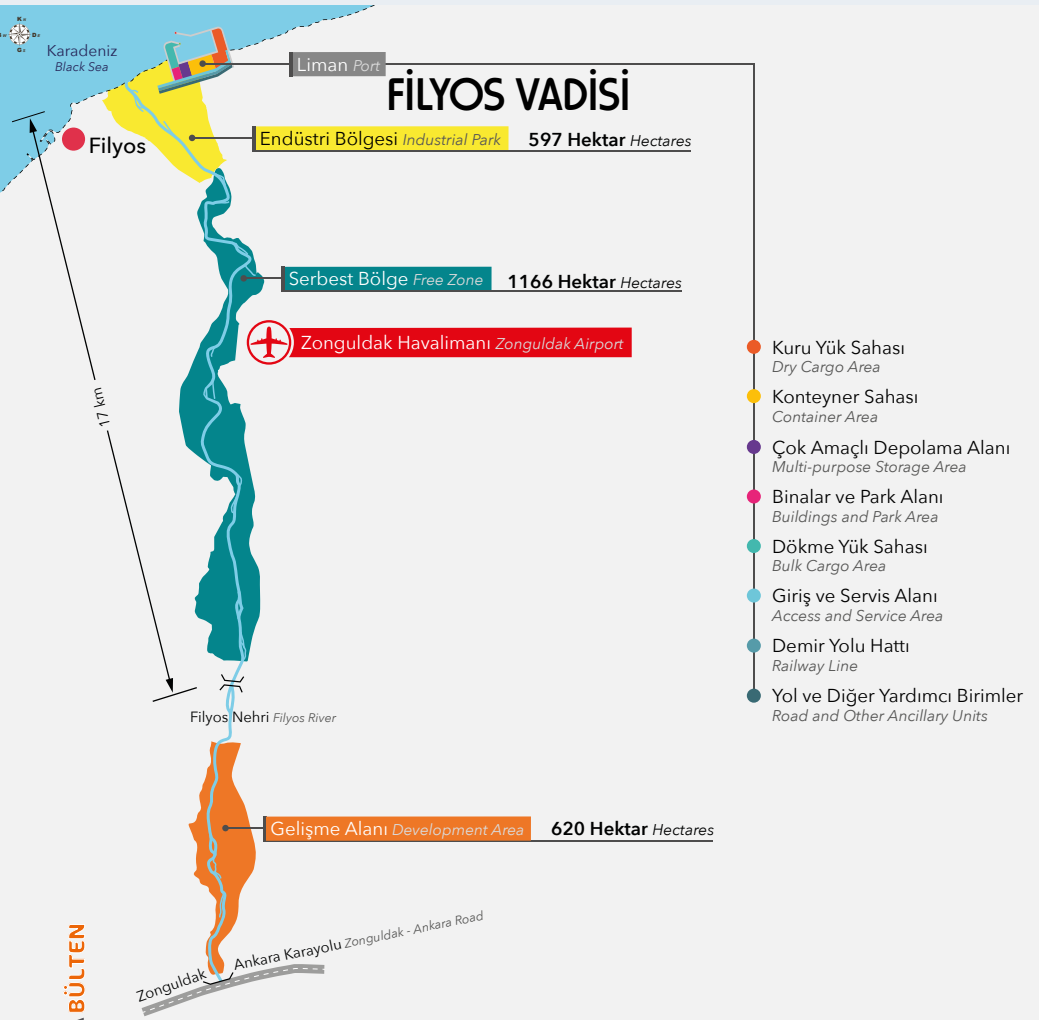
Gelişme
Alanı
Development Area

FİLYOS VADİSİ YATIRIM HAVZASI

İçerisinde Filyos Limanı, Filyos Endüstri Bölgesi, Filyos Serbest Bölgesi ve Serbest Bölge gelişme alanını barındıran yatırım havzası Filyos Vadisi olarak bilinmektedir.

Türkiye, belirlediği 2023 vizyonuna ulaşabilmek ve dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girebilmek amacıyla sanayinin rekabet gücünün artırılması, verimliliğinin yükseltilmesi, yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin üretilmesi için çalışmalar yapmaktadır. Bu maksatla üretime ve ticarete yönelik uygun fiziki altyapı ve imkânlar yaratmaya başlamıştır. Türkiye'nin ilk mega endüstri bölgesi olan Filyos Endüstri Bölgesi, arka sahasındaki Filyos Serbest Bölgesi ve Türkiye'nin en büyük limanlarından biri olan Filyos Limanı da Filyos Yatırım Havzasında yer alan ve Türkiye'nin önemle üzerinde durduğu ulusal bir yatırım projesidir. Projeye birlikte yeni taşımacılık koridorları oluşturulması, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının trafik yükünün azaltılması, nitelikli üretimin artırılması, ulusal ve uluslararası taşımacılık ile ticaretin geliştirilmesi planlanmaktadır.

FİLYOS LİMANI

Türkiye Karadeniz'e komşu ülkeler arasında en uzun kıyı şeridine sahip ülke konumundadır. Karadeniz kıyısında yer alan Filyos Limanı tamamlandığında 25 milyon ton/yıl kapasiteye sahip olacak şekilde altyapı inşaatı sürdürülmektedir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından 19 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilen liman altyapı ihalesini 537 milyon 888 bin TL bedelle Şenbay Madencilik-Özgün Yapı iş ortaklığı kazanmıştır. Bayburt Grup'un bünyesinde yer alan Şenbay Madencilik ve Özgün Yapı Ortaklığı ile sözleşme imzalanırken yer teslimi 19

Temmuz 2016'da gerçekleştirilmiştir. Projenin altyapı işleri kapsamında 3 bin metre uzunluğunda ana mendirek, 2 bin metrelik tali mendirek, 3 metrelik rıhtım, yaklaşık 15 milyon metreküp tarama, geri saha dolgusu ve tahkimat işleri yer almaktadır. Türkiye'nin üç büyük limanından biri olması planlanan Filyos Limanı altyapı inşaatının %50'si tamamlanmış olup 2019 yılında projenin tamamlanması beklenmektedir. Altyapı inşaatları kamu kaynakları ile yapılmakta olup üstyapı inşaatı için yap-işlet-devret modelinin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Filyos Limanı geniş bir hinterland alanına sahiptir. Başta Karadeniz Havzası ve Doğu Avrupa ülkeleri olmak üzere ülkenin ulusal ve uluslararası ticareti Filyos Limanı ile sağlanacaktır. Konteyner, dökme, katı-sıvı ve cevher yüklerini elleçlemek üzere gerekli liman tesislerini bünyesinde barındıracak olan Filyos Limanı, serbest bölge ve endüstri bölgesi yatırımlarıyla birlikte bölgeye gelecek yatırımları tamamlar niteliktedir.

FİLYOS ENDÜSTRİ BÖLGESİ

Filyos Endüstri Bölgesinde yüksek ve orta-yüksek teknolojileri barındıran, çevreye duyarlı, büyük ölçekli ve entegre yatırımların yapılması öngörülmektedir. 597 hektar büyüklüğe sahip Türkiye'nin ilk mega endüstri bölgesinde 215 hektarlık alan sanayi yatırımlarına ayrılmıştır. Bu alan üzerinde büyüklüğü 10-30 hektar arası 10-14 sanayi parseli oluşturulması planlanmaktadır.

FİLYOS SERBEST BÖLGESİ

1.166 hektar büyüklüğe sahip Filyos Serbest Bölgesi, Filyos Endüstri Bölgesi'nin hemen güneyinde yer alan ve Zonguldak Havalimanı'nın yanından geçerek Çaycuma ilçe merkezine doğru uzanan bir bölgedir. Çaycuma ilçesinin hemen güneyinde ise Ankara-Zonguldak yoluna kadar uzanan ve 620 hektar büyüklüğünde olan "Serbest Bölge Gelişme Alanı" bulunmaktadır.

FİLYOS'A NEDEN YATIRIM YAPILMALI?

Serbest Bölgeler, gümrük bölgelerinin kapsamı dışında konumlandırılan özel alanlardır. Bu bölgeler, ihracat odaklı yatırımların sayısını artırmak

üzere tasarlanmıştır. Serbest bölgelerin avantajları ile sağladığı kolaylıklar bu bölgede yapılacak yatırımlar için önemli bir katma değer yaratmaktadır.

TÜRKİYE DÜNYAYA DEFNE İHRAÇ EDİYOR

Dünyada uluslararasılaşma ve etnik gıdaların tüketimine yönelim, baharatlara artan bir ilgi yaratmıştır. Günümüzde tüketiciler mutfakları için geniş bir baharat yelpazesine erişebilir durumdadırlar. Üstelik doğal beslenmeye yönelik baharat ve bitki kullanımı artırmaktadır; çünkü bu ürünler yapay katkı maddeleri yerine tercih edilmekte, tamamen doğal malzemeler olarak kabul edilmektedirler. Son dönemde gelişen bir başka trend ise sağlıklı yaşam tarzına artan ilgidir. Sağlıklı gıda tüketimine yönelim de hızlanmıştır. Örneğin, bitkisel çaylar ve aromalar giderek daha popüler hale gelmiştir. Organik gıda pazarı büyümektedir. Organik ürünlere yönelim ve organik

tüketim verilerine ve trendlere bakıldığında, otlar ve baharatlar için önemli fırsatların ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

Defne bitkisi de, baharat ürünleri arasında değerli bir yere sahip, uluslararası ticarete önemli bir potansiyeli olan bir üründür. 2016 yılında dünyada “zencefil, safran, zerdeçal (curcuma), kekik, defne yaprakları, köri ve diğer baharat” grubunda ihracat 700 milyon doların üzerinde gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunda en önemli ihracatçılar Türkiye ve Hindistan olup 2017 yılında iki ülke 107 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir. 2016 yılında dünya ihracatının %18’ini Hindistan, %16’sını Türkiye (34 bin ton) gerçekleştirmiştir. Son 5 yılda bu ürün grubunun ihracat miktarı

artmamasına rağmen ihracat değeri yıllık ortalama %5 büyümüştür. Hindistan’ın ortalama ürün fiyatı 1.400 dolar/ton iken Türkiye’den ihraç edilen ürünlerin ortalama birim fiyatı 3.245 dolar/ton’dur. Bu ülkelerin ardından önemli ihracatçılar arasında sırasıyla Almanya, Güney Afrika, ABD, Hollanda, İspanya ve Çin gelmektedir.

Gıda, kozmetik ve parfüm sanayiinin vazgeçemediği bitkilerden olan defne, dünyanın birçok ülkesine Türkiye’den gönderilmektedir. Türk defnesi, segmentinde bilinirliği yüksek ve tercih edilen, güvenilir ürün algısına sahip doğal bir üründür. Türkiye, 2017 yılında “zencefil, safran, zerdeçal (curcuma), kekik, defne yaprakları, köri ve diğer baharat” grubunda 107

milyon doların üzerinde ihracat gerçekleşmiştir. International Trade Center verilerine göre bu miktar içinde 36 milyon doların üzerindeki kısım sadece “defne yaprağı” ürününe aittir. 2016 yılında ihracat 40 milyon doların üzerinde gerçekleşmiştir.

BAKKA ÖN FİZİBİLİTE RAPORUYLA DEFNE İŞLEME VE PAKETLEME TESİSİ YATIRIM POTANSİYELİNİ ORTAYA KOYDU

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Defne İşleme ve Paketleme Tesisi Ön Fizibilitesi adıyla yaptırılan çalışmada öncelikle yöresel ürünler ve bu ürünlerle bölge ekonomilerinin güçlendirilmesi hususu incelenmiş, Türkiye ve dünyadan başarılı örnekler değerlendirilmiştir. Özel olarak da TR81 Bölgesinde defnenin ayırdedici özellikleriyle yöresel ürün olarak değerlendirilerek özgün ve katma değerli hale getirilmesine yönelik öneriler ortaya konulmuştur. Defne işleme ve paketleme tesisi için ön fizibilite gerçekleştirilmiş bu kapsamda, TR81 Bölgesi defne potansiyeli, planlanan tesis ve iki etap üretim modeline göre yapılabirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler; günlük 20 ve 40 ton defne yaprağı işleme kapasitesine göre iki etaplı değerlendirilmiştir. Tesisin kurutma yöntemiyle faaliyet göstermesi önerilmekte, kurutulmuş defne yapraklarını balya veya kutu (seçilmiş yapraklar) olarak satışa sunulması önerilmektedir. Kuruluş yeri olarak Alaplı OSB önerilmiş, işletme modelinde ise özellikle defne hasadı ve işleme arasındaki sürenin kısaltılması ile artan ürün kalitesi, korunmuş ekolojik alanda yetiştirilmiş

kaliteli defne, sınıflandırılmış ürün, müşteriler için artan pazarlık gücü ve yerli toptancının sistemden çıkarılması gibi unsurlar üzerine şekillenecek bir değer modeli geliştirilmiştir.

Pazarlama temel kanalları için fuar katılımı, UR-GE Projelerine katılım, ticari internet siteleri üyelik (Alibaba, Amazon, Herbco vb), müşteri ziyaretleri tanımlanmıştır. Uluslararası ticaret verileri değerlendirilerek spesifik hedef pazar tespiti yapılmıştır. Defne işleme ve paketleme tesisinin öncelikli olarak Vietnam, ABD, Polonya, İspanya ve BAE pazarlarına öncelikli olarak odaklanması önerilmektedir. Bu pazarlar önemli alıcılardır ve ithalatları büyüme eğilimini sürdürmektedir. Bu pazarlarda potansiyel müşteriler listesi de rapora eklenmiştir. Ürünlerin uymak zorunda olduğu kalite standartları, lojistik ve depolamada uyulması gereken kurallar da raporlanmıştır. Tesis organizasyonu ve istihdam yaratma potansiyeli de değerlendirilmiş; 20 ton kapasite ile çalışıldığında 44, 40 ton kapasite ile çalışıldığında 59 çalışan öngörülmüştür. Dolaylı istihdam etkisi değerlendirildiğinde ise; 20 tonluk kapasite ile faaliyet gösterecek tesisin 200 ile 400 arası orman köylüsüne, 40 tonluk kapasite ile çalışıldığında ise 400-800 arası orman köylüsüne istihdam/değer yaratacağı öngörülmektedir. Tesisin defne dışı işleyebileceği ürünler ve bu ürünler için üretime eklenmesi gereken süreçler de ilgili bölümde özetlenmiştir. Rapor, üretim makine ve ekipmanlarının da değerlendirildiği finansal analizlerle desteklenmiştir.

Bu analizlere göre; defne işleme ve paketleme tesisinin günlük 20 ton kapasite ile çalışıldığında 3. yıl ortalarında, 40 ton kapasite ile çalışıldığında ise 3. yılın başında ilk yatırım maliyetinin karşılanabileceği öngörülmektedir. Raporda defne yaprağının başta Zonguldak olmak üzere çevre illerin orman köylüleri ve kooperatiflerinden temin edilmesi öngörülmektedir. Mevcut defne üretim kapasitesi 8 bin tona yakındır. Bu kapasitenin önümüzdeki dönemlerde 12 bin tonun üzerine çıkacağı Orman Bölge Müdürlüğü projeksiyonlarında sunulmaktadır. Bu ölçeğin çevre iller de göze alındığında bölge içinde mevcut olduğu ve bu rapor ile öngörülen kapasitedeki üretimleri karşılamak için yeterli olacağı değerlendirilmektedir.

Hazırlanan raporla, Zonguldak'ın Alaplı ilçesinde OSB içerisinde yapılması planlanan 20-40 tonluk bir defne işleme tesisinde, 3-4 yıl içerisinde ilk yatırım maliyetinin karşılanabileceği öngörülmektedir.

ALTERNATİF BİR KALKINMA MODELİ CITTASLOW

Osman Bahadır KALECİK
Bartın Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü

Özellikle 1980'li yıllardaki neo-liberal akımların birçok ülkede tüketim çılgınlığını tetiklemesi ve soğuk savaş sonrasında küreselleşmenin ivme kazanması ile dünya Batı kültürünün tüketim alışkanlığının bir nevi istilasına uğramıştır. Küreselleşme ile anılır hale gelen hızlı yaşam, yemek kültürü ve tüketim alışkanlıkları yerel kültürleri tehdit etmeye başlamıştır. Büyük şehirlerin cazip hale gelmesi, göçü ve nüfusu arttırmış, çalışma koşulları insanların bütün yaşam biçimlerini değiştirerek, asosyal, hızlı tüketen, sağlıksız çevre ve beslenme koşullarına sahip, yoğun stres altında, doğadan ve gerçek yaşamdan kopuk günümüz modern şehirlili insanını yaratmıştır. Nüfusları hızla eriyen küçük şehirlerde üretim azalmış, yaşam koşulları kötüleşmiş ve bu kentlerin kültürleri yok olma riski ile karşı karşıya kalmıştır. Diğer tarafta ise büyük şehirlerde küreselleşmenin ve kültür emperyalizminin pençesinde sosyal çevresine, kültürüne, doğaya ve özüne yabancılaşan ve tek tipleşen insan profili oluşmuştur. Ne var ki zaman içinde bu insan profiline yönelik tepkiler oluşmaya başlamıştır. Siyasi alanda kendini kültürel aidiyetlerin ön plana çıktığı akımlar ve milliyetçilik akımları (hatta mikro milliyetçi akımlar) olarak gösteren bu tepkisellik, diğer yandan yerelleşme, yerel dayanışma örgütlenmeleri, slowfood ve cittaslow hareketi gibi hareketlerle alternatif arayışlar olarak da kendini göstermeye

başlamıştır. Küreselleşme ile birlikte artık yalnızca ülkeler değil, bölgeler, şehirler, ilçeler birbiri ile yarışır duruma gelmiş; bu yarışta gerek nüfus ve gerekse gelişmişlik açısından dezavantajlı durumdaki iller ve ilçeler tepkisel olarak 1999 yılında başlayan ve hızla yayılan bir ağ ile kendi varlıklarını dünyaya kanıtlamaya çalışmışlardır. Cittaslow ağı olarak isimlendirilmiş olan bu ağ günümüzde kendi kimliğini, kültürünü, değerlerini korumak isteyen aynı zamanda çevreye duyarlı bir şekilde kalkınmayı ilke edinen 30 ülkeden 241 kenti içine alacak şekilde genişlemiştir ve bu gelişmeyi artan bir ivmeyle sürdürmektedir.

NASIL DOĞMUŞTUR?

Cittaslow 1999 yılında Greve in Chianti'nin belediye eski başkanı Paolo Saturnini'nin önderliğinde ve yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla kentlerin kendilerini değerlendirmelerini ve farklı bir kalkınma modeli ortaya koyma ana görüşü doğrultusunda ortaya çıkan Bra (Francesco Guida), Orvieto (Stefano Cimicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları ve slow food başkanı Carlo Petrini tarafından benimsenmiş ve günümüzde 30 ülkede 241 üyeye yayılan bir hareket, belediyeler arası bir ağ haline almıştır.

Bu konsept ziyaretçilerine kaliteli deneyim imkanı sunarken, turizm kaynaklarının tüketilmeden, kirletilmeden, içi boşaltılmadan gelecek nesillerin de kullanabilmesini sağlayacak

şekilde düzenlendiği, tüm doğal ve kültürel kaynakların yerel halk ve ziyaretçilere yönelik korunarak yönetildiği ekonomik bir gelişme modeli olarak tanımlanabilir. Bu sebeptendir ki Cittaslow hareketinin sürdürülebilir bir turizm modeli olduğunu söylemek doğru bir yaklaşım olacaktır.

CITTASLOW'UN ORGANİZASYON YAPISI

Cittaslow'un karar verici organı olan Uluslararası Koordinasyon Komitesi Ulusal ağların temsilcilerinden oluşur. Sekreteryaya (Genel Merkez) birliğin icra organıdır. Bilim Komitesi ise hareketin akademik alt yapısını oluşturur.

Ayrıca eğer bir ülkede üç tane Cittaslow ağına dâhil olan yer olursa ülke içindeki ulusal ağlarını kurabilirler. Bu ağ kendi ülkelerinde Cittaslow ağına dâhil olmak isteyen yerlerin süreçlerini yürütürler ve genel merkezle koordinasyonu sağlarlar. Ulusal ağdaki üyelerle işbirlikleri, ortak projeler yürütebilecekleri gibi; ulusal bazda Cittaslow hareketinin yayılması/ yaygınlaşması için de çaba sarf ederler. Uluslararası Koordinasyon Komitesi: Başkan (Stefano Pisani – Pollica IT), başkan yardımcıları, üyeler ve onursal başkandan oluşur. Başkan yardımcılarında Tunç Soyer (Seferihisar Belediye Başkanı) da bulunmaktadır. Tunç Soyer aynı zamanda Cittaslow Türkiye Koordinatörü, Bülent Köstem ise Cittaslow Teknik Koordinatördür. Organizasyon içinde beş kişiden oluşan Cittaslow Türkiye Bilim Komitesi üyesi de mevcuttur.

CITTASLOW OLMANIN ŞARTLARI/ KRİTERLERİ

Cittaslow olmanın ilk şartı belediyenin sorumlu olduğu alandaki mevcut nüfusun 50 bini aşmamış olmasıdır. Birliğe üye olmak için birliğin belirlediği kriterleri gerçekleştirmek için projeler geliştirmek ve uygulamak gerekmektedir. Kentlerin kriterler çerçevesinde yaptığı çalışmalar puanlanmakta ve bir kentin üye olması için 50 ve üzerinde puan alması gerekmektedir. Üyelik kriterlerinde aşağıda belirtilen şartların yer aldığı görülmektedir.

- 12 adet çevre politikası,
- 9 adet altyapı politikası,
- 17 adet kentsel yaşam politikası,
- 10 adet tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkârlara dair politika,
- 10 adet misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için plan,
- 11 adet sosyal uyum,
- 3 adet ortaklıklar kriteri.

SAKİN ŞEHİR OLMAK NE SAĞLAR

1- Yapılan alt yapı yatırımları, şehir kalitesi ve kültürünü geliştirici uygulamalar, bilgilendirme, bilinçlendirme vb. faaliyetler sayesinde şehirlerin ve insanların yaşam kalitesini artırır.

2-Dünya çapında bir birliğe katılmak kentin tanınırlığına ve marka değerine önemli katkı sunacaktır, zira az nüfuslu bir kentin adını bu ağ sayesinde dünyada duyurması bile bir başarıdır.

3-Sakin şehir olmak nüfusça küçük, önemli turizm veya ticaret bölgeleri içinde yer almayan kentler için kendilerini ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtmak ve ekonomik rekabet edebilirliklerini sağlamak açısından oldukça önemli bir fırsattır. Bu fırsatı Cittaslow (sakin şehir) markasını oluşturarak kullanmak şehre önemli bir değer katar.

Seferihisar'ın turizm açısından yalnızca ilk iki yıllık değişimi bile örnek olarak değerlendirildiğinde; Seferihisar'ın sakin şehir olduğu 2009 yılında toplam geceleme sayısı 131.016 iken 2011'de geceleme sayısı 225.060'a ulaşmıştır. Yine aynı yıllarda hem yerli hem de yabancı ziyaretçilerin ortalama kalış süreleri belediye belgeli tesislerde 1,4 günden

2,9 güne, bakanlık belgeli tesislerde 2,5 günden 5,5 güne çıkmıştır. Yabancı ziyaretçilerin daha çok bakanlık belgeli tesislerde konakladığı, yerli ziyaretçilerin ise belediye belgeli tesisleri tercih ettiği gözlenmektedir. Seferihisarda kurulu az sayıdaki yüksek kapasiteli konaklama tesisinin bakanlık belgeli olduğu dikkate alındığında yabancı ziyaretçilerin büyük tesisleri tercih ettiği söylenebilir. Benzer şekilde ortalama doluluk oranlarında da iyileşme görülmekte, belediye belgeli tesislerde % 10,1 düzeyinden %12,9'a, bakanlık belgeli tesislerde % 43,9 düzeyinden % 79,7 düzeyine çıktığı gözlenmiştir.

SAKİN ŞEHİR OLMAK İÇİN HIZLI VE ETKİLİ ADIMLAR

- 1-İlçeleri ulusal ve uluslararası boyuta taşıyacak yeni konsept sakin şehirlerin belirlenmesi,
2. Paydaşlarla görüşülmesi ve yerleşim yerinin mevcut durumunun değerlendirilmesi,
4. Sakin şehir uygunluk kriterlerinin araştırılması,
5. Türkiye'de ilk sakin şehir ve aynı zamanda ulusal koordinatör Seferihisar'la iletişime geçilmesi ve yetkililerin davet edilmesi,
6. Geniş katımlı sakin şehir çalıştayının gerçekleştirilmesi,
7. Sakin şehre uyum sürecine geçilmesi,
8. Uyum sürecinde kriterleri yerine getirecek projelerin gerçekleştirilmesi.

TR81 BÖLGESİNDEKİ İLÇELER CITTASLOW AĞINA DÂHİL OLABİLİR Mİ?

Cittaslow'un çevreye duyarlı ve yaşanabilir bir şehir oluşturma yönünün yanında yerel üretimi ve turizmi arttıran bir yönü de mevcuttur. Kendi tanıtımını yapmakta zorlanan yerleşimlerin bu ağa dâhil olmaları onlara hem bir marka olma hem de ulusal ve uluslararası bazda tanınırlığını artırma imkânı sağlamaktadır.

Bu açıdan bakıldığında belediyenin sorumlu olduğu alandaki mevcut nüfusu 50 bini aşmamış olan yerleşimlerin bu ağa dâhil olabileceğini belirtmek gereklidir. Tabi ki bu ağda yer almak tercih meselesi

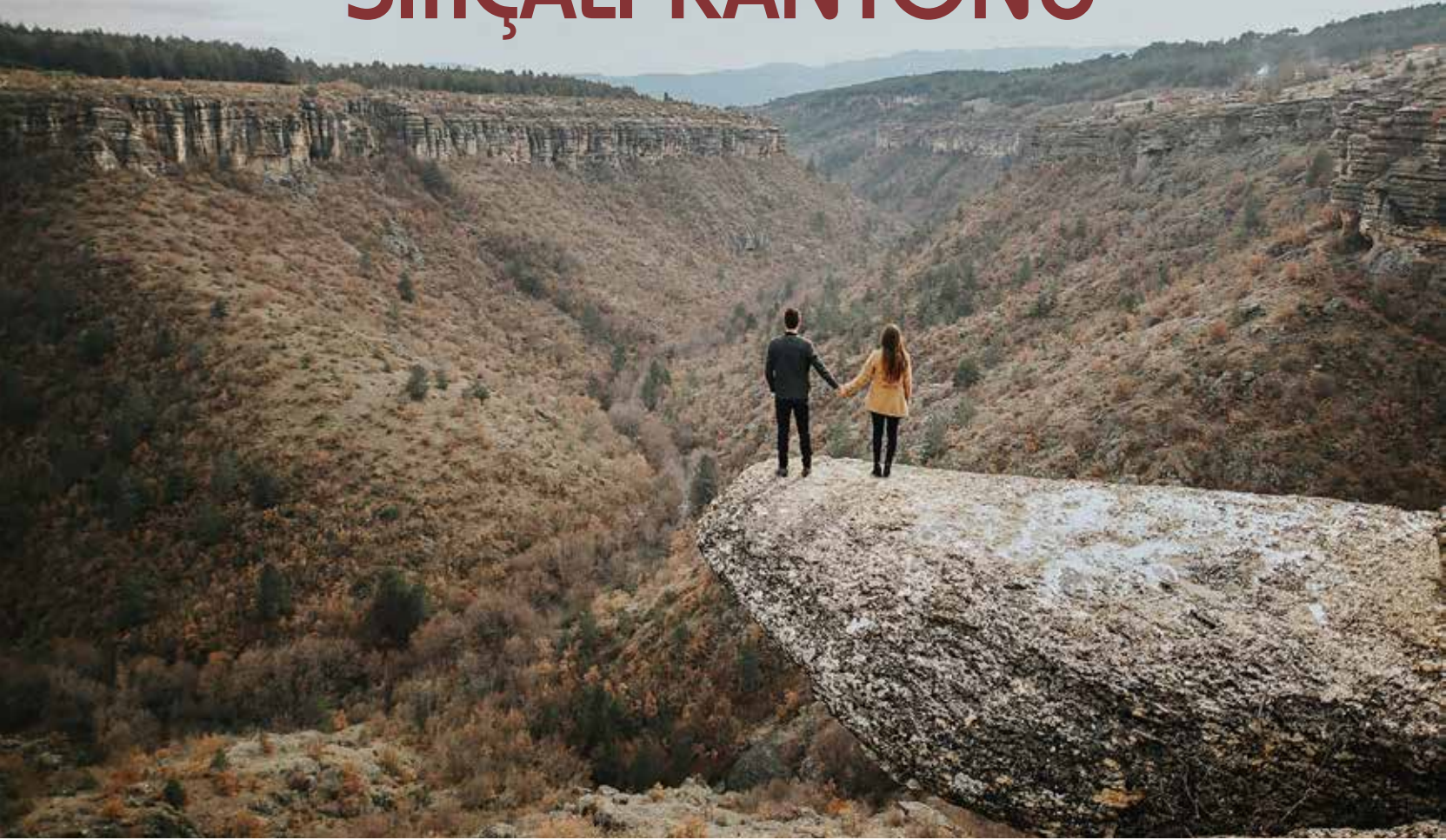
olup bir yerleşimin kendi somut ve/veya somut olmayan kültürel mirasını, doğal varlıklarını ve çevreyi koruyarak kalkınmasının tek şartının Cittaslow üyeliğine bağlı olduğunu düşünmek doğru olmayacaktır. Bunaltıcı, stres dolu, hızlı, doğadan kopuk, insanların sosyal ilişkilerinde zayıflamanın olduğu, sağlıksız çevre ve gıda tüketiminin olduğu şehir yaşantılarına alternatif; stresten uzak, doğa ile uyumlu, sosyal ilişkilerin yoğun olduğu, doğal gıda tüketiminin ve yöresel yemeklerin tüketildiği, kaliteli bir yaşam alternatifi sunan Cittaslow ağına dahil olan yerleşimlerin olmasıyla özellikle Ankara ve İstanbul gibi bölgemize yakın büyükşehirlerden ve yurt dışından daha fazla turist bölgemize çekilebileceğini öngörmek yanlış olmayacaktır. Zira son yıllarda Cittaslow'un farkına varan belediyelerimiz, ilgili kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarımızın insiyatifi ile TR81 Batı Karadeniz Bölgesi'nde de toplantılar gerçekleştirmişlerdir. Bartın'ın Ulus ilçesinde Cittaslow bilgilendirme ve istişare toplantıları yapılmış, Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde de Cittaslow ağına dâhil olma yönünde ön görüşmelere başlanmıştır. Nüfusları çok yoğun olmayan ve turizm potansiyeli açısından mütevazı durumdaki ilçelerimizin Cittaslow'a üye olmaları; göçü engellemek ve altyapı eksikliklerini gidermek için bir çözüm sunacak, doğal, kültürel, gastronomik ve turistik değerlerin tanıtımına imkân verecek, turizmin gelişmesiyle ekonomik gelişime de katkı sunacaktır.

Kaynakça

- www.cittaslowturkiye.org
 ÇERÇİ, A., (2013), *Destinasyon Markalama ve Yavaş Şehir Seferihisarın Destinasyon Marka İmajı*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme A.B.D.
 Turizm İşletmeciliği Uzmanlığı Yüksel Lisans Tezi, Ankara, 105.
 Ahmet S., (2012), *Kırklareli İçin Turizmde Yeni Bir Marka ve Kalkınma Modeli Cittaslow Sakin Şehir Vize, Trakya Kalkınma Ajansı Yayınları, Kırklareli, 12.*
 KARADENİZ, C. B., (2014). *Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi Cilt: 7, Sayı: 29, 85.*

SIRÇALI KANYONU

Karabük'ün doğal güzellikleri arasında kanyonların ayrı bir önemi vardır. Daha çok Safranbolu ilçesinde görülen bu kanyonlar kireçtaşı tabakalarının derin biçimde yarılması ile ortaya çıkmıştır. Safranbolu'ya gelip bu doğa harikalarını görünce Dünya Kültür Mirası listesindeki bu şehre ayrıca "Kanyonlar Şehri" unvanının verilmesi gerektiğini de düşünmeden edemeyeceksiniz. İlgi çekici en önemli kanyonların başında da Sirçalı Kanyonu gelmektedir.

Sırçalı Kanyonu; 2001 yılında Yaban Hayatı Geliştirme Sahası ilan edilmiştir. Kanyon içerisinde; karaca, tilki, yaban domuzu, tavşan bolca bulunmakta olup endemik bitkilerin 292 bitki türü de bu alanda tespit edilmiştir. Safranbolu'ya 12 kilometre mesafede bulunan Sırçalı köyünden başlayan kanyon Düzce Kanyonu ile birleşip güneye Konarı köyüne doğru uzanmaktadır. Sırçalı Kanyonu doğayı, yürüyüşü, fotoğraf çekmeyi ve kamp sevenleri adeta büyülemektedir. Sırçalı Kanyonu doğa tutkunları tarafından mutlaka ziyaret edilmesi gereken yerlerden biridir.

SAFRANBOLU SIRÇALI KANYONU'NA NASIL GİDİLİR?

Safranbolu'nun merkezine yaklaşık olarak 12 kilometre uzaklıkta olan Sırçalı Kanyonu için rota olarak Yazıköy veya Konarı Köyü üzerinden ulaşmanız mümkündür. Kanyon Düzce Köyü ve Sırçalı Köyü arasındaki bölgede yer aldığından Düzce Kanyonu şeklinde de anılmaktadır.

KAMP SEVENLER, DOĞA VE FOTOĞRAF TUTKUNLARI İÇİN EŞSİZ

Havaların ısınmasıyla birlikte doğaya kaçmak isteği de artarak devam ediyor. Doğa ve kamp sevenler artık her hafta sonu farklı bir yerde kamp yapmaya başladılar. Batı Karadeniz Bölgesinde bu anlamda önerilebilecek yerlerden biri de Sırçalı Kanyonu. Hatta bütün vadiyi görebileceğiniz Taş Teras da Sırçalı Kanyonu'nun gözdesi olan yerlerden biri. Eğer bir fotoğraf tutkunuyunuz bu alanda yaratıcı fotoğraf çekememe ihtimaliniz yok. Sırçalı Kanyonu ve burada bulunan Taş Teras her bir objektiften farklı ve yaratıcı fotoğraflar çıkmasına olanak sunan doğal güzellikler ve kaya oluşumlarıyla sizi bekliyor. Kanyona gittiğinizde mutlaka buraya da uğrayın ve panoramik kanyon fotoğrafları çekin.

Birincilik Ödülü - Özge Yılmaz

İkincilik Ödülü - Abdurrahman Çetin

12 MEVSİM 12 ZONGULDAK FOTOĞRAF YARIŞMASI

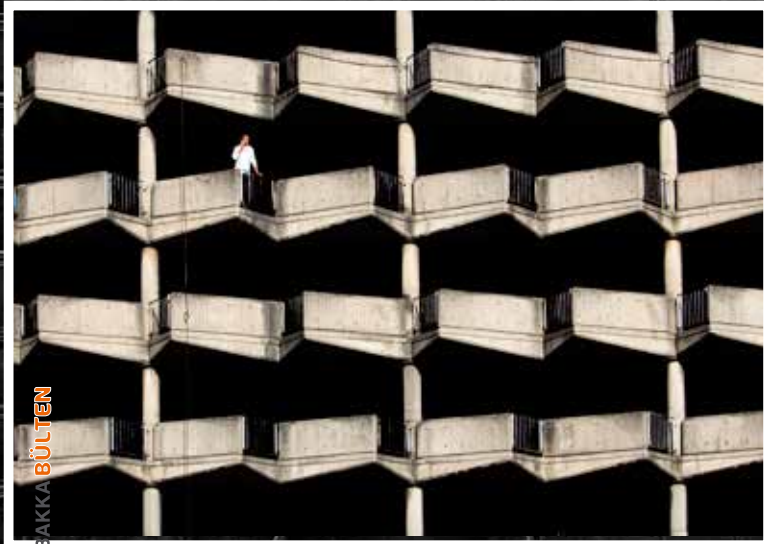

Üçüncülük Ödülü - Tufan Bilir

BAKKA Özel Ödülü-Şafak Tortu

Zonguldak Valiliği koordinasyonunda Zonguldak Valiliği Turizm Altyapı Hizmetler Birliği, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) ve Zonguldak Fotoğraf Derneği (ZFD) işbirliği ve Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu onayıyla (2018/003) düzenlenen ulusal fotoğraf yarışması tamamlandı. Yarışmada 179 yarışmacının 570 fotoğrafı değerlendirilmeye alınmıştır. Değerlendirme sonucunda başarılı bulunan fotoğrafların sahipleri 18 farklı kategoride toplamda 23.750 TL ödüle hak kazanmıştır. Detaylar www.bakka.gov.tr adresinde yer almaktadır.

Zonguldak Valiliği Özel Ödülü-Kayhan Güç

Ocak-Jüri Özel Ödülü - Atilla Öksüz

Şubat-Jüri Özel Ödülü - Kahraman Bekçili

Mart-Jüri Özel Ödülü - Sümeyye Kayım

Nisan-Jüri Özel Ödülü - Özge Yılmaz

Mayıs-Jüri Özel Ödülü - Muhammet Örenli

Haziran-Jüri Özel Ödülü - Muhammet İnam

Temmuz-Jüri Özel Ödülü - Gürkay Gündoğan

Ağustos-Jüri Özel Ödülü - Hasan İçel

Eylül-Jüri Özel Ödülü - Kağan Yanık

Ekim-Jüri Özel Ödülü - Çınar Yüksel

Kasım-Jüri Özel Ödülü - Hüseyin Gençler

Aralık-Jüri Özel Ödülü - Oğuz Tosun

BAKLABOSTAN TABİAT PARKI

Baklabostan Tabiat Parkı Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel Eroğlu imzasıyla ilan edildi.

2017 yılında toplu temel atma ve açılış merasimi için Karabük iline gelen Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel Eroğlu Valilik ziyaretinde sürpriz yaparak ülkemizin 221. Tabiat Parkı olan Baklabostan Tabiat Parkını ilan etti.

TABIATIN HUZURUNA HOŞ GELDİNİZ

Baklabostan Tabiat Parkı bozulmamış orman dokusu, şelalesi ve manzara seyir noktası ile ziyaretçilere tabiatın tüm huzurunu sunmaktadır. Yaklaşık 10-15 metreden şut yaparak düşen

şelale insanı izlerken dinlendirmektedir. Karabük il merkezine yakınlığına rağmen bozulmamış doğası ile dikkat çeken bu alan sanayi kenti olan Karabük'te tertemiz havası ile dikkat çekmektedir. Hatta alana 10-15 km uzaklıktaki Büyükdüz mevkiinde geçmişte Fransızlar

tarafından temiz havasından dolayı “sanatoryum” olarak kullanılmış bir göğüs hastalıkları hastanesi kurulduğu da bilinmektedir.

Alan bozulmamış orman yapısı, sahip olduğu fauna ve florasıyla dikkat çekmektedir. Ayrıca eşsiz bir manzara

seyri de sunmaktadır. Tabiat parkı olarak tescil edilen alanda Kazdağı göknarı hâkim tür olmakla birlikte karaçam, meşe türleri, doğu kayını burada yer alan asli ağaç türleridir. Bununla birlikte kızılıçık, kuşburnu, maki elemanları çalı grubunda yer alan odunsu bitkilerdir.

Otsu türlerden ise; çiğdem, orkide gibi türler bulunmaktadır. Alanda uzmanlar tarafından yapılan çalışmalarda 339 bitki türü olduğu tespit edilmiştir.

Alan ve çevresinde yapılan fotokapan çalışmaları ve gözlemlerde; büyük memelilerden ayı, karaca, kurt başta

olmak üzere, yaban domuzu, çakal, sincap gibi türlerin alanda yaşadığı tespit edilmiştir.

Doğanın ayrılmaz bir parçasını oluşturan kuşlar canlılar arasında insanlarla en fazla iç içe olan grubu oluşturmaktadır. Uçuş yetenekleri, güzel görünüşleri, ötüşleri ve besin maddesi olarak değerleri nedeniyle insanlığın gelişim süreci içinde önemli bir yer almışlardır. Kuşlar taksonu ekosistem içerisinde oldukça önemli bir rol üstlenmiş, ekosistem süreçlerinin devamı için itici güç olarak bulunmakla beraber doğanın estetik yanını da en güzel şekilde ortaya çıkaran grupların başındadır. Bu kapsamda, zararlı böcek ve kemirgen

memeli populasyonlarını kontrol altında tutmalarının yanı sıra, tohum, meyve ve çiçek özümüyle beslenen kuşların bitkilerin üremesi ve dağılımında, leşlerle beslenenlerin organik madde çevriminde önemli rolleri vardır. Yapılan arazi çalışmalarında tabiat parkında 37 kuş türü tespit edilmiştir. Ağaçkakan, baştankara, kuyruksallayan, çaprazgaga, ardıç kuşları, şahin, ispinoz bunlardan başlıcalarıdır. Nesli tehlike altında olan kuşlardan kızıl ardıç ve Anadolu sıvacsının alanda yaşadığı tespit edilmiştir.

Saha üzerinde yapılan arazi çalışmasında sahanın yüksek doğal kaynak değerlerine sahip olduğu, yaban hayatı ve biyolojik çeşitlilik açısından oldukça

zengin bir saha olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca saha ülkemiz ve bölge ölçeğinde değerlendirildiğinde yabanılığ ve bakırlığı ile de dikkat çeken önemli ve nadir sahalardan bir tanesidir.

ALAN EKOTURİZM POTANSİYELİ İLE DİKKAT ÇEKİYOR

Baklabostan Tabiat Parkı birçok doğa sporları aktivitesi için potansiyel değerlere sahiptir. Alanda kamp ve yürüyüş parkurlarında gezinti yapabilir, manzara seyir noktasında ruhunuzu dinlendirebilirsiniz. Ayrıca yaban hayatı gözlem kulesi, manzara seyir noktaları, tur güzergâhları, kır lokantası, kır evleri, çadırli kamp alanı yapılması planlanan çalışmalar arasında yer almaktadır.

ULAŞIM

Baklabostan Tabiat Parkı, Karabük ili Merkez ilçenin kuzeybatısında yer almaktadır. Tabiat Parkına Karabük il merkezinden kuzey yönünde sırasıyla Kapullu Caddesi, 910. Cadde ve 912. Cadde takip edilerek Başköy'e ulaşıldıktan sonra Başköy'den kuzeybatı yönünde yaklaşık 9 km ilerlendiğinde ulaşılmaktadır. Söz konusu yol kullanılarak Tabiat Parkı doğu sınırlarına ulaşılmaktadır.

Tabiat Parkı Karabük ili merkez ilçeye kuş uçuşu olarak yaklaşık 17 km, Safranbolu'ya 25 km uzaklıktadır. Tabiat Parkının bulunduğu Karabük ili, Ankara'ya 237 km, İstanbul'a 418 km, İzmir'e 764 km uzaklıktadır.

Baklabostan Şelalesi O

45 dk.
170 km

Karabük ili Merkez İlçesi

Karabük ili Merkez İlçesi

Taşkent Caddesi No:28

BAKKA

yaşında

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) 25.07.2009 tarih ve 27299 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olup 1 Mart 2010 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır. BAKKA 1 Mart 2018 tarihinde faaliyete başlamasının 8'inci yılını, 25 Temmuz 2018 tarihinde ise kuruluşunun 9'uncu yılını kutlayacaktır.

ODUN DIŞI ORMAN ÜRÜNLERİ

Orman varlığı olarak oldukça zengin olan bölgemizde odun dışı orman ürünlerinin de ekonomiye kazandırılması ve bu alanda katma değer yaratılması amacıyla Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası, Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak Orman Bölge Müdürlüğü ve Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı işbirliği ile bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubu tarafından gerçekleştirilen toplantılar neticesinde bölgemizde hızlı sonuç

elde edilmesi muhtemel odun dışı orman ürünlerinden kestane, defne ve ıhlamur türleri öncelikli olarak ele alınmıştır. Seçilen ürünlerle ilgili olarak ön çalışma raporu oluşturulması kararlaştırılmış olup söz konusu raporlar Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından konunun uzmanlarıyla görüşülerek, envanter, istatistik ve literatür taramaları gerçekleştirilerek hazırlanmıştır. Orta ve uzun vadede bu ürünlerle ilgili birtakım girişim ve yatırımların bölgemizde de yapılarak veya mevcut yatırımların geliştirilerek ürünlerin bölgeye kazandırdığı katma değer artırılması hedeflenmektedir.

DEFNE

%90

Dünya defne ihtiyacının %90'ı ülkemizden temin edilmektedir.

107 milyon \$

Türkiye, 2017 yılında "zencefil, safran, zerdeçal (curcuma), kekik, defne yaprakları, köri ve diğer baharat" grubunda 107 milyon doların üzerinde ihracat gerçekleştirmiştir.

36 milyon \$

International Trade Center verilerine göre bu miktar içinde 36 milyon doların üzerindeki kısım sadece "defne yaprağı" ürününe aittir.

Defnenin parfümeri, sabun, şampuan, gıda, ilaç, ağız bakım suyu, ağız bakım spreyi ve cila ile kimya sanayinde geniş bir kullanımı bulunmaktadır. Fransız mutfağında yaygın olarak özellikle etlerde (beyaz ve kırmızı et) baharat karışımları ile kullanılmaktadır. Gıda sanayinde

koruyucu olarak yararlanılır. Fasulye, mercimek, nohut, pirinç gibi kuru yiyeceklerin içine konularak kurtlanmaları önlenmektedir. Defne odunsu parfüm bitkileri grubunda değerlendirilir. Defne ürünlerinin toplanmasından işlenmesine kadar safhaların önemli

bir kısmında orman köylüsü istihdam edilmektedir. Defneden elde edilen katma değer artırılabilmesi için alternatif ürünler (sabun, şampuan, sıvı sabun, defne yağı vb.) bölgemizde üretilerek marka yaratılabilir ve bu ürünlerin satışı gerçekleştirilebilir.

KESTANE

28 Bin ton

Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre ülkemizde üretime konu edilecek yıllık 28 bin ton kestane toplandığı belirtilmektedir.

EGE

Ülkemizde kestane meyve üretiminin en yoğun olduğu bölge Ege Bölgesidir,

4-5 Bin ton

Zonguldak ve Bartın'da ise yılda 4-5 bin ton kestane toplanmaktadır.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) 2011 yılı verilerine göre dünyada kestane üretimi yaklaşık 2 milyon tondur. Kestane envanterinde ülkemiz Çin'den sonra ikinci sırada yer almaktadır. TÜİK verilerine 2016 yılında yaklaşık ülkemizden 8 bin ton kestane ihracatı gerçekleştirilmiş ve bunun

karşılığında 25 milyon dolar gelir elde edilmiştir. Türkiye'de yaş kestanede 28 bin ton kestane toplanmakla birlikte 64 bin tonluk bir üretim potansiyeli vardır. Dolayısıyla 200-300 milyon

TL'lik bir ekonomik değerinin olduğunu söylemek mümkündür. Bu rakam kestanenin işlenmemiş ham haldeki değeri olup yapılacak işlemlerle ürünün katma değerini arttırmak da mümkün olabilecektir.

Türkiye'nin ıhlamur üretim miktarının sezona bağlı olarak değişmekle birlikte yıllık 200-300 ton civarındadır.

200-300 ton

Türkiye'de Marmara ve Karadeniz bölgesinde sıkça görülen ıhlamur Batı Karadeniz Bölgesinde yılda yaklaşık 40-50 ton üretilmektedir.

40-50 ton

Batı Karadeniz Bölgesinde ıhlamurun Yenice ormanlarında (%70), Devrek (%10), Ereğli (%10) ve Zonguldak-Bartın hattında (%10) şeklinde bir dağılım olduğu görülmektedir.

Yenice

IHLAMUR

Ihlamur yaprakları gıda, ilaç ve kozmetik sanayinde kullanılmaktadır. Çoğunlukla kurutulmuş ıhlamur çayı olarak tüketilmektedir ancak kurulacak girişimlerle kurutulmuş ıhlamurun yanında ıhlamur sabunu, ıhlamur kolonyası vb. farklı ürünler de üretilerek üründen elde edilen katma değer artırılabilir. Türkiye'de hâlihazırda yılda 300

tonluk bir üretim olduğu varsayılırsa yaklaşık olarak 60 milyon TL'lik bir ekonomik değerinin olduğunu söylemek mümkündür. Bölgede ise yaklaşık 40-50 tonluk üretim rakamıyla yaklaşık 10 milyon TL'lik bir ekonomik değeri bulunmaktadır. Ancak ıhlamur etken maddeleriyle yapılabilecek alternatif ürünlerle (gıda, kozmetik ve ilaç sanayii için)

yaratılan katma değer artırılabilir ve daha fazla bir ekonomik değer oluşturulabilecektir.

YEREL

YÖRESEL ÜRÜNLERİMİZ

ZONGULDAK KESTANE BALI

KESTANE BALI NEDİR?
Kestane balı, arıların Haziran ayının başlamasıyla kestane çiçeklerinden elde ettikleri baldır. Koyu kahve renkli, koyu kıvamlı, tadı keskin ve biraz acı, kestaneye özgü tadı ve kokusu olan kestane balı sahip olduğu fenolik içeriği sayesinde mikrop öldürücü etkiye sahiptir.

Tek floral bal olarak, sadece kestane çiçekleri nektarı ile üretilen kestane balının, birçok çiçeğin nektarının bir arada kullanılması ile üretilen çiçek ballarına göre antioksidan yönden oldukça zengin içeriğe sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca antimikrobiyal

aktivite cinsinden kestane balının bakteri öldürücü etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Arı ürünlerinin fenolik bileşikleri, coğrafi özelliklere ve bölgenin bitki florasına bağlı olarak değişir. Yüz ölçümünün %56'sı ormanlarla kaplı olan Zonguldak'ın büyük bir bölümü kestane ağaçları yönünden oldukça zengindir. Yıllık yağış ortalamasının yüksek ve sahile yakın dik dağların var olması sayesinde Zonguldak'ta havanın aşırı nemli olması, kestane balı üretimi üzerinde olumlu rol oynamaktadır.

Son yıllarda biyolojik sistemlerdeki

antioksidan kapasitenin ölçümü üzerine yapılan çalışmalar oldukça gelişmiştir. Çeşitli bal türleri üzerinde yapılan çalışmalar kestane balının diğer bal çeşitlerine nazaran mineral içeriği bakımından ve antioksidan açısından oldukça zengin olduğunu göstermiştir.

ZONGULDAK KESTANE BALI
Zonguldak'ta arıcılık son 20 yılda önemli oranda gelişmiş olup başta Zonguldak kestane balı olmak üzere polen, propolis, arı sütü, arı zehiri, apilarnil, perga, oğul arısı, arılı kovan ve balmumu gibi arıya dayalı ürünler hem aile ekonomilerine hem de bölge ekonomisine büyük katkı

sağlamaktadır. Bugünkü haliyle, iki bin aile yüz bin arılı kovanla Zonguldak kestane balı ile arıya dayalı diğer ürünleri üretmektedirler. İklim koşullarının normal olduğu yıllarda her kovandan ortalama 14 kg Zonguldak kestane balı üretilmektedir. 2017 yılında üretilen balların kilosu 120 TL'den alıcıyla buluşmuştur.

Zonguldak kestane balı analizlerinde polen değeri ve prolin miktarı, aroması, rengi ve kıvamıyla diğer bölgelerde üretilen kestane ballarından farklılık göstermektedir. Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) tarafından düzenlenen mali destek programı kapsamında Zonguldak Arı Yetiştiricileri Birliği (ZAYBİR) destek almış ve üreticilerin balları tahlil edilerek ZAYBİR tarafından kurulan Bal Dolum ve Paketleme Tesisinde markası tescil edilmiştir. Burada ballar ZAYBİR adıyla "Zonguldak Kestane Balı" olarak ambalajlanmaktadır. Bu noktada BAKKA'nın desteğiyle markalaşma ve eğitim konularında önemli kazanımlar elde edilmiştir.

KESTANE BALI DOĞAL BİR ANTİBİYOTİK

Karadeniz Teknik Üniversitesinden (KTÜ) Fen Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sevgi Kolaylı ve Kayseri Erciyes Üniversitesinden Prof. Dr. Sibel Silici tarafından yapılan araştırmalarda Zonguldak Kestane Balının niteliği ve etki alanıyla ilgili önemli bulgulara ulaşılmıştır ve bazı araştırmalar halen daha devam etmektedir. Prof. Dr. Sevgi Kolaylı kestane balının değerlerinin tespiti çalışmasıyla ilgili şunları söyledi "Kestane balı değerlerinin belirlenmesi amacıyla deney hayvanları üzerinde yaptığımız araştırmalarda, karaciğer hasarlarını tedavi ettiğini, hepatit hastaları için alternatif potansiyeli bulunduğunu tespit ettik. Şu an bu türün diğer tıbbi değerlerinin ortaya çıkartacak bilimsel araştırmalarımız devam etmektedir. İnanyorum ki, bu kestane balı, kanserden korunmak için de alternatif olacaktır.

KESTANE BALININ FAYDALARI

2013 yılında yapılan bir çalışmaya göre, kestane balı sakinleştirici etkiye sahip olması dolayısıyla depresyon ve benzeri hastalıklara karşı insanları korumada etkili olabilmektedir. Çalışmada, Parkinson ve Alzheimer hastalığı gibi bazı sinirsel hastalıklar ile depresif bozuklukların tedavisinde kullanılabileceği de belirtilmiştir.

2014 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesinde yapılan bir inceleme sonucunda Zonguldak kestane balının polen oranları incelenmiştir. Zonguldak'ta üretilen kestane balının %0'ın üzerinde kestane poleni içerdiği ve bu nedenle ülkemizde üretilen en kaliteli kestane balı olduğu tespit edilmiştir.

2015 yılında yine Karadeniz Teknik Üniversitesinde gerçekleştirilen çalışma ile Zonguldak ormanlarından elde edilen arı ürünlerinden olan kestane balı, polen, propolis ve arı sütünün karaciğer hasarını engellemede önemli etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Yapılan bilimsel çalışmalarda kestane balının doğal ağrı kesici ve romatizmal hastalıkları tedavi edici özelliği belirtilmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi bol yağış alan nemli bir bölge olmasına karşın Zonguldak kestane balı tüketen insanlarda ağrı ve romatizmal şikayetler çok fazla yaşanmamaktadır.

Sağlık açısından yenerek tüketildiği gibi eklem ve kas gibi ağrılı bölgelerde, yaranın iyileştirilmesinde, acı sızı gibi durumların giderilmesinde ve cilt bakımında etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Sürekli kullanıldığında grip, nezle gibi kış rahatsızlıklarında, özellikle alt solunum yolu rahatsızlıklarında, mide rahatsızlıklarında, reflü, sindirim ve boşaltım sistemi rahatsızlıklarında yararlı olduğu bilimsel çalışmalarla ortaya koyulmuştur. Akciğerlerde oluşan yaraların iyileştirilmesinde, kanserle mücadelede tedaviye destek amacıyla, kemoterapi ve diğer tedavi yöntemlerinin insan vücudunda yarattığı hasarın giderilmesinde ve zarar gören hücrelerin sağlıklı hale gelmesinde katkı sağladığı bilinmektedir.

Tüm enerji kaynağı gıdalar gibi bal da dengeli şekilde tüketildiğinde insanlar için şifadır. Biyolojik olarak diğer emsallerine göre çok üstün bir üründür. Yarık tedavisinde bile alternatif olarak kullanılabilir. Bundan dolayı doğal antibiyotik olarak da adlandırılmaktadır.

Ülkemizde kestane balıyla ilgili yapılan bilimsel çalışmalar

desteklenmelidir. İnanyorum ki, bu bal dünyada önemli tıbbi ballar arasında yerini alacaktır. Ürünün gelecek nesillere sağlıklı aktarılabilmesi için, bu konuda mutlaka çalışmalar yapılmalıdır. Bu konularla ilgili araştırma yapanlara ve arıcılıkla uğraşanlara ciddi görevler düşüyor. Üretim yapılan bölgelere yeni fidanlar dikilmeli ve üretimin artırılması sağlanmalıdır"

HER YIL KESTANE BALINA İLĞİ ARTIYOR

Zonguldak Kestane Balı genellikle yerelde tüketilmektedir. Tüketim miktarı her yıl artan bal piyasasında sahteciliğe bağlı olarak son yıllarda yaşanan olumsuzluklar, özgünlüğü nedeniyle sahtekârlığı yapılmayan Zonguldak Kestane Balına il dışında da ilgiyi artırmıştır. Fuar ve diğer etkinliklere ZAYBİR tarafından imkânlar

nispetinde katılım sağlanarak tanıtım için çaba harcanmaktadır. Hâlihazırda üretilen Zonguldak kestane balının yaklaşık %40'ı il dışındaki tüketicilere ulaştırılmaktadır. Bu satış yöntemi üretici ile tüketicinin aracsız yüz yüze gelmesinin yanında gelecek yıla ait kestane balı siparişinin de oluşmasına vesile olmaktadır.

TÜKETİM ŞEKLİ

Kestane balı doğal koşullarda, kendine özgü acımsı aroması ile çok özgün bir baldır. Yararları nedeniyle balın her gün düzenli olarak tüketilmesi önerilmektedir. Özellikle hasta ve yorgun kişilerin tedaviyi destekleyici olarak kullanabileceği bir üründür. Bağışıklık sistemini güçlendirerek enerji ve kuvvet verir. Günlük 2 tatlı kaşığı kadar alınması yeterlidir.

Kestane balının tüketim miktarı çok önemlidir. Günde tek seferde 50 gram toplamda ise 100 gramdan fazla tüketilmemesi önerilmektedir. Çocukların kilo başına ortalama bir gram bal tüketmesi önerilir, örneğin

20-25 kg olan bir çocuğun, günde 20-25 gram yani yaklaşık bir tatlı kaşığı bal tüketmesi gelişimi için büyük fayda sağlar. Etkili bir bal olduğundan fazla alınması terleme ve baş dönmesine neden olabilir.

İŞBİRLİĞİNİN ÖNEMİ

ZAYBİR Başkanı Abdurrahman Canlı yaptığı açıklamada “Zonguldak bölgesinde arıcılığın geliştirilmesinde, başta propolis olmak üzere, bal dışındaki arı ürünlerinin işlenerek kullanıma sunulmasında ZAYBİR Kurucu Başkanı Selahattin Güney'in sağladığı katkı hiçbir zaman unutulmayacaktır.

ZAYBİR'in bu aşamaya gelmesinde başta Zonguldak Valiliği olmak üzere, Orman Bölge Müdürlüğü, Zonguldak Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ve diğer kamu kurumlarının eşsiz destekleri olmuştur. Özellikle BAKKA'nın da bugüne kadar yapmış olduğu desteklerin devam etmesiyle arzu ettiğimiz hedeflere ulaşacağımız yönünde hiçbir endişemiz bulunmamaktadır.”

BAKKA BÜLTEN

ZONGULDAK • KARABÜK • BARTIN

Batı Karadeniz'de Kalkınmanın Gündemi

Gücünü Bölgeden Alır...

Batı Karadeniz'de Kalkınmanın Gündemi
10. Sayısı ile sizlerle...

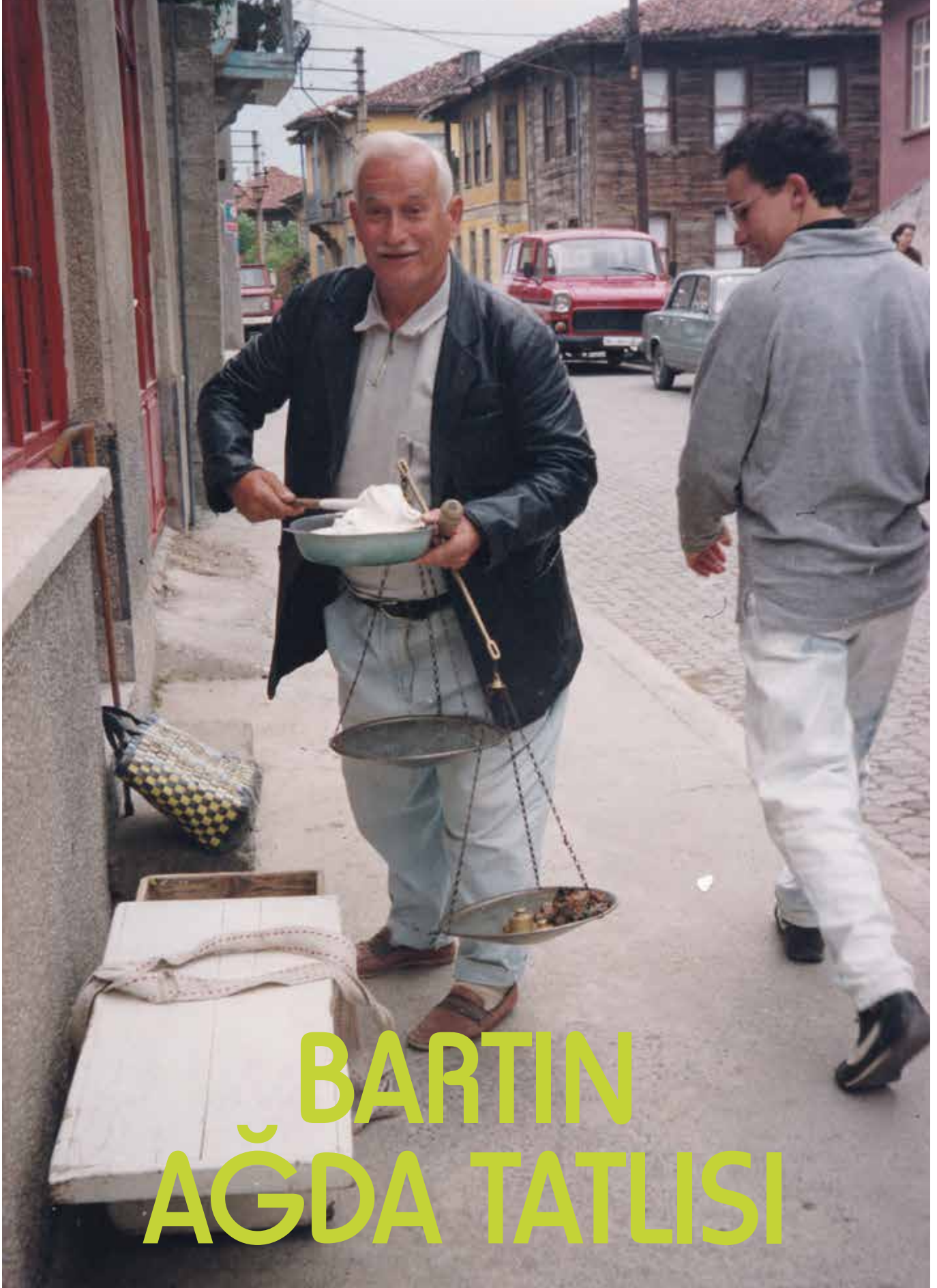

Yılda iki kez yayımlanan "BAKKA Bülten" Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın çalışmalarını takipçileriyle buluşturuyor. Farklı konu ve konukları sayfalarına taşıyan BAKKA Bülten'i mutlaka edinin...

YEREL

YÖRESEL ÜRÜNLERİMİZ

BARTIN AĞDA TATLISI

YÖRE İÇİN ÖNEMİ VE TARİHÇESİ

Bartın Ağda Tatlısı yöreye özgü meşhur bir tatlıdır. Bartın yöresinde geleneksel olarak özellikle Ağdacı köyündeki ustalar tarafından yapılarak tahta sandıklar içerisinde sokaklarda seyyar bir şekilde satışa sunulur. Ağdacı köyü de adını, ağda ustalarının bu köyde yaşamasından, yani ağdanın bu köyde yapılmasından dolayı almıştır. Yörenin önemli ve kültürel miraslarından biri olan ağda tatlısı 19. yüzyıldan itibaren ustalar tarafından geçmişten geleceğe kuşaklar boyu aktararak Bartın mutfağındaki yerini almıştır.

6. ve 7. yüzyılda “Hint Tuzu” ve “Asya Balı” olarak bilinen kristal şekeri Osmanlıda 19. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır. O dönemlerde “Kelle Şeker” olarak adlandırılan ve Avrupa’dan gelen şeker havanlarda dövülerek toz haline getirilip şekerleme imalatında kullanılmıştır. Bartın Ağda tatlısının malzemelerinden olan kristal şekerin bu tarihten yola çıkarak Bartın Ağda tatlısını 19. yüzyıla tarihleyebiliriz.

ÜRETİM METODU

Bartın Ağda Tatlısı İçin Kullanılan Malzemeler

1. Çöven otu kökü
2. Kristal Şeker
3. Limon tuzu
4. Su

NOT: Malzeme miktarlarını ustalar göz kararı olarak bilir. Bu bilgi usta çırak ilişkisiyle nesilden nesile gelir.

YAPILIŞI

Çöven kökü daha önceden kazanda kaynatılarak koyulaşınca kadar bekletilir. Sonra ağda yapacağımız zaman köpük halini alacak şekilde çırpılır. Şeker kazanda kaynatılarak koyulaşınca kadar bekletilir. Şekerin kesilmemesi için limon tuzu ve su kullanılır (Kayseri ve Kastamonu şekeri için limon tuzu az kullanılır, Konya ve Adana şekeri için limon tuzu çok kullanılır). Daha sonra ocaktan çıkartılır. Ve belli bir kıvama gelmesi için soğumaya bırakılır.

Soğuduktan sonra önceden kaynatıp beklettiğimiz çöven kökü köpüğü ile tekrar karıştırılır. Devamlı karıştırılarak soğutulur. Yanmaması için yani ağdanın sararmaması için devamlı altından doğru karıştırılır. Çok katı olursa ocaktayken limon tuzu ilave edilir.

Tamamen soğuduktan sonra servis edilmeye hazırdır.

Yenice'nin Kültür Değeri

ŞİMŞİR KAŞIK

Geçmişten günümüze varlığını sürdüren ve sağlık açısından en kullanışlı kaşık olan şimşir kaşık Yenice'nin en önemli kültür değerlerinden biridir. Şimşir kaşığın sadece yemek yapımında karıştırma aracı olarak değil yemek yeme kaşığı olarak da kullanılması uzmanlarca tavsiye edilmektedir.

Geçmişte gerek yemek yerken gerekse yemek yaparken yoğun olarak kullanılan ahşap kaşıklar, zaman içerisinde metal ve plastik kaşıkların yaygınlaşmasıyla unutulmaya yüz tuttu. Bir nevi her doğal malzemede olduğu gibi ahşap kaşıklar da teknolojiye yenik düştü. Şimdilerde ise hem sağlık açısından hem de teflon gibi mutfak malzemelerine zarar vermediği için ahşap kaşıklara ilgi tekrar artmaya başladı. Piyasada satılan ahşap kaşıklar kayın, gürgen, kavak gibi değişik ağaçlardan yapılmaktadır. Ancak ahşap kaşıklar arasında sağlık açısından en kullanışlı olanı şimşir ağacından yapılan şimşir kaşıktır. Bunun sebebi şimşir ağacının sert bir ağaç olması ve geçirgen olmamasından kaynaklanmaktadır. Şimşir kaşık kolay kolay eğilmez ve yıkama esnasında deterjan gibi kimyasal maddeleri içine çekmez, içinde bakteri barındırmaz ve pürüzsüzdür.

Geçmişten günümüze gelen ahşap kaşık kullanımı bir dönem demode olsa da günümüzde tekrardan hakettiği yeri almıştır. Ahşap kaşık kullanımı insanların sağlığı açısından önemli yer tutmaktadır. Her yörenin kendine özgü kaşık modelleri ve kaşık yapımında kullanılan ağaç çeşitleri mevcuttur. Ancak Karadeniz'de bulunan şimşir ağacı bu yöredeki ustaların kaşık yapımında önemli etken olmuştur. Her yörede kaşık yapımında kullanılan ağaçların seçiminde sert ve dayanıklı olması ön planda tutulur ve bu ağaçlar tercih edilir. Şimşir ağacının özelliği de Karadeniz'in yüksek ve kayalık bölgelerinde bulunması, sert ve dayanıklı olmasıdır. Şimşir ağacı en çok da Karadeniz Bölgesi'nde bulunur. Diğer ağaçlar gibi hareler halinde esnek bir yapıyla yıldan yıla büyümeyen, tam aksine sert ve lifleri sıkıştırılmış halde yaklaşık on yılda bir yaş olarak büyür. Bu sebeple şimşir ağacının normal boyutlara ulaşması yaklaşık olarak yüz yılda olur.

Karabük'ün Yenice ilçesinin unutulmaya yüz tutmuş geleneksel el sanatları ürünlerinden biri ve en önemlisi olan şimşir kaşığa ilgi her geçen gün artıyor. Özellikle Yenice'nin

ŞİMŞİR KAŞIK KULLANACAKLARA ÖNERİLER

- Şimşir kaşık sert ve lifli bir ağaç yapısı olması sebebiyle yağlandığı vakit, gözeneklerinin içine yağı hapseder ve içine su çekmesi önlenmiş olur. Dolayısıyla ağacın içine su girmeyince hem yumuşama yapmaz hem de yumuşamadan kaynaklanan kararma olmaz.
- Kullanmadan önce ilk olarak suyla yıkanmış ve kurutulmuş olan kaşığı, zeytinyağı dökülmüş pamuklu kuru bir bezle iyice yağlamak gerekir.
- Kullanım sıklığına göre 2-3 ayda bir, kaşığın rengi beyazlamaya başladığında tekrardan zeytinyağı ile yağlanır.
- Bulaşık makinesinde kesinlikle yıkanmaması tavsiye edilir,
- Kaynayan tencerenin içinde veya üstünde bırakılmamalıdır,
- Doğrudan ateşle temastan ve ani ısı değişikliğinden korunmalıdır,
- Sabun bazlı ürünlerle temizlenmesi önerilmektedir,
- Bu şartlarda kullanılan bir şimşir kaşık uzun süre sağlıklı bir şekilde kullanılabilir.

Yazıköy İncebacaklar Mahallesi'nde yapımı geçmişten beri yaygın olan şimşir kaşıklar, turizm kapsamlı tanıtım çalışmalarından sonra daha çok bilinir ve talep edilir oldu. Yeni teknoloji makinaları kullanılmadan ve geleneksel olarak üretilen şimşir kaşığın bir tanesinin yapımı en az bir saat sürmektedir. Şimşir kaşık

Yenice'nin eşsiz bir kültür değeri olarak mutfakları ve sofraları süslemeye devam etmektedir. Bu kaşıklarla yemek yemesi çok sağlıklı ve zevklidir. Eşsiz doğası ve ormanıyla ünlü Yenice'ye gittiğinizde şimşir kaşık almak isterseniz bu işe baba mesleği olarak devam eden tek usta Şaban İncebacak'ı bulmanız tavsiye edilir.

YÖRESEL ÜRÜNLER VE COĞRAFI İŞARETİN BÖLGE EKONOMİSİ İÇİN ÖNEMİ

YÖRESEL ÜRÜNLER

Safranbolu lokumu, Bartın işi tel kırma, Devrek bastonu, Afyon mermeri, Kayseri pastırması, Malatya kayısı, İran halısı, Yafa portakalı, Parmigiano peyniri ve daha birçok ürün ait olduğu coğrafi alanla özdeşleşmiş, o bölgeye özgü iklim, üretim, tarım, kültür, el işçiliği gibi bazı özellikler nedeniyle bilinir hale gelmiş ürünlerdir. Yöreye özgü kaynakların katkısı nedeniyle ürünlerin

kalitesine, içeriğine, tüketici üzerindeki etkilerine yönelik gelişmiş algılar, zamanla markaya benzer bir bilinirlik yaratmakta, müşterinin ürüne yönelik güven ve beklentilerini yükselterek piyasada tercih edilebilir hale gelmelerine yol açmaktadır. Rekabetçilik açısından değerlendirildiğinde yöresel ürünlerin, müşteri üzerinde köken, kalite, güvenilirlik ve sürdürülebilirlik algısını daha kolay elde etmesi, önemli

rekabet avantajlarını da beraberinde getirmektedir.

COĞRAFI İŞARET NEDİR?

Yöresel ürünlerle elde edilen bu önemli rekabet avantajının sınai haklarla korunması için coğrafi işaret sistemi kullanılmaktadır. Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü

DEVREK BASTONU

BARTIN İŞİ TELKIRMA

gösteren ad veya işaretlere “coğrafi işaret” denir. Coğrafi işaretler, geleneksel bilginin bir ürün ile şekillendirildiği, paketlenildiği, alındığı ve satıldığı bir boyuttur. Ürünün kalitesi, geleneksel üretim metodu ve coğrafi kaynağı arasında kurulan sıkı bağı simgeleyen bir güvencedir. Coğrafi işaretler, ayırt edici özelliği ile ön plana çıkan ve bulunduğu bölge ile özdeşleşen doğal ürünler, tarım, maden ve el sanatları ile sanayi ürünlerine verilen işaretlerdir. Yöresel ürünler, örneğin meyve, değerli taş veya geleneksel ürün diğer yörelerde üretilenlerden farklı olabilir veya bir yörede üretilmekten dolayı (halı, kilim, kumaş, çini vb.) ün kazanmış olabilir. Bu ürünlerin üzerinde o yörenin adının kullanılması, tüketiciler tarafından o ürünün benzerlerinden farklı özelliklere sahip olduğu şeklinde algılanabilir. Tüketiciler, söz konusu yöre adıyla satılan ürünleri o yörenin adına duydukları güvenle, aynı türdeki diğer ürünlere tercih edebilirler. Coğrafi işaretler çeşitli ürün gruplarını kapsar. Örneğin tarım ürünleri en sık kullanılan alanlardandır. Örnek olarak; peynir (Fransa'nın Roquefort bölgesinde üretilen “Rokfor”), zeytinyağı (İtalya'nın belirli bir bölgesinde üretilen “Toskana”) veya çay (Hindistan'da yetişen “Darjeeling”) verilebilir. Aynı zamanda coğrafi işaretler içecekler için de sıkça kullanılmaktadır. Örnek

olarak, İskoçya menşeli “İskoç Viskisi” bunlar arasındadır. Coğrafi işaretlerin kullanımı tarım ürünleri ya da içecekler ile sınırlı olmamaktadır. Aynı zamanda coğrafi işaretler bir ürünün, ürünün kaynaklandığı yerde bulunan özel üretim becerileri ve gelenekleri gibi insani faktörler nedeniyle oluşan özel niteliklerini de vurgulayabilir. Anılan menşe yeri bir köy, kasaba, bölge veya şehir olabilir. Örnek olarak “Switzerland” veya “Swiss”, İsviçre’de yapılan ürünler ve özellikle saatler için birçok ülkede coğrafi bir işaret olarak tanınmaktadır.

BÖLGESEL EKONOMİ AÇISINDAN YÖRESEL ÜRÜNLER

Bölgelerin ekonomilerinin gelişmesi, yöresel üreticilerin yerel kaynakları daha iyi değerlendirmesi, yerel istihdamın artırılması ve hayat şartlarının gelişmesi, bölgenin marka kimliğinin desteklenmesi açısından yöresel ürünler, dolayısıyla da coğrafi işaretle korunmaları süreci kritik önem taşır. Çoğu Avrupa ülkesinde bölge ekonomilerinde coğrafi işaretler konusu; Bölgelerin ekonomik gelişmesi, katma değeri ve istihdamının gelişmesine sağladığı etkiler kadar; tarım, turizm, küçük/orta ölçekli işletmeler gibi bölge ekonomisinin alt unsurlarını da doğrudan etkilemesi nedeniyle özellikle desteklenir.

Belli bir yöreye özgü olma özelliği nedeniyle bölge kültürünün ve özgünlüğünün de önemli parçası olan yöresel ürünler; coğrafi işaret olarak tescillenmesiyle ulusal bazda korunabilir. Dünya çapında markalaşmış, beğeni kazanmış, tüketicinin bilincinde kalite, eşsizlik, nadirlik gibi hususlarla özdeşleşmiş, dolayısıyla da yüksek fiyatla pazarda konumlandırılmış çoğu ürün aslında coğrafi işaretler olarak tescillenmiş, belli bir bölgeye özgü ürünlerdir. Günlük kullanımda oldukça popüler olan birçok ürün; üretim bölgesinin ekonomisine büyük katkılar sağlarlar. Örneğin Parmesan peyniri, Bordo şarabı şeklinde bildiğimiz ürünler aslında birer coğrafi işaretli üründür. Yani, bu ürünlerin üretim sürecinin (coğrafi işaret koruma türüne göre) ya tamamı ya da bir bölümü belli bir bölgede geçmektedir. Dolayısıyla, Dünya çapında bilinen ve tercih edilen bu ürünler, bölge üreticilerinin diğerlerine kıyasla daha katma değerli çalışmasını sağladığı gibi, bölgenin sosyoekonomik şartlarının da iyileşmesine katkı sağlamaktadır. Üstelik bölgede bu ürünle ilgili üreticilerin yığılması, sektörün değer zincirinin de bölge etrafında konumlanmasını ve yatırımların artmasını da sağlamaktadır.

SAFRANBOLU LOKUMU

Bu konuda ambalaj üreticileri, pazarlama firmaları, markalaşma danışmanlıkları, ürün-süreç kalitesini geliştirme konusunda ar-ge sunucuları gibi birçok değer zinciri unsuru bölgede toplanması örnek gösterilebilir.

MARKALAŞMA

Son yıllarda coğrafi işaretler konusu hem ulusal hem de bölgesel ekonomiler bazında oldukça önem kazanmıştır. Coğrafi işaretlerle sağlanan yasal haklar değerlendirildiğinde, tıpkı “marka”larda olduğu gibi, tüketiciye ürünün anlatılması sürecinde yada küresel pazara ürünün tanıtılması sürecinde kritik rol oynadığı gözlemlenmektedir. Markalaşma bir süreçtir. Bir ürüne kişilik kazandırma sürecidir. Marka sadece bir ürünün üstündeki isim veya amblem değil o firmanın yaratıcı fikirlerini, pazardaki yerini, algısını ve konumunu oluşturan en önemli unsurdur. Yöresel ürünler bazında değerlendirdiğimizde ise, markalaşmayı; yöresel ürünle ilgili kalite, güven, özgünlük, nadirlik gibi rekabetçi unsurların tüketiciye anlatılabilmesi, ayırt ediciliğin ve tercih edilebilmenin sağlanabilmesi süreci olarak tanımlanabilir. Coğrafi işaretleri kullanarak küresel pazarda büyük başarı elde eden ülkeler, diğerleri için de örnek oluşturmaktadır. Yöresel ürünleri uluslararası pazarda talep edilen,

rekabetçi ürünler haline getirerek hem kırsal kalkınmayı tetiklemek, hem de üreticilerin yaşam şartlarının iyileştirmek için birçok çalışma yürütülmeye başlanmıştır. Özellikle, gelişmekte olan ülkelerde, Birleşmiş Milletler kuruluşları desteğiyle, birçok benzer proje, günümüzde küresel pazarda şansını aramaya başlamıştır. Çoğu zaman marka korumasına benzese de, yöresel ürünler coğrafi işaretlerle korunduğunda tüketicilere bir ürünün belli bir yerde üretildiğini ve üretim yeri sebebiyle belli özelliklere sahip olduğunu anlatmaktadır. Coğrafi işaret, ürünlerini anılan coğrafi işaret tarafından belirtilen yerde yapan ya da ürünleri tipik niteliklere sahip tüm üreticiler tarafından kullanılabilir. Örnek olarak, “Switzerland” İsviçre saatlerinin resmi üretim standartları ile uyumlu üretim yapan tüm İsviçreli saat üreticileri tarafından kullanılabilir, ama “Rolex” yalnızca Rolex saat üreticisi tarafından kullanılabilir.

REKABET AVANTAJI

Yöresel ürünlerin bir diğer özelliği “özgün-tek” (unique) olmasıdır. Coğrafi işaret, ürünün belirtilen bölgeden geldiğine dair “güvenilirlik” ve “otantik”liğin belgesi niteliğindedir. Dolayısıyla bu unsurlar, özellikle pazarlama aşamasında önemli avantajlar sağlar. Ayırt edilebilmek ve çok farklı

EFLANİ CEMBERBEZİ

Fotoğraf: Sercan AKAR

alternatifler arasında “özgün”lüğüyle öne çıkma avantajı sağlayan coğrafi işaretler, kalite ve fiyat konusunda da üreticiyi koruyan seçenekler sunar. Yani coğrafi işaretler için, kalite garantisi ve sunulan diğer unsurlar nedeniyle daha yüksek fiyat belirlenebilir. Kalite kriterlerinin coğrafi işaret tescili sürecinde belirlenmiş olması nedeniyle dünyanın önde gelen satış-dağıtım zincirlerine daha kolay adapte olunup ürün sunulabilir. Günümüz piyasasında, özellikle gıda ve tarım ürünlerinde oldukça sanayileşmiş, özgünlüğünü yitirmiş fabrikasyon ürünler için alternatif arayan tüketicilere, ayırt edicilik ve kalite konusunda mesaj veren coğrafi işaretler, bu yönüyle, büyük markalar kadar ayırt ediciliğe sahiptir.

BÖLGENİN EKONOMİSİ VE SOSYAL YAPISINI GÜÇLENDİRME

Coğrafi işaretlerin bölgesel/yöresel ürünler olması dolayısıyla yöresel ekonomiye ve sosyal hayata katkıları da yüksektir. Bölgesel ve yerel ürün olması sadece iş, istihdam yaratma, turizm, tarım gibi sektörleri güçlendirme etkisi yaratmakla kalmaz. Bunun yanında bölgenin bilinirliğinin ve marka değerinin yükselmesiyle bir kalite ve algı yükselişi de sağlar.

Başarılı coğrafi işaret örneklerinde

SAFRANBOLU SAFRANI

uzun yıllar bilinen ve talep edilen bir bölgesel marka yaratmanın, bölge üreticileri arasında kültür değişikliğine yol açtığı, kaliteyi koruma ve sürdürme konusunda bir kültürel baskı oluşturduğu gözlemlenmiştir. Aynı zamanda başarılı bir ürüne sahip olmak bölgenin itibarını kuvvetlendirdiğinden bölge nüfusunu hem tarihi hem de kültürel değerlerini daha iyi sahiplenmeye itmektedir.

ORTAK KORUMA SAĞLAR

Coğrafi işaretler, yöresel ürün konusunda çalışan tek bir üreticiyi değil, coğrafi işaret tescilinde belirtilen kriterleri sağlayan tüm üreticileri korur. Bunun yanında herkes coğrafi işaret korumasından faydalanamaz. Belirli bir özgünlük olması ön şarttır.

Ancak başarılı ticarileştirme ve ürünü küresel pazarlara taşıma sürecinde güçlü destekler alınması gereklidir. Bu süreç uzun yıllar alan, emek ve iyi yönetim gerektiren bir süreçtir. Aynı zamanda yasal korumanın da en başta sağlanmış olması avantaj getirir.

Coğrafi işaretlerin diğer sını haklardan üstünlüğü tek bir üreticiyi değil, belirli şartlar altında belli bölgede üretim yapan kişilerin tümünü birden kolektif olarak korumasıdır. Çünkü coğrafi işaret alansal, yöresel, bölgesel, ülkesel genelliğe, bir anlamda anonimliğe sahip olup, sağladığı hak belli bir kişiye veya gruba bağlanamaz.

COĞRAFİ İŞARET KORUMASIYLA YÖRESEL ÜRÜN DEĞER ZİNCİRİNİN GÜÇLENMESİ

Coğrafi işaret koruması ile hem ulusal hem de uluslararası seviyelerde korunabilecek yöresel ürünler, bu yolla hem özgünlüklerini, hem de marka değerlerini sürdürebilme konusunda büyük avantajlar elde ederler. Bu süreçte kritik unsur “kalite” ve “sürdürülebilirlik”tir. Sayılan başarılı coğrafi işaret ürünlerinin tümünün ortak noktası, kalite konusunda yıllarla sağlanan gelişme ve aynı ürünü alan üreticilerin aynı kaliteye ulaşabilme konusunda hissettikleri “güven”dir. Bölge ekonomisinin yöresel ürünlerle daha da güçlenmesi sadece tarım, gıda ya da yöresel ürünün ait olduğu sektörü (örneğin el işleri, alkollü içecekler, tekstil gibi) değil, turizm, kırsal kalkınma, tarım başta olmak üzere bölgede faaliyet gösteren diğer sektörleri de destekler. Örneğin yazılım ve otomasyon üreticileri, yöresel ürünlerin kalitesinin korunması ve sürdürülmesi sürecinde rol alabilirler. Pazarlama ve tanıtım firmaları uluslararasılaşma ve markalaşma sürecinde coğrafi işaret üreticilerini destekleyebilirler.

Coğrafi işaretler, özgün ve tek olmaları özelliğinin yanında, güçlü bir kültür ve tarihi de simgelemektedirler. Uluslararası anlamda milyar dolarlık büyük pazarları ifade eden coğrafi işaretler, özellikle gelişen ülke ekonomileri tarafından büyük ilgi görmektedir. Gelişen ekonomiler kadar, gelişmekte olan ülkelerin en ücra köşelerinde

bile yöresel ürünler üretilmektedir. Bu noktada, coğrafi işaretler konusunu iyi anlamak, başarı hikayeleri ile bu başarının ortaya konulmasında önemli ipuçlarını yakalamak önemlidir. Binlerce yöresel ürün Şampanya (Fransızca aslı Champagne olan ve bu yazılışla aynı adı taşıyan Fransa’da bir bölge ve yalnızca bu bölgeye ait üzümlerle yapılan köpüklü şaraplara verilen isimdir) ya da Parmesan ve Rokfor peynirleriyle (bu peynir türlerinin dünyada 1 milyar doların üzerinde ihracat hacmi vardır) elde edilen büyük ölçekli başarıya ulaşmamaktadır. Hatta bazı yöresel ürünler bölge ekonomilerini güçlendirmek yerine doğru stratejilerle yönetilmediklerinden dolayı yük getirmektedirler.

Tüm bilgiler ışığında, yöresel ürünlerin coğrafi işaret olarak korunmalarıyla başlayacak bir “ticarileştirme” stratejisi, bölgedeki tüm aktörlerin uzlaşması ve işbirliğinin sağlandığı bir ortamda, ekonomik başarıya ulaşmak konusunda ilk adım olacaktır.

BATI KARADENİZ BÖLGESİNDE COĞRAFİ İŞARETLER

Batı Karadeniz Bölgesinde Karabük’te üç, Bartın ve Zonguldak’ta birer adet olmak üzere hâlihazırda beş adet tescilli coğrafi işaretli ürün bulunmaktadır. Bu ürünlerin isimleri aşağıda yer almaktadır.

- Safranbolu Safranı
- Safranbolu Lokumu
- Eflani Cemberbezi
- Bartın İşi Tel Kıрма
- Devrek Bastonu

Hâlihazırda yapılmakta olan çalışmalar ve yöresel ürünlere verilen önemin artmasıyla bu sayının giderek çoğalması, böylece yöresel ürünlerin korunması ve geliştirilmesi, ekonomik değerlerinin arttırılması ile ürün ve bölge markalaşmasına katkı sunması beklenmektedir. Batı Karadeniz Bölgesi sadece doğal, kültürel ve tarihi güzellikleriyle değil yerel ve yöresel ürünleriyle de adını tüm Türkiye’ye ve dünyaya duyurarak turizmin ve markalaşmanın artmasına katkı sunacaktır.

TR81 BÖLGESİNDE 2017 YILI DIŞ TİCARET RAKAMLARI

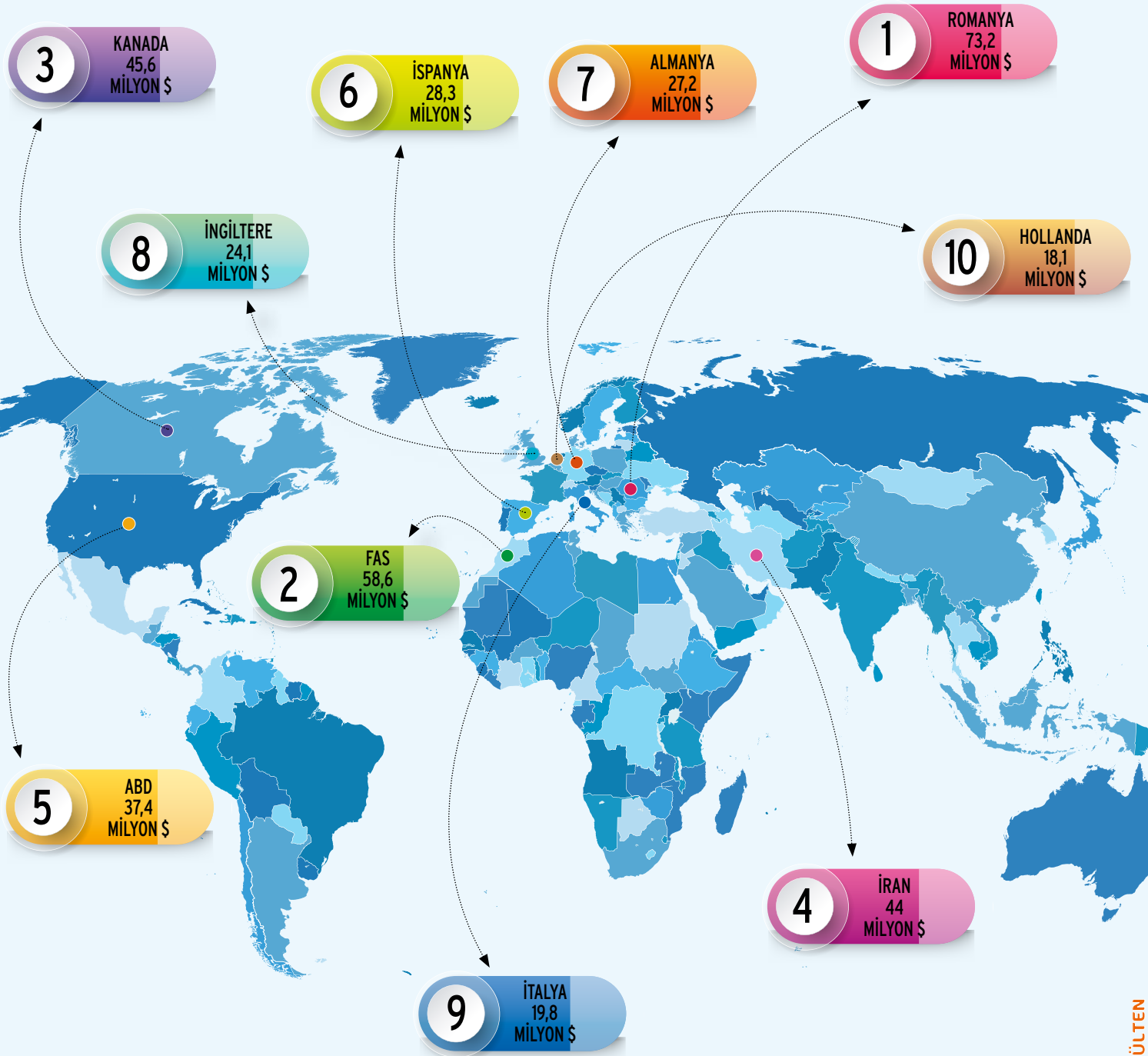
TR81 BÖLGESİNDE

2017 YILINDA

558.441.744

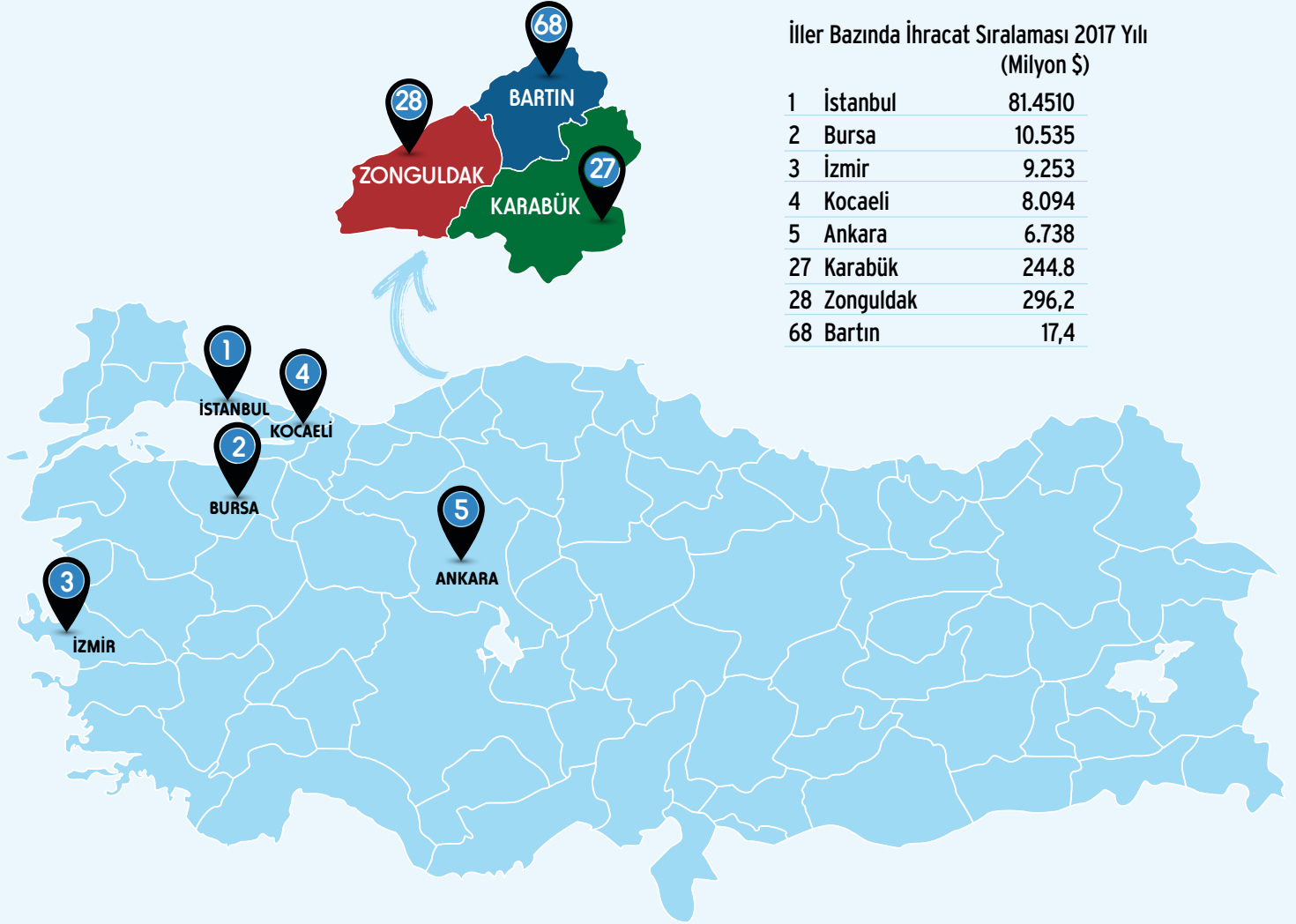
DOLAR İHRACAT GERÇEKLEŞTİ

2017 YILINDA EN ÇOK İHRACAT YAPILAN İLK 10 ÜLKE

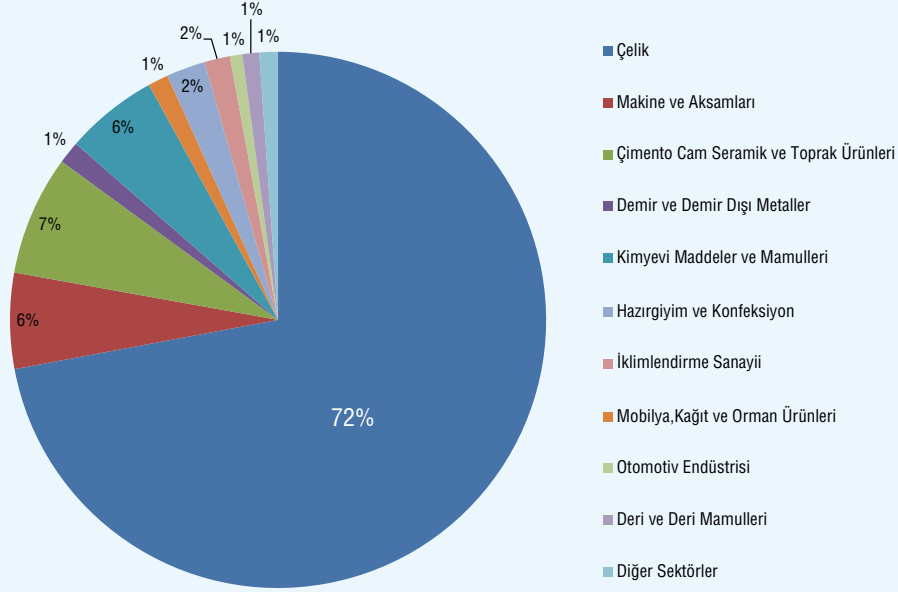
İller Bazında 2017 Yılı İhracat Sıralamasında Bölgemizin Yeri

İllere Göre 2017 Yılında İhracatın Dağılımı

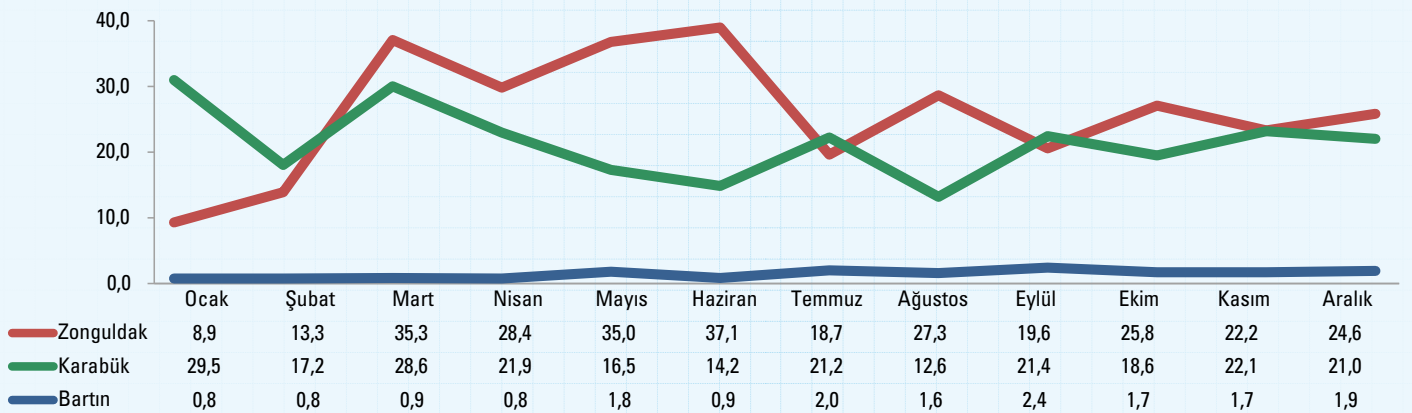
Başlıca Sektörlerin 2017 Yılında İhracat Payları

Sektörlerin 2017 Yılında İhracat Miktarları (1000 \$)

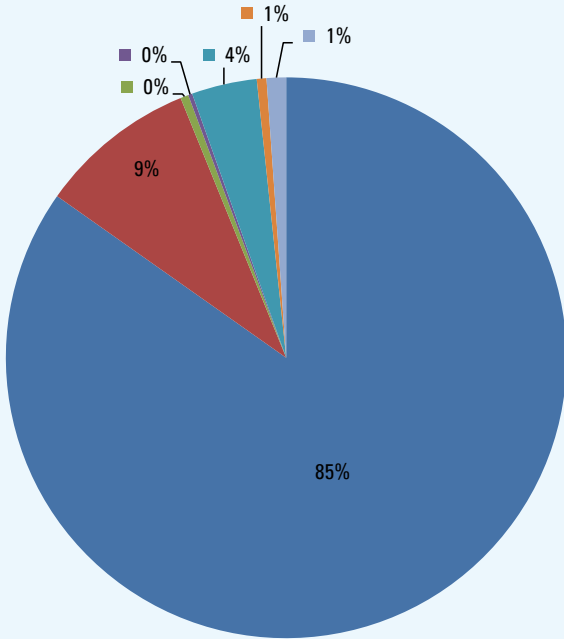
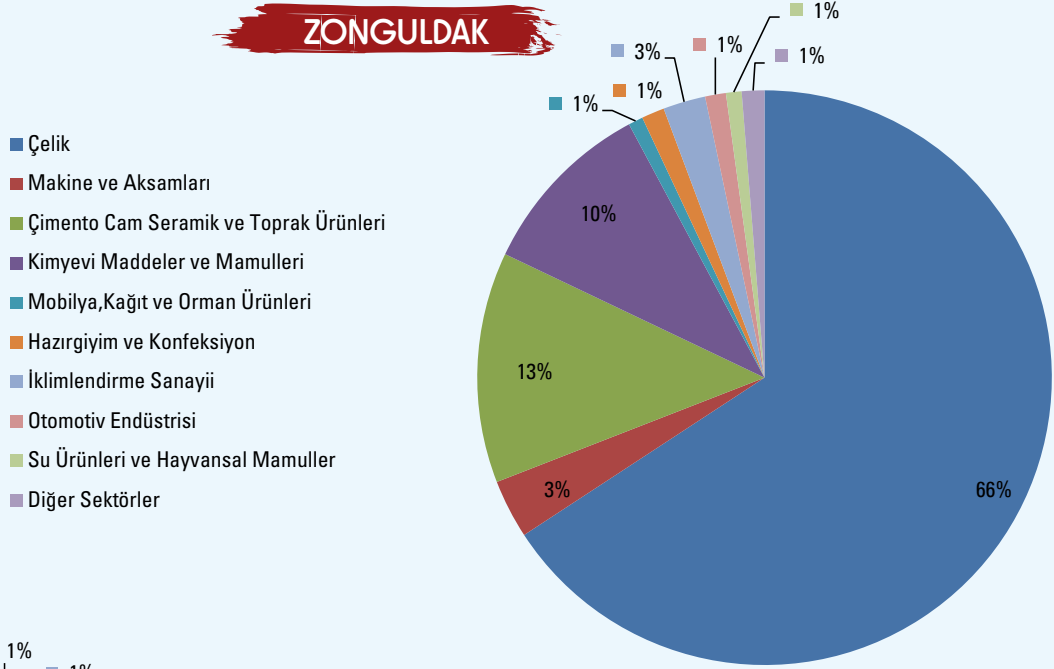
TR81 Batı Karadeniz Bölgesi 2017 Yılında Aylara Göre İhracat (Milyon \$)

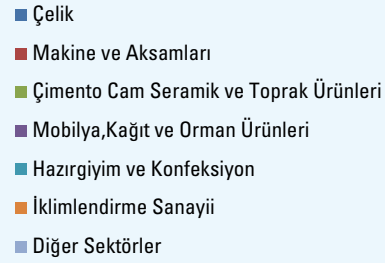

Sektörlerin 2017 Yılı İhracat Payları

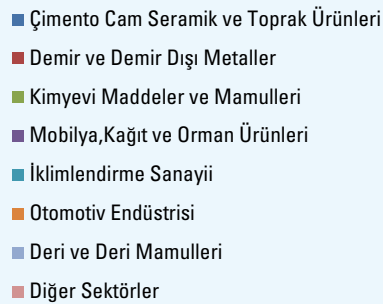
ZONGULDAK

KARABÜK

BARTIN

2017 Yılı Sektörlere İlişkin Bilgiler

Madencilik Ürünleri sektöründe **1,8 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Otomotiv sektöründe **4,2 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Bölgenin lokomotifi olan Çelik sektöründe **402,4 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri sektöründe **40,4 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Hazır Giyim ve Konfeksiyon sektöründe **13,1 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

İklimlendirme sektöründe **8,6 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri sektöründe **6,8 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Deri ve Deri Mamülleri sektöründe **5,6 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

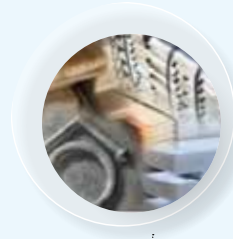

Kimyevi Maddeler ve Mamülleri sektöründe **31,3 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Makine Aksamları sektöründe **32,2 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

Demir ve Demirdışı Metaller sektöründe **7,5 Milyon \$'lık** ihracat gerçekleşti.

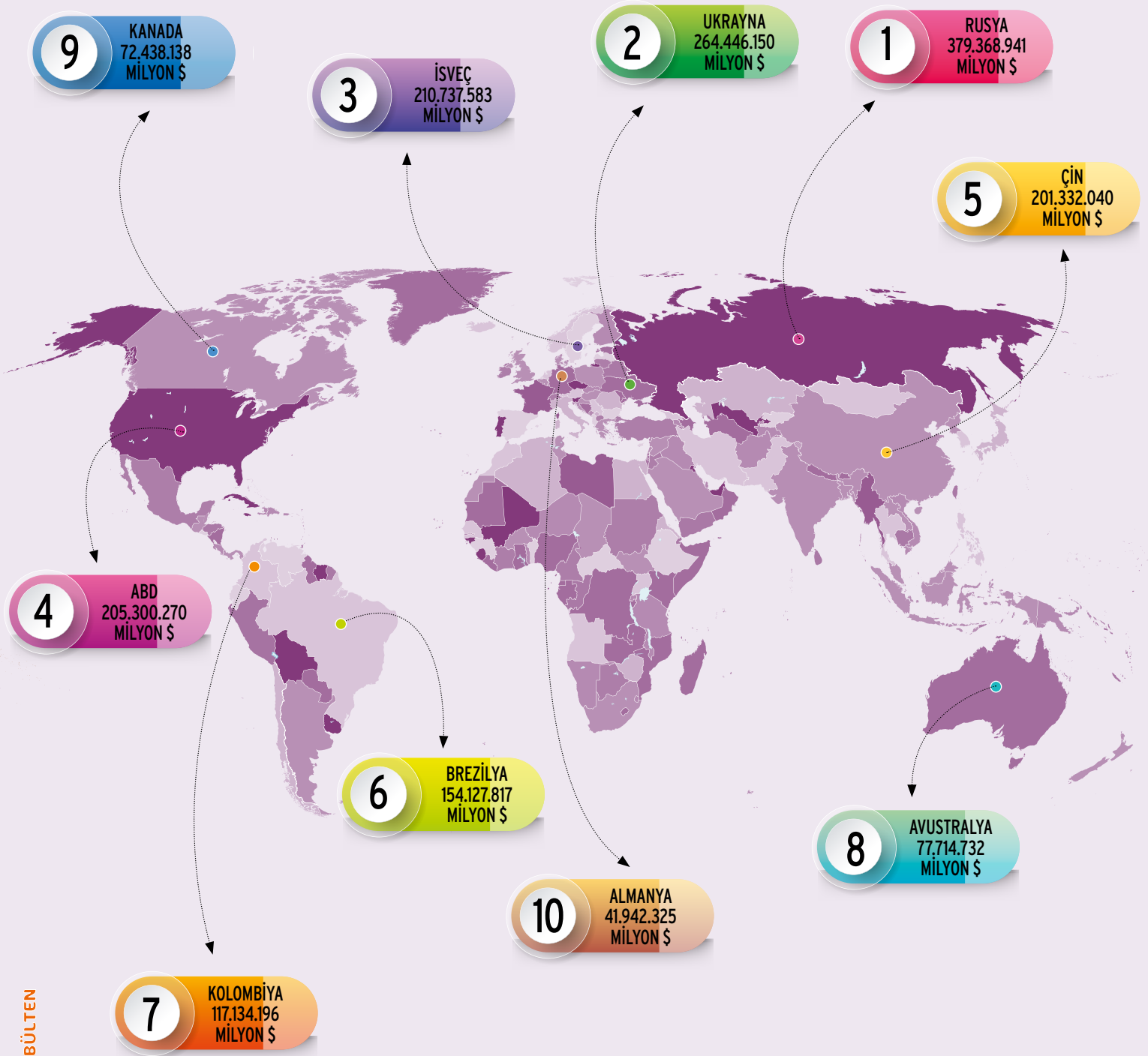
TR81 BÖLGESİNDE

2017 YILINDA

2.037.845.937

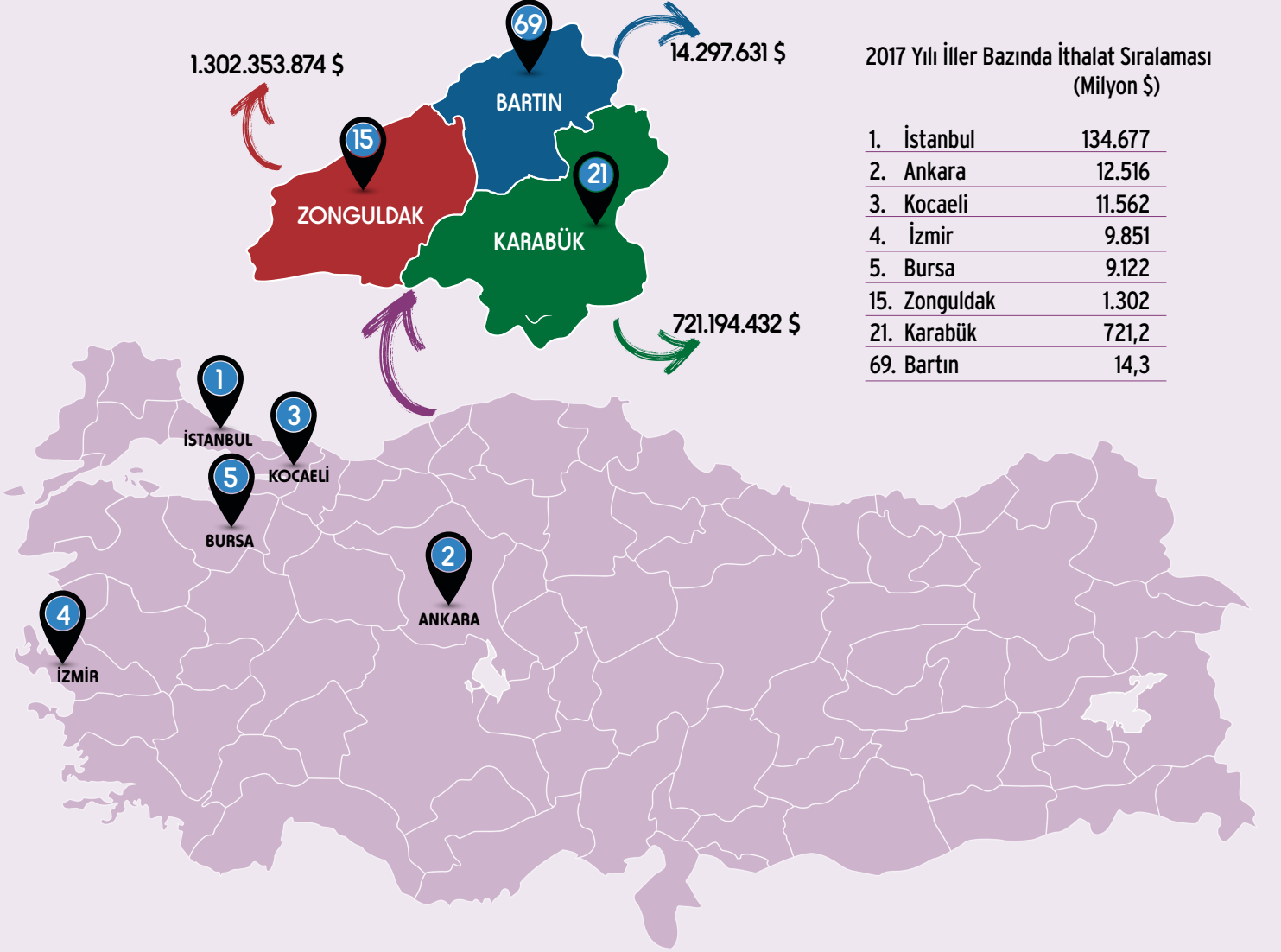
DOLAR İTHALAT GERÇEKLEŞTİ

2017 YILI EN FAZLA İTHALAT YAPILAN İLK 10 ÜLKE

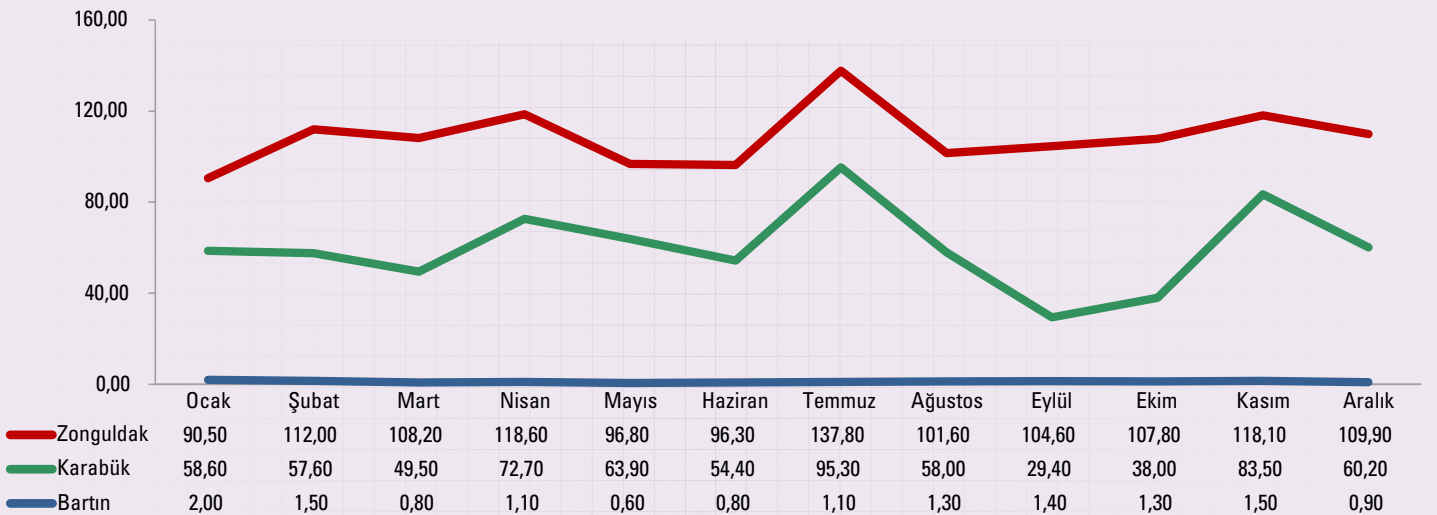

İller Bazında 2017 Yılı İthalat Sıralamasında Bölgemizin Yeri

TR81 Batı Karadeniz Bölgesi 2017 Yılı Aylara Göre İthalat (Milyon \$)

2018 YILI TEKNİK DESTEK PROGRAMI

REFERANS NO: TR81/18/TD

www.bakka.gov.tr

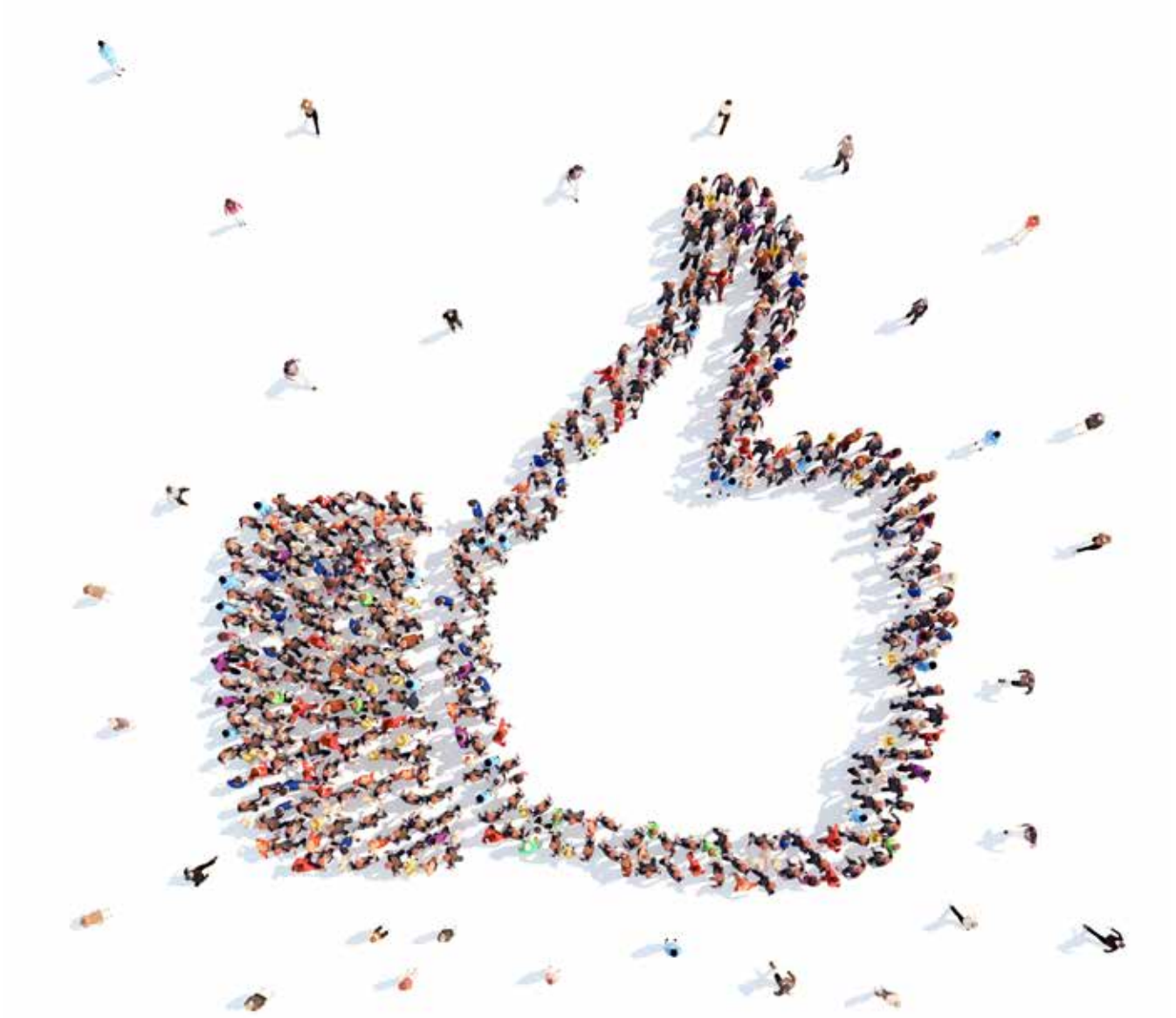

0 (372) 257 74 70

pyb@bakka.gov.tr

Bizi takip edin!

/TCBAKKA

/BatıKaradenizKalkınmaAjansı

/TCBAKKA

/TCBAKKA

/TCBAKKA

www.bakka.gov.tr

KALITEMİZ ONAYLANDI

Türkiye'de
ISO 9001:2015
Kalite Belgesini Alan
İlk Ajans